BAŞMUHARRİRİ
Ahmet Emin YALMAN
VATANEVİ
Cağaloğlu Mollafenari sok. 30-32
Telefon: 24207 — 29316 — 29315
Telgraf: VATAN — İstanbul
YIL : 14 — SAYI : 4645

PAZAR
18
NİSAN
1954
Fiyatı 15 kuruş

VATAN

İĞRİYE İĞRİ - DOĞRUYA DOĞRU

Gazetemiz Bugün
14
Sayfadır

İNÖNÜ'YÜ İZMİR'DE DİNLEYENLER — C.H.P. Genel Başkanı İsmet İnönü bugün saat 8 de uçakla Adana'ya gidecek ve orada bir konuşma yapacaktır. İnönü'ne Ankara'dan itibaren Kasım Gülek de refakat edecektir. Resimde İnönü'nün İzmir nutkunu dinleyenler görülüyor..

Mareşal Tito bugün Türkiye'den ayrılıyor

Yunanistan Dışişleri Bakanı «İttifak görüşmesi üç Dışişleri Bakanı Konseyinin salâhiyeti içindedir» dedi

Atina'daki Maslahatgüzarımız, Yunan hükûmetine dün teminat verdi

Bugün Türkiyeden ayrılacak olan dost Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Mareşal Tito dün Emirgân köşkünde verilen öğle yemeğini müteakip İstanbul Valisi Prof. Gökay'a «Grand Cordon de L' Ordre du Drapeau Yugoslave» nişanını vermiş ve bir heykel hediye etmiştir.

Mümtaz misafirimizi, Emirgân köşküne gelişlerinde Şehir bandosu marşlar çalarak karşılamıştır. Bundan başka yemekten evvel ve sonra Konservatuar Türk musikisi icra heyeti Rumeli havaları çalmış ve Mareşal Tito sanatkârlarımızı ayrı ayrı tebrik etmiştir.

Mareşal Tito Topkapı saray ve müzesinde

Dost ve müttefik Yugoslavya Cumhurbaşkanı Mareşal Tito dün saat 10,30 da Topkapı saray ve müzesini ziyaret ederek

(Devamı Sa: 7 Sü: 6 da)

Mareşal Tito, Mütenekkiren Şehri dolaştı

Mümtaz misafirimiz Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Başkanı Mareşal Tito, evvelce gelerek bir müddet ikamet ettiği İstanbul'u yakinen görmek için mütenekkiren şehirde gezmek arzusunda bulunmuştur. Bunun üzerine dün akşam Mareşal Tito, Cumhurbaşkanı Celâl Bayar, Hariciye Bakanı Fuat Köprülü, Yugoslavya Hariciye Nazırı Koca Popoviç ve Vali Gökay bir otomobile binerek, yanlarında hiçbir polis refakati

(Devamı Sa: 7 Sü: 6 da)

Mareşal Tito, Vali ve Belediye Başkan Vekili Gökay'a nişan verirken

Sinan Tekelioğlu, «2 mayısta nikâhımız var» dedi

Adana D. P. toplantısında konuşan Tekelioğlu «Bize mâni olmak isteyenleri yerlere sereceğiz» diyor

ADNAN VELİ KANIK
Vatan Yazı Heyetinden

Adana, 17 — Demokrat Partinin Adanada eski istasyon lokalinde tertiplediği büyük açıkhava toplantısı 5000 kişiyi aşan bir halk topluluğunun iştirakiyle yapılmıştır. Toplantıda söz alan hatipler Demokrat Parti icraatının dört yıllık bilânçosunu yaparak iktidarın hizmetlerini belirtmişler ve muhalefetin iddialarını cevaplandırmışlardır. Toplantıda ilk sözü Zahit Akdağ almış ve muhalefet partilerinin siyasi hürriyet mevzuundaki sızlanmalarından bahisle şunları söylemiştir:

(Devamı Sa: 6 Sü: 7 de)

İstanbul'da Parti toplantıları

Demokrat Parti dün de İstanbul'un muhtelif yerlerinde siyasi toplantılar yapmıştır. Eyüp Bahariye ocağının tertip ettiği siyasi toplantı dün saat 13.20 de yapılmıştır. Toplantıda Ahmet Topçu, Nazlı Tlabar, Naci Kurt birer konuşma yapmıştır.

Demokrat Partinin Haliçle Halıcıoğlu'nda saat 16.30 da tertip

(Devamı Sa: 7 Sü: 2 de)

ALINGAN KOMŞUMUZ

YAZAN:
Ahmet Emin YALMAN

Yugoslavya Devlet Reisi Mareşal Tito'nun Ankaraya yaptığı ziyaret, bir nezaket ziyareti ve bir tanışma vesilesidir. Mareşal böyle bir ziyareti yakın zamanda Atinaya da yapacaktır. Bundan evvel Devlet Reisimiz Atinaya gitmiş, Yunan Kral ve Kraliçesi Ankaraya gelmişlerdir. Türkiye ve Yunanistanın Devlet Reisleri de yakın bir zamanda ayrı ayrı Belgrada giderek, Mareşal Tito'nun ziyaretini iade edeceklerdir.

Başbaşa yapılan böyle mülâkatlarda elbette havadan sudan bahsedilmez. İki tarafı alâkadar eden meseleler gözden geçirilir. Konuşmalar neticesinde yeni yeni ufuklar göze ilişir, yeni fikir ve dilekler hatıra gelir ve İfade olunur. Fakat Balkan paktında beraber olan üç memleketi asıl bağlayacak kararlar, her üçünün hükûmet Reisleri veya Hariciye Vekilleri arasında yapılacak müşterek toplantılarda verilir.

Taraflardan her hangi ikisi arasındaki nezaket ziyaretleri, bunlara iştirak etmiyen üçüncü tarafı ihmal etmek mânasına gelmez ve gelemez. Üçüncü tarafın küsmesi ve gücenmesi için hiç bir hakiki sebep yoktur ye olamaz.

Yunanlı dostlarımız iyidirler, hoşturlar, fakat lüzumsuz derecede alıngandırlar. Kendileri hazır olmadan Ankarada konuşmalar yapılmasını ve muayyen beyanatta bulunulmasını yadırgamışlar ve bunu; Yunanistanın ihmal edilmesi ve daha ehemmiyetsiz bir yol arkadaşı diye telâkki olunması mânasına almışlardır. Bu görüşleri tamamiyle haksız ve yanlıştır. Hususi temaslarla anlaşmazlığı gideracek yerde, küskünlüklerini açığa vurmaları ve bir hâdise yaratmaları, müşterek hedeflere aykırı bir hareket tarzıdır. Düşman tarafa boş yere ümitler verir.

Mareşal Tito'nun ziyareti münasebetiyle neşredilen tebliğ, asıl vaziyeti pek güzel aydınlatıyor: Sulh seven milletler, hâlâ had bir tehdit altında bulunu-

(Devamı Sa: 7 Sü: 5 de)

İnönü'nün İzmir konuşması tepkileri

C.H.P. toplantının başarı, D.P. ise hezimet olduğunu iddia ediyor

SADUN TANJU
Vatan Yazı Heyetinden

İzmir, 17 — Muhalefet lideri İsmet İnönü'nün dün saat 17.30 da Cumhuriyet alanında verdiği seçim nutku İzmir parti çevrelerinde muhtelif akisler uyandırmıştır. Bugün bu mevzuda kendisiyle görüştüğüm C. H. P. il başkanı Şevket Adalan dünkü toplantıdan çok memnun kaldıklarını, bu mitingin C. H. P. ta-

(Devamı Sa: 6 Sü: 1 de)

Cumhurbaşkanı Yarın seyahate Çıkıyor

Türk Haberler Ajansı

Bursa, 17 — Cumhurbaşkanı Celâl Bayar, Marmara bölgesin de yapacağı seyahata pazartesi günü başlayacaktır.

Celâl Bayar, pazartesi günü Bandırmada Cam Fabrikasının temel atma töreninde bulunduktan sonra Susurluğa geçecek, o

(Devamı Sa: 7 Sü: 3 de)

Samsun Seçim Kurulu T. Ofis Afişini iptâl etti

Hususi Muhabirimizden

Samsun, 17 — Bafra Seçim Kurulu, Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından hazırlanan bazı afişlerin Demokrat Parti propagandasına vasıta olduğu kanaatine vararak bu afişlerin kaldırılmasına karar vermiştir.

Mihalıççık'ta

Mihalıççık, 17 (Hususi) — Partilerin seçim propagandası çok hızlanmıştır. Bugün Maliye Bakanı ile Bayındırlık Bakanı da kendilerine ayrılan saatte uzun konuşmalar yaparak hükûmetin 4 yıllık icraatından bahsettiler. Halk Partisinin tenkitlerini cevaplandırdılar. Sonra inşası biten hükûmet konağına gidilerek kısa bir hitabeyi müte-

(Devamı Sa: 6 Sü: 1 de)

Papa bir hitabede bulunurken

Efes'e meşale Getiriliyor

Hususi Muhabirimizden

İzmir 17 — Papa tarafından 1954 senesinin Hıristiyanlar iiçin Meryem Ana yılı olarak ilân edilmesi dolayısiyle Efes'deki Meryem Ana ikametgâhını ziyaret eden hacı namzetlerinin adedi bir hayli artmıştır. Bu cümleden olarak hâlen limanımızdaki bir Fransız turist gemisinde bulunan kalabalık bir hacı namzedi, yarın sabah Paskalya münasebetiyle Meryem Ana ikametgâhına giderek büyük bir âyin yapacaktır.

Diğer taraftan 1854 te Meryem Ananın leke siz olarak hâmile kaldığının Papa Dokuzuncu Pius tarafından ilân edilmesinin yüzüncü yıldönümü münasebetiyle 15 Ağustosta Lourdes şehrinden bir meşale yola çıkarılacak ve Avrupa'daki bütün Meryem Ana mâbedleri dolaştırılarak Efes'e getirilecektir

Pazar İlâvesi

★SAN'AT SAYFASI
★HAFTANIN TARİHİ
★EV, KADIN, MODA
★HOŞ MEMO
★TARZAN
★EDİ-BUDU
★SPOR
★SİNEMA
★MERAKLI YAZILAR

Müvezziinizden isteyiniz

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞININ BİR AÇIKLAMASI

Anadolu Ajansı

Ankara, 17 — Bugün, bâzı gazetelerde yabancı kaynaklara ve bâzı ajanslara atfen çıkan ve Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Başkanı Ekselâns Tito'nun Ankara ziyareti esnasında cereyan eden görüşmeler karşısında, Yunan hükûmetine ve Büyükelçisine bâzı hareket ve teşebbüsler atfeden haberler üzerine, Anadolu Ajansı malûmat ricası ile Dışişleri Bakanlığımıza müracaat etmiştir.

Dışişleri Bakanlığının salâhiyetli sözcüsü, bu müracaatımız üzerine bize şu beyanatta bulunmuştur:

«— Türk — Yugoslav görüşmelerinin, Ankara Paktı ile alâkalı olarak aldığı istikametten, Yunanistan haberdar edilmediği sebebiyle, Yunan Büyükelçisinin Başbakanın yemeğini terkettiği veyahut Yunan hükûmeti adına Dışişleri Bakanlığını protesto eylediği hakkındaki bütün haberler baştan başa uydurmadır ve tamamiyle gülünçtür. Esasen, bu haberlerde ele alınan mevzu ile alâkalı olarak bir taraftan Yugoslav Dışişleri Bakanı Ekselâns Koca Popoviç'in basın toplantısındaki beyanatı, öte taraftan Ankara görüşmeleri sonunda neşredilen Türk — Yugoslav müşterek tebliği ve nihayet kıymetli müttefikimiz Yunanistan'ın Dışişleri Bakanı Ekselâns

(Devamı Sa: 7 Sü: 1 de)

Hulûsi Fuat Tugay emekliliğini istedi

Eski elçi, Kahire hâdisesi için çıkarılan tebliğde «anlayış gösterilmediği» gerekçesini öne sürüyor

Hususi Muhabirimizden

Ankara, 17 — Kahire eski Büyük elçisi Hulûsi Fuat Tugay Dışişleri Bakanlığından emekliye ayrılmasını istemiştir. Hulûsi Fuat Tugay bu hususta verdiği dilekçede şöyle demektedir:

«Dışişleri Bakanlığı Yüksek Makamına:

2 Ocak 1954 akşamı Kahire Operasının hususi salonunda Mısır Başbakan Yardımcısı Abdülnasır ile aramızda geçen mükâlemeye ve bunun neticesi diplomatik muafiyetim refedilerek hudut harici edilmiş ilduğuma dair yük-

(Devamı Sa: 7 Sü: 2 de)

Genç millî takımımız Almanya'ya 2 - 1 yenildi

Maç çok süratli cereyan etti. Her iki takımın oyunu tatmin edici idi

Türkiye ile Portekiz arasında yapılan maçtan bir görünüş. Türkiye Portekizi 3 - 1 yenmişti.
(Yazısı 7 inci sayfada)

Çanakkale Şehitleri âbidesinin temeli atıldı

Hisarlık Burnunda büyük bir tören yapıldı. Anıtın dikileceği yer, denizden 49 metre yükseklikte ve Boğaza hâkim bir durumda

Anadolu Ajansı

Çanakkale, 17 — Çanakkale de şehitlik mertebesine erişen yüzbinlerce vatan evlâdının aziz hâtıralarının ebedileştirmek üzere Hisarlık Burnunda inşasına karar verilen âbidenin temel atma töreni bugün yapıldı.

Bu münasebetle, dün gece İstanbuldan hareket eden «Marakas» vapuru malûl gaziler, eski muharipler, Türk Kadınlar Birliği temsilcileri, sendikalar mümessilleri, gençlik teşekkülleri, âbide inşa komitesi, vilâ-

(Devamı Sa: 7 Sü: 5 de)

Devlet Bakanı, Rami'deki evleri İncelemeye geldi

Anadolu Ajansı

İstanbul, 17 — Devlet Vekili Celâl Yardımcı bugün bir muhabirimize şu beyanatı vermiştir:

«— İstanbuda Rami evlerinden stablize tâbir edilen evlerin durumu hakkında uzun zamandaberi teftiş heyetleri ve bilirkişilerle yaptığımız tahkikat sonunda verilen rapor neticeleri üzerinde matbuata bir beyanat

(Devamı Sa: 7 Sü: 6 da)

Ceyhan ve Savrun nehirleri taştı

Bir köprü yıkıldı, bir gemi battı, evleri sular bastı

Hususi Muhabirimizden

Adana, 17 — Dündenberi devamlı olarak yağan yağmurlar neticesinde Ceyhan nehri bugün sabahın erken saatlerinden itibaren yükselmeğe başlamış ve suların nehir yatağından taşması üzerine bazı köyler sular altında kalmıştır. Bu arada Cevdetiye köyüne ait nehir gemisi batmıştır. Taşan sular Sakarcalık köyünü istilâ etmiş, fakat halkın gündüzden tedbirli davranması ve evleri boşaltması sayesinde can ve mal kaybı olmamıştır. Şimdiki halde sular dört bin dönümlük sahayı kaplamış ve mahsulü tamamen harap etmiştir. Nehrin yükselmesi devam etmektedir. Yağmur devam ettiği takdirde Ceyhan havzası ciddi bir tehlike ile karşı karşıya kalacaktır.

Ayrıca Savrun nehri de yükselmiş ve nehir üzerindeki köprüyü yıkmıştır.

Seylâp bölgesine Adana Valisi gitmiş, ayrıca istihkâm kıtaları gönderilmiştir.

10 milyon Liralık yeni Tahsis yapıldı

Hususi Muhabirimizden

Ankara 17 — Ticaret Bakanlığından öğrendiğimize göre uzun vâdeli kredili ithalât yoluyla yeniden 10 milyon liralık inşaat demirinin ithal müsaadesi çıkmıştır. Bu tahsis 100 bin dolarlık partiler halinde muhtelif firmalara verilecektir. Bu ithalâtın bundan önce karara bağlanmış olan 102 milyon liralık kredili ithalât tahsisleriyle bir alâkası yoktur. 102 milyon liralık tahsis için Merkez Bankasına talimat yazılmıştır.

Askerî Kamyonlarla et Getirilecek

Hususi Muhabirimizden

Ankara 17 — İstanbul şehrinin karşılaştığı et buhranını halletmek üzere yeni bazı tedbirler alındığı bildirilmektedir. Bu cümleden olarak Millî Savunma Bakanlığının tahsis edeceği askeri kamyonlarla Et ve Balık Kurumu tarafından İstanbula geniş ölçüde et sevkiyatı yapılacaktır. Bu suretle önümüzdeki günlerde et fiatlarında mühim miktarda fiat düşmesi görüleceği söylenmektedir.

Haydarpaşa Limanının temeli Bugün atılıyor

Haydarpaşa limanının temel atma töreni bugün yapılacaktır. Haydarpaşa limanı inşaatı 750 metre uzunluğunda bir dalgakıran ile 535 metre uzunluğunda bir rıhtımdan ibarettir. Limanın kapasitesi yeni tesisler sayesinde 750 bin ton artacaktır. Diğer taraftan Mersin limanının temel atma töreni de 25 Nisanda yapılacak ve bunu müteakip İzmir limanının temel atma töreni icra edilecektir.

KUZEYDEKİ BEKÇİLERİMİZ

Kutup bölgesinde bir balıkçı çocuğu...

★

TUNÇ YALMAN, NATO ve Norveç hükûmetinin dâvetlisi olarak NATO'nun kuzeydeki üyesi Norveç'in askeri manevralarını takip etti. Bu husustaki yazılarından başka, umumi olarak Norveç, İsveç ve Danimarka hakkındaki intıbalarını yakında bir yazı serisi olarak takdim etmeye başlayacak

★

ÇARŞAMBA GÜNÜ «VATAN» da

Günün Yazısı

Adli Tıp müessesesinde ilmi hareketler

YAZAN:
Dr. Suad Tahsin Türk
AVUKAT

Adalet ailesi içinde muhtelif cephelerden vazifeli ve fakat aynı adalet ülküsünün tahakkuku için uzaktan ve yakından âhenkli bir mesai birliği yapmak durumunda bulunan hâkimler, Cumhuriyet Müddeiumumisi ve yardımcıları, avukatlar, doktorlar ve bilhassa Adli Tabipler ve ceza hukukunda otorite tanınan bir kısım üniversite profesörleri Adli Tıp müessesesi Umum Müdürü Dr. Ahmet Şükrü Emed tarafından 14/Nisan/954 çarşamba günü ilmî bir toplantıya davet edilmişlerdir.

Gündemde; tetkik edilecek mevzular aşağıda yazılı 8 madde üzerinde tesbit edilmişti.

1 — Uyuşturucu maddeler, 2 — Nesep tayini, 3 — Kan grubu ve faktörleri, 3 — Spermada grup, 5 — Salyada grup, 6 — Suda boğulmalar, 7 — İntiharlar, 8 — Yazı tetkiki.

İlk sözü daveti tertipleyen Dr. Ahmet Şükrü Emed aldı. Toplantının sebep ve gayesini izaha başlıyarak adli tıp işleriyle ilgili mevzuları, adaleti tecelli ve tahakkuk ettirme yolunda vazife almış mütehassıs meslek adamlarının bir arada tetkik ve münakaşa etmesi lüzumunu tebarüz ettirdi ve adli tıp meselelerinin muhtelif adalet organları arasında müşterek bir mevzu halinde ele alınmasındaki nazarî ve amelî faydalara temas ederek Adli Tıp müessesesi Kanununda (Adli Tıp ile ilgili) cümlesiyle ifade olunan mevzuların hudut ve muhtevalarının tesbiti icap ettiğini de beyan ettikten sonra gündemin birinci maddesinde yazılı (Uyuşturucu maddeler) meselesinin tetkiki ne geçildi.

Bakteriyolog ve İjiyen mütehassısı Dr. Sabire Dosdoğru, uyuşturucu maddeler hakkında umumî malûmat verdi. Projeksiyonla izahlar yaparak keyif verici zehirlerin toplu ve muhtasar bir tarihçesini anlattı ve Adli Tıp Müessesesinin sür'atli, devamlı ve maksatlı bir teşriki mesaisi lüzumunu belirtti ve ancak bu takdirde mahkemelere verilecek raporların kanaatbahş ve isabetli olabileceğini misalleriyle ve delilleriyle ve tamamen fennî metodlara dayanarak izah etti. Bunu takiben uyuşturucu maddeler üzerinde umumî münakaşa açıldı. Bilhassa 9 uncu Asliye Ceza hâkimi Talip Güran'ın ve Hukuk Fakültesi Dekanı Profesör Sulhi Dönmezer'in itiyat ve iptilâ mevzularında Adli Tıpça ne gibi fennî kıstaslar ve usuller kullanıldığı yolundaki yekdiğerini müeyyit olan suallerine karşı Dr. Ahmet Şükrü Emed ve Dr. Rıdvan Cebiroğlu tarafından verilen cevaplarla Ceza Kanununun tatbikatı bakımından meselenin fevkalâde ehemmiyet ve nezaketi ortaya bütün çıplaklığıyle in'ikâs etmiş oldu.

Ceza hâkimlerini tatbikatta derin düşüncelere ve huzursuzluklara ve haklı endişelere sevkeden ve bilhassa esrarın itiyat ve iptilâsını tesbit ve tefrikte Adli Tıp Müessesesini büyük tereddüt ve müşkülâta sürükleyen bu meselenin hususiyetleri ayrı ve müstakil bir tetkik mevzuu teşkil etmesi itibariyle yazımızda bu noktanın daha fazla tafsiline müsaade ve imkân göremiyoruz.

Uyuşturucu maddeler hakkındaki umumî münakaşa kapandıktan sonra gündemde zikredilmemiş bulunan ve Ceza Kanununun 456 ıncı maddesinin 2 inci ve 3 üncü fıkralarında yazılı fiilî müessirle çehrede kalan sabit eserler ve çehrenin daimî değişikliğine mütedair olan meselelerin tetkikine girişildi.

Dr. Kâmil Ünsalan, eski Adli Tıp meclislerinin, Temyiz ve ceza dairelerinin ve Temyiz Ceza Umumî heyetinin muhtelif içtihatlarını tahlil ve mukayese etti ve projeksiyonla karakteristik misaller vererek izahlarda bulundu ve muhtelif müelliflere göre çehrenin hudutlarını tayin ve tarif etti.

Dr. Ahmet Şükrü Emed meselenin nezaketini ve tatbikatta ki güçlüklerini izah ettı ve çehredeki teşrihî mânasiyle sabit eser denebilecek her izin kanun maddelerinin şümulüne girmiyeceği mütalâasını müdafaa etti. Buna mukabil Üniversitemizin büyük üstadı Ceza Hukuku Ordinaryüs Profesörü Tahir Taner muhalif bir tez ileri sürerek, teşrihî mânada küçük büyük sabit olan bir eser çehrede fiili müessir ile meydana gelmiş oldukça kanun maddesinin behemahal tatbiki gerekeceğini iddia etti ve hattâ bir fiilî müessirle hasıl olan bir sabit eserin genç bir kızın yanağında kendisini daha ziyade güzelleştirecek bir gamze mahiyetinde tecelli etmesi halinde dahi maddenin tatbiki icap edeceği kanaatinde ısrar etti. Fakat bu teze mukabil de, çehredeki sabit eserlerin mağdurun yaşına, içtimaî mevkiine, çehresinin hususiyetine ve iz'in şekil ve cesametine göre şahsiyetine ve medenî münasebetlerine ve umumî hayatına menfî tesir edecek bir mahiyet taşımadıkça münhasıran teşrihî bir tagayyürdür, çehrede sabit bir eserdir denerek ceza müeyyidesinin tatbiki cihetine gidilmesinin vazıı kanunun maksadına aykırı olacağı mütalâası müdafaa edildi ve bu bapta mahkemelere geniş takdir hakkı tanınması lüzumu izah olundu ve böylece vaktin gecikmiş olması sebebiyle diğer mevzulara geçilmeden bir ay sonra tekrar toplanılıp gündemde geri kalan meselelerin tetkik ve münakaşasına devam edilmek üzere toplantıya son verildi.

Profesörlerin, hâkimlerin, doktor ve avukatların Adli Tıp müessesesinin mütehassıslariyle birlikte bu çatı altında Adli Tıbbı ilgilendiren mühim mevzular üzerinde fennî metodlarla meselelerin tetkik, tahlil ve münakaşasına girmiş olmaları ilmî bir hareket ve faaliyet vasfında ve manzarasındadır.

Müessesenin son yıllar içinde hem mesai hacmi bakımından ve hem de kullanmağa başladığı fennî usuller zaviyesinden bir tekâmül geçirdiği ve yeni lâboratuvar ve teknik tesisleriyle Garp metodlarını ele aldığı memnuniyetle müşahede edilmektedir.

Adli Tıp Kanununun ıslahı yoluyla bugünün âcil ihtiyaçlarına göre tadil edilmesi halinde müessesenin mütehassıslar ve personel kadrosu haddi lâyıkına çıkarılabilir ve mütehassıslara çalışma hürriyetleri tanınabilirse bu takdirde (Adli Tıp) müessesesinin hem kemmiyet ve hem de kalite bakımından ileri derecede ciddî bir tekemmüle ulaştırılması mümkün olacaktır.

Adalet ailesi içinde geniş öl çülerle ilmî temas ve faaliyetlere imkân hazırlayan müessese umum müdürünü ve mütehassıs doktor ve elemanlarını takdir ve tebrikle karşılamak ve ilmî hareketlere yol açan bu güzel ve müsmir teşebbüsü her bakımdan desteklemek adalet kapısında hizmet deruhte eden her çeşit meslek erbabı için ciddî bir vazifedir.

GEÇMİŞTE BUGÜN

Sultan Birinci Ahmet

364 yıl evvel bugün, 18 Nisan 1590 da Sultan Birinci Ahmet doğmuştu. Birinci Ahmet, babası Üçüncü Mehmedin tahta çıkmadan evvel vali bulunduğu Manisada dünyaya gelmiştir. Annesinin adı Handan Sultandır. 1603 de babasının vefatı üzerine henüz on dört yaşında iken hükümdar olmuştur. Cülûsundan otuz üç gün sonra Topkapı sarayında sünnet edilmiş, bu münasebetle gerek İstanbulda ve gerekse taşrada büyük şenlikler yapılmıştır. Sünnetten on ay sonra da ilk çocuğu dünyaya gelmiştir. Bu şehzade bilâhara Padişah olan talihsiz Sultan İkinci Osmandır.

Sultan Birinci Ahmet, on dört yıla yakın saltanat sürmüş, 1617 de henüz yirmi sekiz yaşında iken ölmüştür. Birinci Ahmedin başlıca meziyeti Kanunnamei Âli Osman'ın birader katline cevaz veren maddesini tatbik etmiyerek kardeşi Mustafanın hayatına dokunmamasıdır.

F. F. TÜLBENTÇİ

ŞEHİR VE MEMLEKET HABERLERİ

Şehrimizde et fiyatlarının yakında ucuzlaması bekleniyor

Gazetelerde, Mezbahada günde bin keçi kesildiği halde kasap dükkânlarında keçi eti bulunmadığı ve bu etlerin koyun eti namı altında satıldığı hakkındaki haberlerin doğru olmadığı Belediyece bildirilmektedir. Resmi kaynaklara göre son 15 gün içinde mezbahada kesilen keçi adedi 18 dir. Şehrimize sevkolunan kasaplık hayvanlarda da yavaş yavaş bir artma göze çarpmaktadır. Şehrimize sevkedilen hayvanların randımanlarının uzun kış dolayısıyle farklı olması fiyatlarda da bir fark husule getirmekte, böylece zayıf ve besili hayvanlar için 340 ilâ 500 arasında fiyat farkları teşekkül etmektedir.

Diğer taraftan mart ayı zarfında toptan et fiyatları kaliteleri itibariyle şöyle bir seyir takip etmiştir:

Karaman aşağı 270, orta 326, yukarı 375; dağlıç aşağı 310, orta 346, yukarı 380; kıvırcık aşağı 250, orta 316, yukarı 375, süt kuzusu aşağı 250, orta 324, yukarı 390; sığır but aşağı 160, orta 221, yukarı 250, sığır kol aşağı 150, orta 205, yukarı 250; dana aşağı 200, orta 233, yukarı 275; manda but aşağı 110, orta 142, yukarı 175; malak aşağı 180, orta 213, yukarı 250, domuz aşağı 290, orta 380, yukarı 420 kuruş arasındadır.

Bir genç Metresini Yaraladı

Evvelki gün Küçükpazarda İşlek sokağında bir yaralama hâdisesi olmuştur.

Mehmet Acar isminde bir genç beraber yaşadığı Nimet ismindeki kadınla kıskançlık yüzünden kavgaya tutuşmuştur. Bir aralık pek fazla kızan Mehmet tabancasını çekerek üç el ateş etmiştir. Çıkan kurşunlar Nimete isabet ederek genç kadını muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Carih yakalanmış, tahkikata başlanmıştır.

Moda yolunun bitmesi havalara bağlı

Beton asfalt olarak yapılmakta olan Moda yolunun inşaatı bir hayli ilerlemiş bulunmaktadır. Halihazırda asfalt kaplaması yapılan yol havalar yağmurlu olmadığı taktirde mayıs ayının ilk haftası içinde bitecektir.

Diğer taraftan Büyükçekmece — Çatalca yolu beton asfalt kaplama yapılmak üzere önümüzdeki ayın altısında müteahhide ihale edilecektir.

Asfalt yolun keşif bedeli 250 bin liradır.

Kamyonun Yaraladığı Seyrüsefer memuru

Seyrüsefer polislerinden Necmi Akgül Beyazıtta vazife görmekte iken Elektrik İdaresine ait 21060 plâkalı kamyonun sadmesine maruz kalmıştır. Vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanan polis tedavi altına alınmış, şoför yakalanmıştır.

100 yataklı İşçi Barındırma Yurdu açılıyor

İş ve İşçi Bulma Kurumunun Tophanede Lüleciler Caddesinde yeni inşa ettirdiği şube müdürlüğü ve 100 yataklı işçi barındırma yurdu binası ikmâl edilmiştir.

Binanın işletmeye açılış töreni 21.4.1954 çarşamba günü saat 11 de yapılacaktır.

Fen Fakültesinde öğrenci lokantası açılıyor

İ. Ü. Fen Fakültesi kantininin lokanta kısmı yarın açılacaktır. Bu münasebetle Vali ve Profesörler öğrenci ile birlikte öğle yemeği yiyeceklerdir. Lokantanın bir hususiyeti de hocalar da dahil herkesin servisi kendisinin yapmasıdır.

YARIN
AKŞAMA KADAR
100 lira yatırırsanız
30 NİSAN'da
ALTIN İkramiyeleri
ve 31 Mayısta
VİLLÂ
Kazanabilirsiniz
Aynı hesapla, yılın en büyük banka ikramiyesi
BİR KİŞİYE
100.000 Lira
Çekilişine de iştirâk edebilirsiniz.
(Her 100 liraya bir kur'a numarası)
GARANTİ BANKASI

HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy Meteoroloji İstasyonunun tahminlerine göre bugün şehrimiz civarında hava umumiyetle bulutlu ve aralıklı yağışlı geçecektir. Rüzgârlar güney yönlerden zaman zaman kuvvetlice esecek, hava sıcaklığında düne nispeten hafif bir düşme olacaktır.

Dünün en yüksek hararet derecesi +16, en düşük +4 olarak kaydedilmiştir.

Kücük haberler

★ Belediyenin umumi meydan ve parklarda hemşehrilerimiz için tertip ettiği dar aktüalite filmleri gösterileri devam etmektedir. Kültürel mahiyetteki bu gösteriler Pazar günü akşam saat 19.30 da Taksim Cumhuriyet gezisinde, Pazartesi Çatalca ilçesinde yapılacaktır.

★ İbrahim Asım idaresindeki 25251 plâkalı kamyon Eminönü'nden geçerken Ülkü Akdeniz ismindeki 70 yaşında bir ihtiyara çarpmıştır. Ağır surette yaralanan adam hastahaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

★ Kazlıçeşme'de Ziya Gökalp İlkokulu için inşa edilen yeni binanın açılış töreni 20 Nisan Salı günü saat 17.30 da yapılacaktır.

★ Mimarsinan Ortaokulu öğrencilerinden Gür Dalkıran'ın III üncü resim sergisi dün Namıkkemal Ortaokulu salonunda açılmıştır.

★ İstanbul Kız Lisesi izcileri dün saat 14.30 da yapılan törenle and içmiş ve yıldız takmışlardır.

—0—

Bakırköy Akıl hastanesi Yeni pavyonu açıldı

Bakırköy Akıl ve Sinir Hastalıkları Hastahanesinde tâdilen yaptırılan paviyonun açılış töreni dün saat 12 de yapılmıştır.

Törende, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Ekrem H. Üstündağ, İl Sağlık Müdürü Dr. Abdürrahim Bayraktar, Bayındırlık Müdürü Atıf Tansu, Sağlık Müdürlüğü mensupları ve hastahane müstahdemi hazır bulunmuştur.

Bu münasebetle hastahane başhekimi Dr. Fahri Celâl Göktulga ve Sağlık Bakanı Dr. Ekrem H. Üstündağ birer konuşma yaparak akıl hastalığının memleketimiz için önemle ele alınması icabettiğini, ilerleyen medeniyette ihtiyaç arttıkca akıl hastalarının da çoğaldığını, memleketimizde de nüfus ve ihtiyaç artmasıyla, medeniyetin tekâmülüyle bu tip hastaların çoğaldığını anlatmış ve bu hastalığa atalarımızın gösterdiği alâkayı belirtmişlerdir.

Üsküdar ve Kartal köy okullarında ders kesimi

Üsküdar ve Kartal ilçelerine bağlı köy okulu öğretmen ve başöğretmenleri, bölge ilköğretim müfettişlerinin başkanlığında toplanarak bu ilçelerdeki köy okullarında 30 nisan günü derslerin kesilmesine 3—8 mayıs günleri arasında beşinci sınıf bitirme imtihanlarının yapılmasına karar vermişlerdir.

Herkes memnun

Siz niçin olmıyasınız...
Çünkü arada 56 hafta var.
Düşünme, zira Kadın ve Erkek Terzisi ALİ SITKI BAŞARIR sizleri düşünüyor.
Hanımım, oğlum ve kızım baharda ne giyecek diye üzülme... Peşin vermeden 15 günde ve 13 ay vâde ile elbiselerini alabileceksin.
Taksitler: Üçer ayda, bir ayda ve haftada olmak üzere müşterilerinin arzusuna göre ödenir.
ALİ SITKI BAŞARIR
Sultanhamam Sadıkıye Han No. 30, Tel: 26525

Şehir orkestrasının Üniversite'de Konseri

Gençliğin müzik kültürünü arttırmak amacıyle; İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği tarafından Fen Fakültesi konferans salonunda her ay izahlı orkestra konseri verilmesi hakkında İstanbul Üniversitesine yapılan teklif rektörlükçe kabul edilmiştir.

Müzik sever gençliğin büyük memnuniyetini mucip olan bu konserlerin ilki 22 nisan perşembe günü saat 18 de Cemal Reşit Rey idaresindeki Şehir Orkestrası tarafından verilecektir.

Programda: Beethoven'in Beşinci Senfonisi ve Borodin'in Poloveç Dansları bulunmaktadır. Bu eserlerin izahını Ömer Umar yapacaktır.

Konserin davetiyeleri ücretsiz olarak yarından itibaren Fen ve Hukuk Fakültesi kantinlerinde dağıtılmağa başlanacaktır.

Galata'da dün bir araba - tramvay çarpışması oldu

Vatman Ahmet Taylar idaresindeki tramvay Galatada Necatibey Caddesinden geçerken; 2641 plâkalı at arabasiyle çarpışmıştır. Carpışma neticesinde arabanın üstünde oturan Şerif Şahin ismindeki adam yere düşmüş ve yaralanmıştır. Yaralı, hastahaneye kaldırılmıştır.

Karabük fabrikasının yüksek fırın tuğlaları değişecek

Ankara 17 (Telefonla) — Karabük Demir ve Çelik Fabrikasının iki numaralı yüksek fırınının tuğlalarının değiştirilmesine karar verilmiştir. Lüzumlu tuğlaları satın almak için Sümerbank Ağır Sanayi Müdürü Cevat Suberk'in refakatindeki heyet Almanya'ya hareket etmiştir. Bu heyet aynı zamanda Alman Krupp fabrikalarına bir buçuk milyon liralık pik demir satılması hususunda müzakerelerde bulunacaktır.

Tabipler Birliği Yüksek Haysiyet Divanı

Türk Tabipleri Birliği Yüksek Haysiyet Divanı dün saat 11 de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında ilk toplantısını yapmış ve yapılan gizli secim neticesinde başkanlığa Dr. Nail Karabuda'yı seçerek gündeminde bulunan konuları müzakereye başlamıştır.

TAKSİM'de
PARS DOLAŞIYOR
Görenler çok sevdiler. Kristal Gazinosu altında Resai Argüden Mağazasındaki PARS marka bisikletleri herkes hayranlıkla seyrediyor.

TAKVİM

18 NİSAN 1954
PAZAR
AY 4—GÜN 10—KASIM 162
RUMİ 1370 — NİSAN 5
HİCRİ 1373 — ŞABAN 14

	Vasati	Ezani
SABAH	05.16	10.25
ÖGLE	12.13	05.23
İKİNDİ	15.59	09.08
AKŞAM	18.52	12.00
YATSI	20.30	01.38
İMSAK	03.30	08.40

Gazetemize gönderilen yazı ve resimler basılsın, basılmasın iade edilmez.

KÖR KA

Kahve ve et

Son günlerde fiyatlar çüsüz denilecek yükselen iki madde bunun biri kahve, diğer ettir.

Kahve fiyatının birdire yükselmesindeki bilmiyorum ama evvel yapılmış bazı ler dolayısıyle, yıllarda ri hemen her zaman ma gerektiğinden fiyata yediğimizi biliyo

Bunun hayvancılık lerinin İstanbula etin müstahsilden like gelinceye kadar şitli mutavassıtlar den geçmesi, bazı sıtların fazla kazanç kapılması gibi muhte bepleri var. Bu sebepler yıl, kış mevsiminin memlekette şiddetli da katılmıştır elbet.

Peki, bu iki maddenin hali oluşuna karşı nasıl tedbir almalı?

Bu hususta fikir yücek salâhiyette olma beraber, Akşam refik «Dikkatler» sütununda düğüm «Çay mı, kahve başlıklı tavsiye dolayı benim de aklıma bir tavsiye de bulunmak geldi.

«Dikkatler» sütunu harriri çay içmeği kahve meğe tercih düşünce dir. Mucip sebep olarak şöyle yazıyor:

«Çünkü kahve kıtlığı ku kahve ithalât Çünkü kahve mütemadi pahalılanmak temayü gösteriyor. Çünkü menşelerinde de paha Çünkü başka memleketler bile kahve içmemek gandası yapılıyor.

Buna karşılık çay ketimizde yetişiyor. Bol çay içmekle halkı fakir bölgelerimizi desteklemiş luruz».

Tavsiye, hiç olmazsa venin menşelerinde de halı bulunduğu şu sırada pek de yabana atılır şey ğildir.

Et için de, muayyen müddet, harp zamanında bazı memleketlerin yap ettikleri bir tedbire baş rabiliriz.

Bu tedbir haftanın yalâ üç veya dört gününde yememektir. Faraza pazar salı, perşembe günleri saplık hayvan kesilmese birimiz ölmeyiz ve her gün et yemek de sağlığındır.

Sadun G. SAY

ON KELİMEYLE

Ev sahibi - kapıcı mü sebetleri gerginmiş...

Siyasi ufuklar gene bu dı desenize!...

TATLISU

İnşa edilecek Esnaf hastahanesine yapılan teberrular

Süleymaniyede yeni inşa lecek Esnaf Hastahanesi girişilen teşebbüsler bir ilerlemiştir. Bu mevzu üzerinde olarak bugün Ticaret Odasında Merkez Bankası İstanbul besi Müdürü Fahrettin Y başkanlığında toplanan bu işe ait esas projelerin lesini yapmıştır. Bu teşebbü an evvel meydana getirilmesi için Maliye Bakanlığı tarafından 250 bin, İstanbul Ticaret Odası tarafından 200 bin, İstanbul Belediyesi tarafından bin lira teberruda bulunmuştur.

Yeni hastahanenin temelinin kısa bir müddet zarfında atılacaktır.

Üsküdar Amerikan Kız Kolejinde Edebiyat matinesi

Üsküdar Amerikan Kız Koleji dün saat 15 ten 18 e kadar okulun toplantı salonunda bir edebiyat matinesi tertiplemiştir. Yeni edebiyatımızın belli başlı şahsıyetlerinin dâvet edilmiş olduğu bu toplantıyı büyük bir öğrenci kalabalığı takip etmiştir. Matine, kolej edebiyat öğretmeni Melâhat Güllüoğlu'nun bir konuşmasıyla başlamış ve Sait Faik, Haldûn Taner, Oktay Akbal, Naim Tirali, Tarık Buğra, Orhan Hançerlioğlu'ndan hikâyeler; Orhan Veli, Salâh Birsel, Özdemir Asaf, Asaf Halet Çelebi, Bedri Rahmi, Behçet Necatigil, Kâmuran Yüce, Sabahattin Kudret, Müştak Erenus, İ. Erseyrek'ten şiirler okunmuştur. Şiir ve hikâyelerin çoğunu bizzat yazarları okumuşlardır. Toplantıdan sonra davetliler hazırlanan büfede ağırlanmışlardır.

Bir katil Mahkûm oldu

Hususi Muhabirimizden

Samsun 17 — Bundan üç gün evvel yatağında kalbinde bıçak saplı olarak ölü bulunan Ahmet Akbaş'ın katili evvelki gün Çarşamba'nın Çaltıburnu mevkiinde yaaklanmış ve cürmümeşhud kanununa göre gönderildiği Samsun Ağırceza Mahkemesinde duruşması yapılmıştır.

İki saat zarfında duruşması görülen katil 25 sene bir ay 20 güne mahkûm edilmiştir.

Bir köylü öldürüldü

Samsun 17 (Telefonla) — Alaçam'ın Keresteci köyü ile Gökçeağaç köyü arasında tarlada hüviyeti henüz tesbit edilememiş bir köylü ölü olarak bulunmuştur. Tahkikat neticesinde köylünün bıçakla öldürüldüğü anlaşılmıştır. Katil aranmaktadır.

DENİZDE İSYAN

Yazan: HERMAN WOUK — Çeviren: A.K.VARDAR

— 87 —

«Fakat onun sözüne itimat ettim ve hakikaten de bu münasebet sona erdi. İşte Willie baban da bir zaman bu kızla evlenmek istemişti. Bu tabiî bir şeydi.

Fakat babası, babana kendi kendisi hakkındaki bazı hakikatleri idrak ettirerek, bundan vazgeçirmişti. Baban en iyi kimselerle kaynaşmak isterdi, rahat ve lüks bir hayat sürmek isterdi. Ispartalılar gibi yaşayıp ilmî araştırmalar yapmaktan bahsi severdi fakat bu sadece onu eğlendiren bir rüyadan ibaretti. Eğer bu hemşire ile evlenseydi Ispartalılarınki gibi bir ilmî araştırma hayatına kavuşurdu ama pişman da olurdu. Bunun için de bana rastlayıncaya kadar bekledi... Bana lûtfen bir sigara ver.»

Devam etti. «Herhangi bir erkeğin münasebeti olduğu bir kıza karşı kendisini borçlu hissetmesi mümkündür. Bundan başka ona karşı bir alışkanlık da duyar... Bütün bunlar gayri kabili içtinaptır. Mesele şu ki en akılsız kız bile bunun farkındadır. Eğer bir adamı hakikaten istiyor ve şansını iyi görüyorsa, riski göze alır... Bu son defa zarların atılışıdır.»

Willie'nin yanakları kıpkırmızı olmuştu, konuşmaya teşebbüs etti. Annesi onu susturarak sözlerine devam etti. «Bütün bunlar olagan şeylerdir, tabiî ve gayri kabili içtinap olan şeylerdir. Şimdiye kadar milyonlarca defa tekerrür etmiştir. Buna herkes kapılabilir. Fakat unutma ki bir izdivacın esası, vicdan azabı veya bir kızın güzelliğinden hoşlanmak değil de müşterek muhit ve kıymetler olmalıdır. Eğer kendini suçlu hissedip evlenirsen, bu his ergeç kaybolacaktır. O zaman geriye ne kalır? Şimdi doğruyu söyle - bu kızı hakikaten seviyor musun? Yoksa kendini ona karşı mecbur mu hissediyorsun?»

«İkisi de var?»

«Demek ki, mecburiyet hissediyorsun. Tabiatiyle kendi kendini onu sevdiğine inandırıp izdivacı daha kolay hazmedilebilir bir şekle sokmak da istiyorsun. Willie bu bar şarkıcısının çocuklarını doğurmasını ister misin? Kayınların olarak bu İtalyan manavlarını ister misin?. Hiç şüphem yok ki dürüst ve iyi insanlardır, fakat onların istedikleri zaman evine gelmelerini, kızlarının ve oğullarının büyük babası veya büyük annesi olmalarını ister misin? Bunu kafanda canlandırabiliyor musun?»

«Bundan daha iyi bir izdivaç yapabileceğimi nereden bileyim? Hiç olmazsa bu kızı arzu ediyorum. Şimdiye kadar yegâne arzu ettiğim kız o oldu.»

«Willie yirmi üç yaşındasın. Baban otuz yaşında evlendi. Sen de gelecek altı yıl zarfında binlerce kızla tanışırsın.»

«Sen bana boyuna, onunla, kendimi suçlu hissettiğim için evlenmek istediğimi söyleyip duruyorsun. Benim ne hissettiğimi nereden ve nasıl bilebilirsin? Onu seviyorum. Çok güzel, çok iyi huylu bir kız ve budala da değil; iyi bir karı olacağından eminim... İyi bir muhitten gelmemiş olsa bile ne zararı var? Eğer onu elimden kaçırırsam bütün hayatım ca pişmanlık duyacağımdan eminim...»

«Şekerim, ben babanla evlenmeden iki defa nişan bozdum. Her defasında dünyanın sonunun geldiğini sanmıştım.»

«Ben karımdan ne diye iyi bir muhitten gelmiş olmasını istiyeyim. Eğer bu Allahın belâsı harpten dönersem, ne olacağım sanki? Bir piyanist...»

«İşte burada hata ediyorsun Willie ve kendin de hatanı biliyorsun. Willie sen sür'at le olgunlaşıyor büyüyorsun... Piyanistlik, filân sana hakikaten cazip gözüküyor mu şimdi? Artık idrak etmiyor musun ki senin bir piyanistlikten fazla bir tarafın var?»

Bu iyi bir darbe idi. Cainede tuttuğu uzun nöbetler esnasında Willie, kendisinin piyano hususunda istidatsız bir insan olduğu kararına yaklaşmıştı. Harpten sonrası için istediği Princeton gibi asil bir mektepte, edebiyat öğreterek akademik bir hayat sürmek ve belki de (kendi kendisine bile itiraf etmekten çekindiği bir iç rüya olarak) edebî etüdler ve hattâ bir iki roman yazmaktı. «Ne yapacağımı bilmiyorum... O kadar uzak bir istikbalde ki bunlar.»

«Ben senin ne yapacağını biliyorum. Sen mümtaz bir bilgin olacaksın. Ben öldükten sonra zengin ve müstakil bir insan olarak - Connant Hutchins gibi - profesörler, filozoflar arasında dolaşacaksın... Senin tipindeki insanlar onlardır. Allah rızası için söyle Willie, May bu manzaraya uyuyor mu? O bir profesör karısı olarak mes'ut olabilir mi? Sen onu Dekan Wicks'e çay koyar veya Dr. Connant'la konuşurken tasavvur edebiliyor musun?»

Willie ayağa kalktı, masaya gitti, kovadan şampanya şişesini çıkardı. Yarım parmak kadar gazı kaçmış şampanya kalmıştı içinde. Kadehine koyup içiverdi.

«Willie sana babanın söyliyebileceklerini söylüyorum. Allah bilir o daha diplomatik ve ince bir şekilde konuşurdu, ama ben de elimden geleni yaptım. Eğer hata ediyorsam, bana aldırma, gene istediğini yap.»

Seri adımlarla yazıhanenin yanına giderek çantasını aldı, [illegible] mendilini çıkararak gözünü sildi. Willie derhal yanına koşu derek kolunu omuzlarına [illegible] dı «Anne sana kızmış değil Biliyorum ki doğru zannettiğin şeyi yapıyorsun. Bu o zor nemeçlerden biridir... Babanın behemahal rencide olman gerekiyor.»

«Rencide olma da gerekmez murumda değil.»

Willie annesinin yanından ayrılarak yatak odasına [illegible] Çifte yatakla tuvalet masası rasında dolaşarak aklı bu yerlerde olduğu halde, annesi nin terliklerini, ipek geceliğini ve kendisinin ellinci yıldönümünde ona hediye ettiği [illegible] müş tuvalet takımını ne kadar muntazam bir şekilde yerleştirmiş olduğuna dikkat etti.

Vaziyeti zayıflıyordu. Vicdan azabı ile izdivaç [illegible] etmiş olduğu doğruydu; [illegible] kendisine kolaylıkla teslim olarak, izdivaç için bir kumar [illegible] namış olmasından şüphelenmesi de doğruydu; ailesinden ve [illegible] hitinden utandığı ve Akademi hayatında May'i bir hayal-[illegible] ğı olarak tahayyül edemediği de doğruydu. Onu sevdiğinden de pek emin değildi. Yoksa [illegible] deki o, gece hislerini sistemleştirmiş ve May'le olan bütün münasebetine şüphe ve kötü [illegible] bulaştırmıştı. Tuzağa düşürülmüş budala, bir şıp sevdi [illegible]

(Devamı var)

Son Haberler

Ceyhan ve Savrun Nehirleri taştı

Ankara, 17 (AA) — Fizik sahasında Nobel Mükâfatını kazanmış olan Washington Üniversitesi Rektörü Dr. Arthur Compton, Dünya Kardeşlik Cemiyeti Başkanı Dr. Everett R. Clinchy ve Havai Üniversitesi Felsefe Profesörü William Shimerden müteşekkil üç kişilik bir heyet Türk — Amerikan Cemiyetinin teşebbüsüyle dört günlük bir müddet için memleketimizi ziyaret edecektir.

Bayındırlık sergisi Seçimden sonra Gösterilecek

Bayındırlık Bakanlığının hazırladığı «Yurt Hizmetinde Bayındırlık» sergisi Eskişehirde iken, C. P. H. nin ihtirazı üzerine Yüksek Seçim Kurulu tarafından seçim propagandası sayılarak kapatılmıştı. Bayındırlık Bakanı Kemal Zeytinoğlu verdiği demeçte ezcümle demiştir ki:

«— Yüksek seçim kurulunun ekseriyetiyle verilen bu karar kat'i ve nihaidir. Bu bakımdan karar hakkında herhangi bir mütalâada bulunmayı zait sayarım. Ancak sergimizin Ankaradaki açılışındanberi müteaddit vesilelerle belirttiğimiz gibi yurt hizmetinde bayındırlık eks pozisyonunun gayesi, millete yapılan hizmetlerin hesabını vermek gibi yepyeni ve güzel bir hizmet anlayışının yerleşmesini sağlamaktır. Kanaatimce, sergimiz bu güzel zihniyetin müjdecisi olmuştur. Demokrasilerde hükümetler hizmet sürelerinin sonunda, kendilerine tevdi edilen emanetin ne şekilde kullanılmış olduğunun hesabını, kendilerine itimat ederek işbaşına getirenlere vermekle mükelleftirler. Bu itibarla sergimizi seçimlerden sonra da vatandaşlarımızın tetkikine tekrar açmak kararında bulunuyoruz. (Yurt hizmetinde bayındırlık) seçimlerden hemen sonra İstanbul halkının da tetkikine arzedilecektir ve buna da imkân bulacağımıza eminiz.»

—0—

Süt fabrikasını orman çiftliği aldı

Ankara 17 (Telefonla) — İstanbul'da Beşiktaş semtinde geçen sene hususi teşebbüs tarafından açılmış olan pastörize süt fabrikası Ankara Gazi Orman Çiftliği işletmesi tarafından satın alınmıştır.

Orman Çiftliği idaresi bu fabrikayı genişletmek ve en modern makinelerle takviye etmek üzere hazırlıklara başlamıştır.

Berlin'de kaçırılanlar

Berlin 17 (A.A.) — Batı Berlin Polis Müdürlüğünden bildirildiğine göre, Batı Berlin İnsan Hakları Birliğinin Mülteciler Kısmı Şefi Dr. Wolf Silgradt 20 Şubat tarihindenberi kayıptır.

Trouchovitch'i kaçıranlar

Berlin 17 (A.A.) — Sovyet kesiminde bulunan Batılı irtibat ajanlarından Batı Berlin polis makamlarına gelen bir rapora göre, Dr. Trouchovitch'i kaçıran şahısların başında Doğu Almanya Emniyet Servisi şeflerinden Paul bulunmaktadır.

DÜNYA VAZİYETİ

★ **Mısır'da ihtilâl konseyi üyelerinin arasında ihtilâf çıktığı bildirilmektedir.**

★ **Çin Hindinde Dien Bien Phu kalesinde savaşlar hafiflemiştir.**

★ **Japonyanın silâh imalini artırmak için faaliyete geçtiği bildiriliyor.**

İtalya'da Şiddetli kış Hüküm sürüyor

Anadolu Ajansı

Roma, 17 — İtalyanın her tarafında kötü hava hüküm sürmekte ve her saat durum daha da bozulmaktadır. Kuzeydeki dağlık bölgesinde hararet sıfırın altında altı ile on sekiz arasında değişmektedir. Merkez ve güneydeki dağlık bölgelerde de durum aynıdır. Birçok köy, karlarla mahsur kalmıştır. Kıyı seferleri fırtınalar yüzünden durmuştur. Birçok şehirlerde ve bu arada Romada dondurucu bir rüzgâr esmektedir.

Fırtına

Palermo (Sicilya), 17 (AP) — Palermo ile Napoli arasında seferler yapmakta olan Lazio adındaki motorlu geminin şiddetli bir fırtınaya yakalanması neticesinde 20 yolcu yaralanmıştır. Denize açıldıktan sonra tekrar Palermo limanına dönmeye mecbur kalan Lazionun yaralı yolcuları hastahaneye kaldırılmıştır. Bâzılarının durumlarının ciddî olduğu bildirilmektedir. Beklenmedik bir anda başlayan fırtına Malta ile İtalya arasında bütün gemi seferlerini aksatmıştır. Bu arada İtalyanın bâzı yerlerine kar yağmaya başlamıştır.

Birçok gemiden imdat işareti alınmış ve kurtarma gemileri yola çıkarılmıştır. Stella di Malta adındaki motorlu yolcu gemisi buraya 24 saat gecikme ile gelebilmiştir. Gemidekiler rüzgârın şiddetinin saatte 100 kilometreyi bulduğunu söylemişlerdir.

17 kişi öldü

Viyana, 17 (AA) — Yeniden yağan karla bastıran kesif sis, paskalya yortusu münasebetiyle turistlerin akın ettikleri Alplerde tehlike yarattığı kadar dağda tipide kaybolmuş bulunan 10 talebe ile hocalarının âkıbeti hakkındaki ümitlerin de daha da azalmasına sebep olmuştur.

13 ü perşembe günü Dachstein Dağına kayak kaymaya çıkmış bulunan talebe ve hocaları olmak üzere Avusturya Alplerinde en az 17 kişi ölmüştür.

68 bin memur borç istedi

Ankara, 17 (Anka) — Emekli Sandığı tarafından memurlara 2 veya 3 maaş nispetinde ev velce dağıtılacağı bildirilen borç para tevziine başlanmıştır. Hâlen müracaat edenlerin sayısı 68 bini aşmış bulunmaktadır. İlgililer bu maksatla ayrılmış bulunan 25 milyon liranın kâfi gelmeyeceği kanaatindedirler.

Japonya silâh imalini arttırıyor

Associated Press

New York, 17 — Burada bulunan 21 azadan müteşekkil Japon teknik heyetinin sözcüsü Japonyanın hür dünyanın müdafaası için hafif silâhlar ve cephane imalatını arttırmağa hazırlandığını bildirmiştir. Sözcü Yutaka İmai bir basın konferansında yaptığı beyanatta imalatın Amerika ile Koordone edileceğini söylemiş ve şunları ilâve etmiştir. «Burada bulunduğumuz esnada istenilen silâhların evsafı hakkında da temaslarda bulunacağız. Japonya Amerikan imalat metodlarını ve teknik bilgisini kabul edecektir.»

Heyet Amerikada üç ay kalacak ve silâh fabrikalarını gezecektir. Heyette 23 mühendis bulunmaktadır. Bunların çoğu Japon sanayiinin tanınmış çelik ve kimya mütehassislarile teknisyenlerdir. Heyet sözcüsü Amerikada her hangi bir anlaşma yapmıyacaklarını sadece Amerikan standardlarına göre istihsalin nasıl arttırılacağı ve maliyetin nasıl düşürüleceği usullerini öğreneceklerini söylemiştir. Imai nin verdiği malûmata göre geçen sene Amerika Japon fabrikalarına 73 milyon dolarlık top mermisi, hafif silâhlar ve barut sipariş etmiştir.

Mısır İhtilâl Konseyinde ihtilâf Çıktı

Türk Haberler Ajansı

Kahire 17 — Mısır siyasî şahsiyetleri bilhassa Devlet Konseyi Başkanı Abdülrezzak Senhuri hakkında verilen siyasî hukuk tan tecrit kararı İhtilâl kabinesi ve kabinede büyük bir ihtilâf husule getirmiştir. Mısır Ticaret ve Sanayi Bakanı Hasan El Bağdadi ve Maliye Bakanı Abdülcemil Ömeri kararı protesto maksadiyle istifa etmişlerdir. Dün istifa eden Abdülcemil El Ömeri bütün ısrar ve tavassutlara rağmen istifasını geri almamıştır.

Verilen karar hakkında Abdülrezzak Senhuri'ye herhangi bir tebligat yapılmamıştır. Hukuk Fakültesi profesörü ve İhtilâl Konseyinin hukuk müşaviri liğini uhdesinde bulunduran Senhuri hakkında verilecek nihaî karar merakla beklenmektedir.

Diğer taraftan iki gün önce İhtilâl Konseyinde başgösteren ihtilâf hâd bir safhaya girmiştir. Bu arada başta İçişleri Bakanı Binbaşı Zekeriya Muhittin olmak üzere bir çok İhtilâl Konseyi üyesinin istifa tehdidinde bulundukları bildirilmektedir. Bu arada hâlen Pariste olan İhtilâl Konseyi üyeliğinden istifa eden Binbaşı Halil Muhittin'in istifası komite içinde mevcut ihtilâfı büyütmemek için bugüne kadar kabul edilmemiştir.

El Mısrî gazetesi müsadere edilecek

Kahire 17 (T.H.A.) — Mevsuk bir kaynaktan verilen bir habere göre, basın mensupları ve gazeteler hakkında İhtilâl Komitesi tarafından alınmakta olan kararların tamamlanmasını müteakip Mısır'ın en büyük gazetelerinden olan El Mısrî müsadere edilecektir. Bu arada hâlen Beyrut'ta bulunan El Mısrî gazetesinin sahibi bir kaç güne kadar İhtilâl Mahkemesinde gıyaben muhakeme edilecektir.

Japonya'da atomlu yağmur

Tokyo, 17 (AA) — Osaka Belediyesi Üniversitesi Profesörlerinden Yasuşi Nişivaki bugün burada verdiği beyanatta iki Japon şehrine atom yağmuru yağdığı iddiasında bulunmuş ve şöyle demiştir:

«Son tecrübeler, Osaka ve Nigata şehirlerine radyoaktif yağmurların yağdığını göstermiştir. Fen âlimleri hâdisenin Amerika tarafından Pasifik'te, Bikinide yapılan Hidrojen Bombası tecrübeleri neticesi olduğu kanaatindedirler. Bu tecrübelere devam edildiği taktirde, yalnız civardaki sularda bulunan balıklar değil, tecrübe sahasından pek uzaktaki memleketlerde yetişen mahsule de tesiri dokunacaktır.

Nigita şehrinde 2 nisandanberi yağmurları tahlil etmekte olan âlimler, geçen cumartesi yağan yağmurlardan aldıkları nümuneyi süzdükleri vakit, filitre kâğıdında hafif radyoaktivite belirtileri gösteren tortu bulmuşlardır.

Atom yağmuru yiyen meyva ve sebzelere radyoaktivite bulaşabileceğinden ve böyle atom bulaşıklı otları yiyen davar ve domuzların da tehlikeye düşebileceğinden ürküyorum.»

Yapışık ikizler öldü

Montreal (Kanada), 17 (AP) — Geçenlerde Catherine Savage adında bir kadının doğurduğu üçüzlerden birbirlerine yapışık olan ikisi dün Montreal Nöroloji Enstitüsünde ölmüşlerdir.

Hastahane makamları birbirlerine başlarından yapışık olan ikiz kız kardeşten birinin sıhhî durumunun bozulmaya yüztutması üzerine çocukların dün, dünyaya gelmiş oldukları Catherine Booth Hastahanesinden Nöroloji Enstitüsüne nakledildiklerini bildirmişlerdir. Çocukların hayatını kurtarmak için bir ameliyat yapılmış, fakat kısa bir müddet sonra ölmelerinin önüne geçilememiştir.

Yapışık kardeşlerle beraber dünyaya gelmiş olna üçüncü çocuğun sıhhî durumu iyidir.

Çin Hind'e Fransız Askerleri havadan İndirildi

Anadolu Ajansı

Hanoi 17 — Fransız ordusunun tarihinde ilk defa olarak, alanda paraşütçü olmayan birlikler Dien Bien Phu'ya takviye kuvveti olarak gönderilmiştir. Bu askerler aşağıda şiddetli bir savaş cereyan ederken hayatlarının ilk atlayışını yapmışlardır Fransız kumandanlığının müracaatını tehalükle kabul eden muhtelif birliklere mensup gönüllüler paraşütle atlayışlarında son derece muvaffak olmuşlardır.

Son 24 saat zarfında düşmanın faaliyeti gittikçe azalarak devam etmiştir. Müstahkem mevkie karşı Vietminh kuvvetlerinin 105 lik toplarla açtıkları ateş sırasında, saatte vasati iki ilâ üç mermi atılmıştır. Çarpışmalarda 20 Vietminh'li ölmüştür, Fransız ve Vietnam kuvvetleri hafif kayıplara uğramışlardır.

Dr. Castries'e rütbe yıldızları paraşütle atılacak

Hanoi 17 (A.A.) — Dün Fransız hükümetinin aldığı bir kararla Tuğgeneralliğe terfi ettirilen General Christian De Castries'nin Generallik yıldızları, kahramanca müdafaasını idare etmekte olduğu Dien Bien Phu müstahkem mevkiine paraşütle atılacaktır.

Katliâm

Paris 17 (A.P.) — Fransız Haberler Ajansının bu akşam bildirdiğine göre, Vietminh'li çeteciler bir Kamboçya trenini mayınlarla yolundan alıkoyarak yolculardan yüzden fazla erkek ve kadını öldürmüşlerdir. Katliâm Pazartesi günü Pnom Penh ile Battambam arasında işleyen yolcu trenine karşı vukubulmuştur.

—0—

İdil Biret bir Mükâfat kazandı

Paris'te tahsilde bulunan küçük piyanist İdil Biret'in yeni başarılarını haber aldık. İdil şimdi Paris Konservatuarının en çetin sınıfı olan Accompagnement de piano» ya devam ediyor. Bu sınıfın talebeleri 20 - 25 yaş arasında oldukları halde İdil gösterdiği başarı ile herkesi hayran etmektedir. Küçük piyanistimiz bir taraftan da teori ve tatbikat sahası dışında piyano çalışmalarına devam ediyor. Bu sahada gösterdiği muvaffakiyet de yüz güldürecek derecededir.

Son günler zarfında İdil'e dair memnunluk verici bir haber aldık: Amerikanın Boston şehrindeki «Lili Boulanger Memorial Fund» müzik teşekkülü 1954 senesinin mükâfatını, bir müzik kütüphanesi kurması için, İdil'e vermeği kararlaştırmış ve bunu bildirmiştir. 500 dolarlık bu mükâfatla İdil, çok lüzumlu olan böyle bir kütüphaneye kavuşacaktır.

Lili Boulanger Memorial Fund, İdil'in hocası Nadia Boulanger'nin pek erken ölen kızkardeşi Lili Boulanger adına kurulmuş bir tesistir. Her sene bu meblâğı en kıymetli müzik elemanlarına tevzi eder. Lili Boulanger 19-20 yaşlarında ilk defa olarak Büyük Roma Mükâfatını kazanan bir kadındı. Müzik âleminde genial bir kompozitör olarak yaşıyor. Pek güzel eserler yazmıştır. Fakat ne yazık ki ömrü vefa etmemiş, 25 yaşlarında ölmüştür.

Madmazel Nadia Boulanger cemiyetin mektubunu İdil'e verirken çok heyecanlı ve sevinçli idi. «Ona layıktı, hakikaten bunu hakketmiştir» dedi. İdil, mükâfatı mutad sadeliği ile karşıladı. Esasen onun en müstesna tarafı küçük yaşında bu olgunluğudur.

OPPENHEİMER — Birleşik Amerika Atom Enerjisi komisyonu müşavirliği vazifesinden alınan atom âlimi Dr. Robert Oppenheimer. Amerikada ilk atom bombasını yapmağa muvaffak olan Oppenheimer, komünistlere karşı müsaadekâr davranmakla itham edilmektedir

İki yeni Amerikan Silâhı

Associated Press

Washington 17 — Birleşik Amerika Ordu Bakanlığından bugün bildirildiğine göre Birleşik Amerika kıtalarına, atomla infilâk eden iki yeni silâh verilmek üzeredir. «Corporal» isimli radyo ile idare edilen mermi ile «Honest John» ismiyle anılan ağır bombardıman roketi vakında Amerikan kıtaları tarafından kullanılacaktır.

Corporal ismiyle mâruf olan radyo ile idare edilen mermi yerden diğer bir yerde bulunan hedefe karşı kullanılmaktadır. Menzili oldukça geniş olduğu gibi sürati de sesin hızını bir kaç defa aşmaktadır. «Hones John» Roketi ise 30 millik bir menzile sahiptir.

—0—

İki turist gemisi İstanbul'a geldi

Mısır bandıralı El Malek Fouad gemisi 104 Arap ve Amerikalı turistle, Fransız bandıralı General Mangin gemisi 400 Fransız turistini hâmilen dün sabah İstanbul limanına gelmişlerdir.

Vakıflar Bankasının tavzihi

Ankara, 17 (AA) — 17 nisan 1954 tarihli Yeni Ulus gazetesinin birinci sayfasında «Vakıflar Bankası faaliyette» başlıklı yazıda, bankanın 1400 liralık hukuk müşavirliğine yapılan tâyin hakkındaki haberle ilgili olarak mezkûr banka umum müdürlüğünden aşağıdaki tavzih alınmıştır:

«İdare meclisimizce kabul edilen teşkilât kadromuzda hukuk müşaviri veya avukatlık yoktur.

Şu hale göre böyle bir tâyinin bahis mevzuu olamayacağı da tabiidir. Keyfiyetin bu surette tavzihini rica ederim.»

TEŞEKKÜR

Oğlum ve kardeşimiz Müddelumumi Muavini

ALİ RIZA KÜNUTKU'nun

vefatı dolayısiyle cenaze merasimine bizzat gelen ve çelenk göndermek lûtfunda bulunanlara, meslek arkadaşlarına, dost ve akrabalarımıza, Etfal Hastahanesi Sertabibi, doktor ve hemşirelerine, gösterdikleri yakın alâkadan dolayı ayrı ayrı teşekküre acımız mâni olduğundan gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Annesi: Hamdiye Künutku
Kardeşleri: Mürvet, Aziz, İbrahim.

MEVLİD

Kıymetli babamız ve büyükgümüz Bahriye kıdemli Yüzbaşılığından mütekait

SAİT DENİZYILMAZ'ın

ölümünün kırkıncı gününe rastlayan 19 Nisan 1954 Pazartesi günü ikindi namazını müteakip Aksaray Valide Caminde hafız Cemal Bağcı, hafız Mecit Gürses, hafız Mustafa Buyruk, hafız Mahmut Öncü tarafından mevlidi şerif okutularak Fatihli Kardeşler tarafından ilâhi ve cami imamlarının da iştirakiyle Hamza ve Ali Hocalar tarafından Kur'anı Kerim tilâvet edileceğinden arzu eden akraba, dost ve ihvanı dinin teşriflerini rica ederiz.

Deniz Yılmaz, Gönen, Atasü, Usalsoy ve Akgüngör Aileleri

PARİS MEKTUPLARI

Heyecanlı bir dâva yeni bir safhaya girdi

Mareşal Juin meselesi — Etoile meydanındaki hâdise

Paris, Nisan — Üç eski kocası ile yakın akrabalarından cem'an 13 kişiyi zehirlemekten sanık Marie Besnard'ın muhakemesi yeni bir safhaya girmiştir.

Elli beş aydır mevkuf olan Madam Besnard, mevcut delillerin kifayetsizliği ve Toksikoloji mütehassıslarının birbirini tutmayan görüşleri yüzünden şimdilik kefaletle serbest bırakılmıştır.

Mütehassıslar arasında ilmî münazara şeklini alan dâva, adliye literatüründe eşine ender rastlanan bir vak'a teşkil etmektedir.

İlk ehlivukuf raporundan sonra, müdafaanın ısrarlı itirazları üzerine tahlil işi ikinci bir heyete tevdi edilmişti. Birinci ve ikinci raporlar arasındaki zıtlık mahkemeyi, Üniversite profesörleri ile mütehassıs ve âlimlerin bulunduğu bir heyetten esaslı çalışma, tecrübeler ve rapor istemeğe sevkediyordu.

Son heyet de yepyeni neticeler elde etmişti. Üstelik heyeti teşkil eden üç âlim fikir beraberliğine varamamışlardı. Meselâ, profesör Griffon, Marie Besnard'ın son kocasının saçlarını Zoe atom pili ile muayene ettiğinde kiloda 44 mg. arsenik tespit etmiştir. Diğer iki mütehassıs başka metotlarla başka miktarlar bulmuşlardır. Eksperlerin bazıları 44 mg. arseniği öldürmek için kâfi görmekte, bir kısmı bunu reddetmektedir.

Gene mütehassıslardan doktor Truffert, mevcut arseniğin, yeraltındaki arsenikli karışımlardan mezar toprağına süzülebileceğini öne sürmektedir.

Kimya ilmi bu sahada yeni ve kat'î neticelere varıncaya kadar zehirleme vak'alarını inceleyen mahkemelerin vazifeleri kolay olmayacak.

✶

Nato kumandanlarından ve Fransanın yegâne Mareşali Juin, geçen hafta Auxerrede Avrupa Müdafaa Camiası aleyhinde bir konuşma yapmıştır. Başbakan, bu hususta izahat istemek üzere Mareşali davet etmiş fakat Mareşal Juin kendisinin bir trompetçi onbaşısı gibi çağırılamıyacağını bildirerek, icabet etmemişti. Bunun üzerine toplanan kabine Mareşali bütün millî vazifelerinden affetmiştir.

Millî Savunma bütçesinin müzakeresine rastlayan hâdise kolayca parlâmentoya intikal etmiş, eski De Gaulle'cüler ve Komünistler sert tenkidleri ile M. Laniel ve M. Pleven'i sıkıştırmışlardır. Sosyalistler ve merkez partileri meselenin esasını müzakere etmeden Laniel'in kararını tasvip etmişlerdir.

Avrupa Müdafaa Birliği projesine ek protokolları ilâve ettiren Mareşalin bugünkü hareket tarzı izah edilememektedir.

Bazı gazetelerin iddia ettiğine göre Juin Avrupa Müdafaa Camiasına muhalif bulunmakla beraber, bir millî Alman ordusunun doğrudan doğruya NATO'ya iştirakine taraftar.

Yerine yeni bir Fransız kumandanı tayin edilmedikçe NATO'nun Merkezî Avrupa Kuvvetleri Kumandanlığından istifa etmeyeceğini bildiren Mareşal Juin'e, Mr. Laniel ve NATO konseyi başkanı Mr. Bidault gerekli teminatı vermiş bulunduklarından bugünlerde milletlerarası vazifesinden de ayrılması beklenmektedir.

✶

Pazar günü Etoile meydanı heyecanlı dakikalar yaşadı.

Eski muharipler, Vietnamdaki muhariplere millî bağlılığı ifade için Meçhul Askerin kabri önünde bir merasim hazırlamışlardı.

Hükûmet başkanı ve Millî Müdafaa Bakanının katıldığı bu merasim bir keşmekeş ve tertiple son bulmuştur.

Juin hâdisesini istismar eden komünistler ve aşırı sağcılar «Kahrolsun Laniel», «Pleven aşağı» diye bağırmışlardır. Generallerin himayesinde kalabalıktan sıyrılan Bakanlar takviye polis kuvvetlerinin gelmesi üzerine otomobillerine binebilmişler, savrulan yumruk ve tekme yağmuru altında, tampon darbeleriyle kalabalığı yararak hâdise yerinden uzaklaşmışlardır.

Marie Besnard tahliye edilmeden evvel

Bu çirkin hareketlerde ismini istismar edeceklerini sezen Mareşal Juin merasime iştirâkten vazgeçmişti.

Merasimde el ilânları da dağıtılıyordu.

Bir yanında,

«Bugün Mareşal Juin'i gönderenler yarın De Gaulle'ü tevkif edebilirler.»

Öteki yanında,

«Juin'in yerine Von Stul Pnagel mi gelecek?»

İbareleri bulunan el ilânları bir yüzü ile ne kadar kapkara ise diğeri ile o kadar kıpkızıl değil mi?

✶

Fransız havacılığı feci bir kaza neticesinde ölen tecrübe pilotu Albay Rozanoff'un matemini tutmaktadır.

Tepkili uçak inşaatının son gelişmelerini göstermek üzere cumartesi günü Melun - Villaroche'ta bir hava gösterisi tertip edilmişti. En son Fransız tepkili uçağı (Mystére IV) ile havalanan Rozanoff, seyirciler arasında bulunan Mr. Pleven, İngiliz Silâhlandırma Bakanı Mr. Duncan Sandys, Havacılık işlerini tedvir eden Fransız devlet sekreteri Mr. Christiansen, İngiliz hava kuvvetleri komutanı Mareşal Baker'in önünden ikinci defa geçerken, uçak piste çarparak infilâk etmiştir. Davetliler uçağın savrulan parçalarından, kendilerini güçlükle koruyabilmişlerdir.

Rozanoff Mystére uçakları ile muhtelif defalar ses duvarını aşmıştı. Bu facianın, (Mystére IV) ün teknik mükemmeliyetine olan itimadı sarsmayacağı söylenmektedir.

ŞATRANÇ TURNUVASI — Dünya şatranç şampiyonası 16 martta Moskovada Tchaikovsky salonunda açılmıştır. İleri gelen Sovyet oyuncularından M. Botvinnik (solda) ile V. Smyslov müsabakayı açış oyununa başladıkları sırada

İstanbul'a Kahve tahsis Edildi

Hususi Muhabirimizden

Ankara 17 — Bugün Ticaret Bakanlığınca İstanbul şehri için yeniden 500 çuval kahve tahsis edilmiştir. Bu miktarla beraber İstanbula yapılan tahsis üç bin çuvala baliğ olmuştur. Bu miktar geçen yıllara nazaran İstanbul piyasasının kahve ihtiyacını fazlasiyle karşılayacak miktardadır. Zira İstanbulun bir buçuk aylık ihtiyacı 1500 çuvaldır.

İhtiyaçtan fazla tahsis yapılmasına rağmen yine de kahve buhranının mevcut olması yaklaşmış olan 2 Mayıs seçimleriyle alâkalı görülmektedir. Seçimden sonra kahve stoku yapmış olan bazı kimselerin stokları satamamak durumuna düşecekleri söylenmektedir.

—0—

Mc Ghee'ye Ankara fahrî hemşehriliği verildi

Washington 17 (ANKA) — Birleşik Amerika'nın Ankara Eski Büyük Elçisi George Mc Ghee'ye Ankara'nın fahrî hemşehriliği verilmiştir.

KONSERVATUAR ÖĞRENCİLERİ — İstanbul Konservatuarı tiyatro bölümü öğrencileri ders yılının sona ermesi münasebetiyle dün Tepebaşı Dram Tiyatrosunda bir müsamere vermişlerdir. Fotografta tiyatro bölümü öğrencilerinden bâzıları öğretmenleri Ercüment Behzat Lavla görülmektedir

İTALYAN ARTİSTİ — Gazeteciler Cemiyeti tarafından dâvet edilen İtalyan artistlerinden İRENE GENNA yukarıdaki resmi gazetemize imzalıyarak vermiştir. Artistin oynadığı filmler şunlardır: «Primavera», «Ekmekçi Kadın», «Virginita», «Verdi'nin Hayatı».

VİYANA MEKTUPLARI

Avrupa Siyasî Gençlik Meclisi: II

Avrupa'nın diğer gençleri teşekkül etmiş münakaşa edilmiş kanaatlerle gelirken, Türk gençlerinin yalnız aklıselimleri ile hareket mecburiyetinde kalmaları bir eksiklik teşkil etmektedir

YAZAN: ORHAN ARIMAN

VİYANA — NİSAN

Bundan evvelki yazımızda siyasi Gençlik meclisi hakkında umumi malûmat vermiştik. Bu defa, toplantının vardığı kararlardan bahsetmek istiyoruz.

Türk delegeleri mevcut dört komisyonda siyasi, iktisadî, sosyal ve kültürel komisyonlarda çalışmak fırsatını buldular.

Avrupadaki bazı partilerin ve hiziplerin görüşlerini kendi saflarındaki gençlere söylettirmek arzusu, bilhassa siyasi, kısmen de sosyal komisyonda çetin münakaşalara yol açtı. Meselâ Alman sosyalistleri, iç siyaset icabı, Avrupa Birliğinin almakta olduğu şekle, daha doğrusu Adenauer'in siyasetine muarızdılar. Gene aynı mülâhazalarla İngiliz ve Alman sosyalistleri Avrupa müdafaa Birliğine muhalefet ediyorlardı. Sosyalist grup, bazı arkadaşlarını memleketlerinde müşkül vaziyetlere düşürmemek için, umumî heyetin siyasî karar suretlerine rey vermemesini temin maksadiyle didindiler. Tabii bu görüşü kabul etmek Siyasî Gençlik Meclisi ismi ile tenakuz olacaktı. Diğer yandan Avrupa gençliğinin büyük bir kısmını temsil eden sosyalistlerle bozuşmak ise mümasil toplantılarda sosyalist boykotajını kabul etmek demekti. Hristiyan Demokratlar sahip oldukları adedi ekseriyetle grup lar arasında ağır başlı «Compromis»ler bulabilirlerdi. Bu da yapılmadı. Gayret liberal gruba düştü. Mecliste kırk san dalyeye sahip liberaller, bazan sosyalistlerin, bazan Hristiyan demokratların tekliflerini des tekliyerek ve kesif bir kulis faaliyeti neticesinde bütün komisyon kararlarının oylanıp neşredilmesini sağladılar.

Bu zeminin teşekkülünde Meclis başkanlığını dirayetle bitarafane bir şekilde deruhte eden, beynelmilel Sosyalist teşkilâtı ileri gelenlerinden ve Avusturya parlamentosunda mebus, M. Peter Strasser'in hakkını vermek icap eder.

Liberal grubun başkan vekilliklerinden birini işgal eden Türkiye, komisyonlardaki müdahalelerine rağmen umumi heyette çok fazla dikkati çeken bir çalışma yapmadı. Münferit çıkışlarla iktifa etti. Mevcut şartlar altında bu hali tabii karşılamak icap eder.

Evvelâ Avrupa birleşmesi Türk dahili siyasetine intikal etmemiştir. Mevcut partilerimiz ne programlarında ve ne de seçim mücadelelerinde bu mevzu karşısında özel hallere kadar inen tahlilleri henüz yapmamışlardır. Filvaki, iktidar ve muhalefet, Avrupa Birliğine taraftardır, Avrupa konseyinin azasıdır fakat Avrupa Müdafaa Birliği, kömür çelik birliği, Sar meselesi, Yeşil Birlik, Siyasî birlik karşısında Türk görüşü henüz belli olmamıştır. Bu dâvalar bugün o kadar kompleks şekiller almıştır ki, umumî olarak evet denilen meselelerde, hususî olarak muarız bulunmak icap edebilir.

Avrupanın diğer gençleri teşekkül etmiş, münakaşa edilmiş kanaatlerle gelirken, Türk gençlerinin yalnız aklıselimleri ile hareket mecburiyetinde kalmaları bir eksiklik teşkil etmektedir. Partilerimizin gençlik kollarının bu boşluğu kısa zamanda dolduracaklarını ümit ediyoruz. Ayrıca genç partililerimizin Avrupanın büyük siyasî gençlik gruplariyle devamlı temaslarında fayda mülâhaza etmek lâzımdır. Bu grupların politik görüşleri, millî muhitlerdeki konsültasyonların muhassalasıdır. Binaenaleyh Avrupadaki beynelmilel siyasî gençlik teşekküllerine vakit geçirmeden aza olmak bizim için artık bir zaruret olmalıdır. Böylece, hem millî delegasyonlar ve hem de bu teşekküllerin Türkiye bölümleri mümessilleri kanalı ile politik muhitlere dahul etmek mümkün olacaktır. Meselâ D.P. gençlik kolunun Jeunesses Européennes liberales, teşekkülüne dahil olması, gerek partinin gerekse partili gençlerin tezlerini derhal Avrupa siyaset sahalarına nakletmeğe yarayacaktır.

Avrupalı olduğumuzu iddia ettiğimiz müddetçe, isminde liberal kelimesini ister taşısın isterse taşımasın, programı ve icraatı ile D.P. parti 20 inci asır liberalizminin muvaffak olan partilerinden biri oldukça genç Demokratlar teşkilâtı, Avrupanın genç liberalleri arasında vazife alıp mes'uliyet yüklenmelidirler.

Avusturya tecrübesi göstermiştir ki, genç partililerimiz her şeye rağmen Avrupayı meşgul eden meselelerle çok yakından ilgilenmekte, bu tarihî dâvaya gereken ehemmiyeti vermektedirler. Bizzat gençlik kollarının seçtiği Viyana delegelerinin, geçen sene partilerin Lahaye'e yolladığı delegelerden fazla muvaffak olması ise bizi teyit eder.

Viyana siyasî gençlik meclisi, bir yenilik teşkil etmemekle beraber, aşağıdaki siyasî kararlara oy vererek, Avrupa Birliğine olan imanını teyit etmiştir.

I. Avrupa Birliği hür milletlerin mukadderat beraberliği, sulhü kuvvetlendirme ve sosyal ilerlemenin bir garantisidir.

II. Gençler, Kömür - Çelik Birliğinin kuruluşundanberi altı Avrupa parlamentosunun, siyasî birliğin kuruluşunu tacil ettirecek kararlara varmamasını üzüntü ile karşılamaktadırlar.

III. Bu yolda ilk merhale olarak Fransız ve İtalyan meclislerinin Avrupa Müdafaa Birliği projesini bir an evvel tasdik etmelerini temenni ederler.

IV. Avrupada sulhün korunması yalnız müdafaa camiasının kuruluşuna bağlı olamaz. NATO memleketlerinin karşılıklı dayanışması ve Şimal Atlantik teşkilâtının kuvvetli olması zaruridir.

V. Altılar Avrupası arzu edilen gaye değildir. On beşler birliğinin kurulmasını temin için Avrupa konseyi, Schumann plânı memleketleriyle dokuzlar arasında daha sıkı bağlar kurulmasına çalışmaktadır.

Bunların dışında sosyal ve iktisadî komisyonlardan cazip tavsiyeler, karar suretleri gelmiş ve kolayca tasvip olunmuştur.

İktisadî kararlar arasında Türk ve İtalyan delegelerinin teklifiyle ve Westminster Konferansı neticelerine muvazi olarak kabul ettirilen karar suretini de kayda değer buluyorum.

«Avrupa memleketleri ekonomik inkişaf için derhal müşterek bir plan tanzim etmeli, istihsalin ve istihsal kudretinin arttırılmasına çalışmalıdırlar.

Yatırımları teşvik ve koordine etmek için kurulacak müesseseler, Avrupa sermayesinin bilhassa Türkiye, Yunanistan ve Cenubî İtalya gibi iktisaden az gelişmiş memleketlere tevcihini temin etmelidirler.»

Netice: Memleketimiz siyasî gençlik teşekkülleri ilk defa olarak, Avrupalı kardeşleriyle birlikte siyasî ehemmiyeti ve manası olan bir toplantıya katılıyorlar. Bu temasların, Türk gençlerinin ufuklarını genişletmesi, modern ve katıksız Avrupalı karakterimizi başkalarına tanıtması bakımından kıymeti çok büyüktür.

Toplantılara gelen gençlerimiz ne kadar bilgili olursa olsunlar, bu işleri tesadüflerin lütfundan kurtararak yetiştirme kurslar, siyasî seminerler açmak mecburiyetindeyiz. Bazı milletler istisna edilirse, Avrupalı gençlerin ekseriyeti toplantılarda ana lisanları ile Almanca, Fransızca veya İngilizce olarak konuşmaktadır. Biz Türkler bu avantajdan mahrum bulunuyoruz. Şu halde beynelmilel lisanlarla kolayca konuşan millî realitelere vakıf gençlerin adetçe çoğaltılmasında bir zaruret olmaktadır. Hatta daha ileri giderek, partilerimizin yakında ilân edecekleri seçim beyannamelerinde ve proğramlarında gençlerin siyasî eğitimine ehemmiyet vereceklerini istemekte bizzat gençlere düşüyor diyebiliriz.

Yarınki kadroların hazırlanması partilerimizin ana davaları olmalıdır.

Halde, fakat istikbal için yaşadığımızı unutmamalıyız.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ
İSTANBUL SÜT İŞLETMESİ'nin
Pastörize sütleriyle bütün süt mamulleri yavrularınız ve sizler için yegâne sağlık teminatıdır.
Bayilerinizden daima bu sütleri isteyiniz. 4501
Telefon : 83958

PAZARDAN PAZARA

ALÇACIK DAL, YEMESİ BAL!

Aday listeleri — İçini çekenler, dünyayı daha güzel görenler — Mebus olmak istemiyenler— Bir senede 131 gün ders

Yazan: E. T.

Partilerin aday listeleri hafta içinde neşredildi. Listelere göz gezdirenlerden kim bilir kaç kişi içini çekti; kaç kişi, maçın ilk kısmını kazandığı için, neş'e ve sevinçle dünyayı daha güzel gördü!...

Eskiden bizde bir âyan meclisi, bu meclisin kaydı hayat şartıyle, yâni ölünceye kadar mevkiini muhafaza etmek üzere tayin edilen âzası vardı. Dünyalığı dolgun, istikbali emin olduğu için herkesin gözü âyanlıkta idi. Âyan âzalığına «Alçacık dal, yemesi bal!» derlerdi. Cumhuriyet devrinde mebusluk eski âyanlığın yerini tuttu. Tek parti zamanında buraya kapağı atan, her devrede mebusluk sıfatı yenilenerek, devamlı surette mevkiini muhafaza ediyordu.

Çok partili demokrasi devrine girdikten sonra iş değişti. Partiler halkın sevebileceği kuvvetli aday aramağa ve bu gibi şahsiyetlere müracaatta bulunmağa başladılar. İşin garibi, pek çok kimseler mebusluğa can atarken kuvvetli şahsiyetlerden bir kısmının bütün teklifleri reddetmeleridir. Bu gibi hâdiseler bundan evvel, tek parti devrinde de, ara sıra görülmüştür.

Yedi sekiz yıl kadar evvel, o zamanki parti Genel sekreteri, ilmi meselelerle meşgul olan ve herkes tarafından sevilen bir zatı telefonla davet eder:

— Size mühim bir tebliğde bulunacağım, hemen geliniz!

Der. İlmî tetkiklerine ait bazı eserlerin temini için uğraşmakta olan bu zat arzusunun yerine getirileceğini tahmin ederek sevinçle yola çıkar. Genel sekreterin odasına girince bir koltuğa oturur, yapılacak tebliği beklemeğe başlar. Sekreter şunları söyler:

— Telefonla da bildirdiğim gibi vereceğim haber çok mühimdir; sakın fazla heyecana kapılmayın.

— Merak etmeyin sizi dinliyorum.

Genel sekreter fazla ciddî bir tavır takınarak ve kelimeleri teker teker söyliyerek haber veriyor:

— Sizi mebus yapıyoruz.

Bu sözleri işiten ilim adamı şaşırır, başından aşağı bir kova su dökülmüş gibi sersemler. Kendisini bir parça toplayınca cevap verir:

— Mebusluk mu?... Ben mebus olmak istemiyorum.

Şaşırmak nöbeti bu defa Genel sekretere gelir. Herkesin arkasından koştuğu büyük nimeti geri tepmek!. Buna imkân var mıydı?.. «Acaba yanlış mı işittim diyerek sorar:

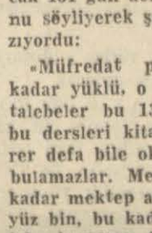

— Mebus olmağı istemiyor musunuz?

— Evet istemiyorum; politika hiç hoşuma gitmez.

Genel sekreter gözlerini hayretle açar, başını iki tarafa sallarken ilim adamı:

— Başka bir söyliyeceğiniz yoksa müsaade buyurun!

Diyerek ayağa kalkar ve odadan çıkar!

Bu defa da buna yakın bazı hâdiseler olduğunu duyduk ve memlekette prensip sahibi insanlar bulunduğu için sevindik.

BİR SENEDE 131 GÜN DERS

Mekteplerde ders senesi sonu ve tatil zamanı yaklaşıyor. Bu münasebetle Ahmet İhsan'ın geçende Hürriyet'te çıkan bir yazısını hatırladım. Arkadaşımız 365 gün olan ders senesi zarfında ancak 131 gün ders okutulduğunu söyliyerek şu satırları yazıyordu:

«Müfredat programları o kadar yüklü, o kadar ağır ki talebeler bu 131 gün içinde bu dersleri kitaplarından birer defa bile okumağa vakit bulamazlar. Memlekette şu kadar mektep açtık, bu kadar yüz bin, bu kadar milyon talebe buralara devam ediyor diye bayram yapıyoruz. Evet mektep sayısı, talebe adedi, verilen rakamlara uygundur. Fakat okutulan ve okunandan ne haber? Koca bir sene zarfında ancak 131 gün tedrisat yaptıktan sonra bu kadar mektebe, bu kadar masrafa ne lüzum var?»

Arkadaşımız belki bir parça sert konuşuyor, fakat söylediklerinde büyük hakikat payı olduğu muhakkaktır. Eskiden mekteplerde bu kadar çok tatil yoktu. Haftanın altı günü geç vakitlere kadar ders okutulurdu. Her ders bir saatti. Şimdi haftada beş gün ders vardır. Ders saatleri de daha az ve daha kısadır. Halbuki bizim eskisinden çok fazla çalışmağa ihtiyacımız vardır. Ahmet İhsan'ın dediği gibi maarif sistemimizde esaslı ıslahat yapmak lâzım geliyor.

İst. Lv. Âmirliğinden Verilen Askerî Kıtaat İlânları

Açık eksiltme ile 1200 kilo Vatka, atılmış ve kalaycı pamuğu ile 600 metre perdelik kumaş saçakı 21/4/954 çarşamba saat 14.30 da İzmit Dz. Sa. Al. Ko. da satın alınacaktır. Bedeli 5180 lira, geçici teminatı 388.50 liradır. Şartnamesi komisyonda ve öğleden evvel İst. Lv. A. İlân kısmında görülür. (4034—924)

★

As. ihtiyaç için 45 ton ıspanak kapalı zarfla 26/Nisan/1954 Pazartesi saat 16 da Yassıviran As. Sa. Al. Ko. da satın alınacaktır. Tahmin bedeli 13500 lira, geçici teminatı 1012,5 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona verilmesi. (992 — 4309)

★

Erzincanda âmirlik ittisalindeki et ve sebze yerine teslim şartıyla 15 ton koyun eti kapalı zarfla 3 mayıs 1954 pazartesi saat 15'de Erzincan Lv. A. Sa. Al. Ko. da satın alınacaktır: Tahmin bedeli 43500 lira, geçici teminatı 3262,5 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona verilmesi. (1028—4534)

★

Aşağıda cins ve miktarı yazılı yiyecek maddesi kapalı zarfla hizalarında yazılı gün ve saatlerde Hoşdere As. Sa. Al. Ko. da satın alınacaktır. Şartnameler komisyonda görülür. Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona verilmesi.

Cinsi	Miktarı	Bedeli	G.Teminatı	İhale gün ve saati
Yoğurt	20	16000	1200	12/5/1954 15.30
Yoğurt	20	16000	1200	12/5/1954 16.—

(4816 — 1091)

YEDEK PARÇA İHTİYACI OLANLARA

Avrupa evsafında yedek parça imâline muvaffaktyet le devam etmekte olan Müessesemiz, yurdun artan ihtiyacını gözönüne alarak tesislerini genişletmiştir.

Dokuma tezgâhları, ziraat âletleri, kamyon yedekleri, demir sanayii ve demir hırdavata müteallik her türlü yedek parçaları kırılmaz, kopmaz, eğrilir, bükülebilir, TEMPER DÖKÜMÜ (FONT MALEABLE) dayanıklı ve temiz bir şekilde yapmaktadır.

İzzet Baysal Döküm Sanayii Müessesesi
Topkapı — Maltepe Caddesi No. 21 — İstanbul
Telefon: 44362 — 42181.

GENERAL ALİ FUAT CEBESOY'un

Siyasî Hatıraları

— 63 —

Halil Paşa'nın anlattıkları

Halil Paşa ile Moskova'da bir çok defalar görüşmüştük. Bu konuşmalarımız Sovyet Rusya ile olan ilk münasebetimize taallûk eylediği için burada kısa bir hülâsa yapmağı tercih ettim.

MOSKOVA YOLUNDA BİR KARŞILAŞMA

Hem Bakûluların telâşını teskin etmek ve hem de Kızılorduya kumandan tayin olunacağı hakkındaki şayiaların iç yüzünü anlamak ve fırsat bulursa Moskovaya kadar gitmek için Bakûdan ayrılarak Şimale çıktığını söyleyen Halil Paşa sözlerine şöyle devam etmişti:

— Bir müddet sonra karşıdan bir askerî trenin geldiğini ve sebepsiz olarak trenden her iki tarafa topçu ateşi açıldığını görmüştüm. Nihayet iki tren durunca karşıya geçtim; kendimi tanıttım. Bakûdan geldiğimden haberleri varmış, iyi muamele ettiler. Nereye gittiklerini sordum. Cenubî Kafkasya amele ve proletaryasının arzuları üzerine evvelâ Bakûya gideceklerini ve sonra da Cenubî Kafkasyanın diğer şehirlerine uğrayacaklarını söylediler. Kumandanları Levandoski adın da bir zattı. Askerlik mesleğinden yetişmemişti. Onlar da şimale hareketimin sebebini öğrenmek istediler. Kızılordu kumandanının kararı kat'î idi, Bakûlulara bir sefaatim olmıyacağını anlıyordum. Bakûlular namına Kızılordu nezdinde yapacağım müdahale ve saire bir netice vermiyecekti. Kendimi Ankara mümessili olarak takdim ettim. Refakatime bir mihmandar verilmesi ricasında bulundum. Eski Miralaylardan İskoçiko adında bir zatı yanıma verdiler ve Moskovaya hareket eden bir trende yer ayırdılar. Uzun bir seyahatten sonra Moskovaya geldim.

HALİL PAŞANIN MOSKOVADAKİ FAALİYETİ

Halil Paşa Moskovadaki temaslarından da aşağıdaki şekilde bahsetmişti:

— Refakatimdeki Rus miralayı beni Çiçerin ve Karahanla tanıştırdı. Çiçerin Hariciye komiseri Karahan da muavini idi. Kendimi Türk Kuvai Milliyesinin mümessili olarak takdim ettim. Mustafa Kemal Paşanın hürmetlerini söyledim. Çok memnun oldular. Anadoludaki vaziyeti etraflıca anlattım. Emperyalistlerin başı olan İngilizlerin, Türk milletini esir etmek ve istiklâlini elinden almak için kandırmağa muvaffak olduğu İstanbul hükûmeti ile Yunan ordusundan başka vasıta kullanmak istemedik lerini izah ettim. İngiliz milletinin, emperyalistlerin arzularını yerine getirmek için Anadoluda Türklerle harp edeceğine ihtimal vermediğimi söyledim. Bu vaziyet karşısında Türk milletinin hem Yunan ordusunu ve hem de İstanbul hükûmetini mağlûp etmek azim ve karariyle mücadeleye atıldığını söyledim. Ümit ve mâneviyatımızın çok yüksek olduğunu, fakat yardıma ihtiyacımız bulunduğunu hatırlattım. Kapitalist ve emperyalist cephelerin ayrı ayrı cepheler olmadığını Çiçerin ile Karahana tasdik ettirdim. Anadoluda yaratılacak şiddetli mukavemetin ve muvaffakıyetin bütün İslâm âlemine ve Asyaya yayılacağını ileri sürdüm. Kapitalistlerin bel kemiğinin Asyada kırılacağını isbata çalıştım. Anadoluda pek yakında millî bir hükûmetin kurulacağını ve bundan sonra Sovyet Rusya ile dostluk ve ittifak muahe leri imzalanacağını haber dim. Türkiyeye yardım yapacaklarını, fakat sevkiyat yerlerini bir kere tetkik edecek rini söylediler. Tetkik ve tecrübe ile vakit geçirilmemesini ride her iki tarafın gayretiyle bir irtibat yolunun kurulabileceğini anlattıktan sonra şimdiden denizden ve karadan bulunabilecek vasıtalarla silâh cephane ve para göndereceksiniz.

Dedim. Bu hususta bir ısrar ettim.

HALİL PAŞANIN TEMİN ETTİĞİ YARDIMLAR

Halil Paşa;

— Bu teşebbüslerinizin rine Anadoluya neler gönderildiniz?

Sualimi şöyle cevaplandırmıştı:

— Deniz tarikiyle Trabzon miktarı şimdi hatırımda olmıyan eslâha ve cephane geldiğini derttiğim gibi ben de altınını Karakösede Kırkkilise kumandanı Cavit Beye teslim ettim.

— Büyük Millet Meclisi hükûmetinin ilk murahhas heyeti Moskovaya gelinceye kadar ka faaliyetleriniz oldu mu?

— Bir taraftan Rusların Anadoluya daha fazla yardım yapmaları için teşebbüslerde devam ettim. Bir taraftan İslâm âleminde ve Orta Asyada mukaddes Türk davasını anlatmağa çalıştım.

Halil Paşa ile Moskovada çok defalar görüşmüştük. Bu konuşmalarımız Sovyet Rusya ile olan ilk münasebetimize taallûk ettiği için burada kısa hulâsa yapmayı tercih ettim.

(Devamı var)

Mau Mau'lara karşı tepkili uçaklar

Nairobi (Kenya), 17 (AP) — Dün resmen açıklandığına göre tepkili avcı uçakları ilk defa Mau Mau tethişçilerine karşı yapılan temizleme harekâtına katılmışlardır. Bu uçaklar Kenyaya Adendeki İngiliz üssünden gönderilmişlerdir. İlk neticelerin «muvaffakıyetli» olduğu bildirilmektedir.

Cemiyet Hayatı

TİYATROLAR

★ ŞEHİR TİYATROSU DRAM KISMI — Pazartesi'den başka her gece 21 de, Pazar matine 15.30 da SOKAKTA - Yazan: Elmer Rice. Türkçesi: Âsude Zeybekoğlu - Tel: 42157.

★ ŞEHİR TİYATROSU KOMEDİ KISMI — Salı'dan başka her gece 21 de, Pazar gündüz 15.30 da MELEK HANIMIN KISKANÇLIĞI - Yazan: Louis Verneuil. Türkçesi: Burhan Felek - Tel: 40409.

★ ŞEHİR TİYATROSU EMİNÖNÜ BÖLÜMÜ — Perşembe, Cumartesi ve Pazar saat 21 de, ayrıca Pazar 15.30 da YAŞLI KIZ - Yazan: Jacques Deval. Türkçesi: İhsan Boran.

★ GENÇLİK TİYATROSU — DOVER YOLU - Komedi 3 perde - Yazan: A. A. Milne - Türkçesi: M. Burian - Sahneye koyan: Avni Dilligil. Salı, Çarşamba suare 20.30; Çarşamba matine 16.30 - Eminönü Öğrenci Lokalinde.

★ MUAMMER KARACA - Geceleri saat 21 de, Cumartesi, Pazar matine 15 te CİBALİ KARAKOLU Tel: 43134

★ YENİ SES OPERETİ — Tel: 49369: ÜSKÜDARA GİDERKEN - Operet 8 perde - Her gece 21 de, Çarşamba, Cumartesi ve Pazar matine 15 te.

★ KÜÇÜK SAHNE — Çarşambadan başka her gece saat tam 21 de, Salı, Cuma talebe matinesi ve Pazar matine saat tam 17 de CİNAYET VAR - Piyes 3 perde - Yazan: Frederik Knott - Çeviren: Tevfik Sadullah - Tel: 40276.

SİNEMALAR

BEYOĞLU CİHETİ

★ ALKAZAR: Tel: 42562 — Sarhoş.
★ AR: Tel: 44394 — Kaldırım Yosmaları.
★ ATLAS: Tel: 40365 — Dünkü Çocuk.
★ ELHAMRA — Sevgili Casus - Selâhat Kurbanı.
★ İNCİ: Tel: 84595 — Hıçkırık.
★ LÂLE: Tel: 43595 — Kaldırım Yosmaları.
★ LÜKS: Tel: 40380 — Kimon Sarlo İstanbul'da.
★ MELEK: Tel: 40868 — Bahar Yıldızları.
★ SARAY: Tel: 41656 — Kırık Anahtarları.
★ SÜMER: Tel: 42851 — Gün Fahişe.
★ SAN: Tel: 86792 — Bonzo Şimpanzenin Maceraları.
★ TAKSİM: Tel: 43191 — İki Harbi.
★ YILDIZ: Tel: 42847 — Kurşun Dakikası.

İSTANBUL CİHETİ

★ ALEMDAR: Tel: 23683 — Son Dalga - Dört Fahişenin Romanı
★ AZAK: Tel: 23542 — İntiqam Şahbaneleri - Kimon Sarlo İstanbul'da.
★ BULVAR — Ebedî Aşk - Çelik Kalesi.
★ ÇEMBERLİTAŞ: Tel: 22010 — Alevler İçinde - Dikenli Gül.
★ MARMARA: Tel: 23880 — Son Dalga - Dört Fahişenin Romanı
★ MİLLİ: Tel: 22962 — Aşk ve Nahir - Üç Ahbap Çavuşlar Elinde - Aslan Yürekli Silâhşör.
★ YENİ: Tel: 25892 — Alevler İçinde - Dikenli Gül.

KADIKÖY CİHETİ

★ HALE: Tel: 60112 — Memduh Şevket - Canlılar Yatağı.
★ OPERA: Tel: 60821 — Gizli Para - Karanlık Yollar.
★ SÜREYYA: Tel: 60683 — Fırtınada Oda Yok - Denizaltı Harbi.
★ YURT: Tel: 60544 — Altın Oklar - Kanlı Yarış.

★★★

★ SCALA BUZ REVÜSÜ — Bugün akşam suare 9.30 da, Pazartesi, Salı, Perşembe, Cuma saat 18 de, Pazar zilâtlı halk matineleri. Pazar 15 de matine.

YENİ NEŞRİYAT

★ Lokmanhekim Mecmuası — Lokmanhekim mecmuasının 177 nci sayısı çıktı. Çok faydalı 26 sihhî makale vardır. Fiatı 30 Kr. İstanbul Divanyolu No. 104.

★ TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI — Bu aylık derginin 87 nci sayısı Nisan 1954 sayısı da çıktı. İçinde Arseven, Bayrı, Aydın, Ögel, Arsunar, Hınçer, Gökalp, Ökten, Ötelli, Dirlik, Bozdoğan, Uz ve Sayın yazıları yer almıştır. Bu sayıda Arsunar'ın verdiği üç türkü ayrıca dikkati çekecek değerdedir. «Büyük Folklor Anketi»ne de devam nüshada başlanmıştır. Tavsiye ederiz.

NİSAN İKRAMİYESİ
25.000 LİRADIR
21 NİSAN
AKŞAMINA KADAR 100 LİRAYLA İŞTİRAK EDEBİLİRSİNİZ.
ÇEKİLİŞ 30 NİSAN
DOĞUBANK

Osmanlı Tarihinden Sayfalar

Tedbir ak sakal ile olmaz...

Gürcü Mehmet Paşa, Sadaret makamına geldiği zaman yaşı yüze yaklaşmış-ı. Üstelik okuması yazması da yoktu. Sırtını Kızlarağasına dayamıştı. Kenisini tenkid edenlere: «Devlette benden eski adam yoktur.» cevabını veriyordu. Fakat bir gün....

Yazan : Feridun Fâzıl TÜLBENTÇİ

Sultan Dördüncü Mehmedin Kızlar Ağası Uzun Süleyan Ağa, sarayın en nüfuzlu hsiyetlerinden biri ve belki birincisi idi. Büyük Valde ösem Sultan ile Küçük Valde urhan Sultan arasındaki müadelede ve Kösem Sultanın öldürülmesinde başlıca rolü oyamıştı. Süleyman Ağa sarayaki nüfuzunu bir kat daha artırmak ve devlet ricalini bassı altında tutmak için, kenisine karşı mukavemet gösten Siyavuş Paşayı azlettirdikin sonra, bu makama adamrından birini getirmek istişti. Bu suretle devlet idareni de eline almış olacaktı. alde Turhan Sultan, Kızlar ğasını kırmamış, arzusunu ye ne getirerek 17 Eylûl 1652 arihinde mührü hümayunu üleymanın adamı Gürcü Meh et Paşaya verdirmişti.

Gürcü Mehmet Paşa, doksan yaşını çoktan geçmiş ve üze merdiven dayamış ihtiyar ir zattı. Aynı zamanda cahil, şimdiye kadar bulunduğu emuriyetlerde de bir muvfakıyet göstereememişti. Mehet Paşanın ilk icraatı budaliği ile meşhur olan kardeni Şam valiliğine tayin ettirek olmuştu. Taşra memurietlerini birer ikişer satmağa aşlamıştı. Bu işlerde o kadar eriye gitmişti ki, kızlar ağanı eğlendiren maskaralara bi mansıp bulmağa kalkışmış. Halbuki işten anlıyan, devte bir çok müfit hizmetler i etmiş bulunan kimseler bir köşeye atılmış, oraya buraya ürülmüştü.

Hazine berbat bir duruma düşmüştü. Bütçe diye bir ey kalmamıştı. Kızlar Ağasın maşası olan bunak Gürcü Mehmet Paşa, buna bir çare ulacak iktidarda değildi. Halk azarında itibarı yoktu. Yavaş avaş Kızlar Ağası da himayeen vazgeçmişti. Çünkü kendi aziyetini de tehlikede görüordu. Devrin Padişahı Sultan Dördüncü Mehmet ise on iki aşına henüz basmıştı. Annesi urhan Sultan ne derse onu apıyordu. Veziri âzam, valde ultan ile küçük Padişaha mem ketin halini gül gülistan gösteriyor:

— Et ve ekmek ve her şey devletinde boldur; muzayika as la yoktur.

Diyordu.

Gürcü Mehmet Paşanın kendisini müdafaa için ileri sürdüğü yegâne silâh yaşı idi. Kimin tenkidine uğrasa:

— Ben doksan beş yaşındayım, devlette benden eski adam yoktur.

Cevabını yapıştırıyordu. Nihayet bir gün Valde sultan dayanamamış, paşayı bir iyi tekdir etmişti.

— Baka Paşa, ak sakal, kara sakal hesapta değildir. Tedbir ak sakal ile olmaz, akıl ile olur.

Gürcü Mehmet Paşanın ikbal süratle sönüyordu. Gadrine uğrayanlardan Mimar Kasım Ağa ile son zamanlarda sarayda ziyade nüfuz kazanan Hocazade Mesut Efendi, Valde Sultan nezdinde veziri âzamlık aleyhinde bulunuyorlardı: Artık Süleyman Ağa da bunlarla birleşmiş gibiydi. Nihayet Selânikte ikamete memur edilen eski Mısır valisi Tarhuncu Ahmet Paşaya haber gönderilerek İstanbula çağrıldı. Gürcü Mehmet Paşa, Tarhuncunun böyle ansızın payitahta geldiğini görünce pirelendi.

19 Haziran 1652 de Yalı köşkünde divan toplandığı sırada Hasodabaşı gelerek Gürcü Mehmet Paşaya bir hattı hümayun verdi. Veziri âzam;

— Ben okumak bilmem, Reisi çağırsınlar!

Dedi. Müftü hattı okumağa başladı: «Sen ki vezirimsin, mührümü veresin» sözünü duyar duymaz titremeğe başladı. Mühür kesesini koynundan çıkaramıyordu. Hasodabaşı, kesenin düğmesi ile yağlı kayışı keserek mührü hümayunu alınca saraya gitti. Mazul veziri âzam divanda dert yanıyordu:

— Bu ak sakalımı din ve devlet hizmetinde ağarttım. Benden mührü almak Padişaha lâyık mıdır?

Fakat bu sözler divanda bulunanlar tarafından cevapsız kalıyordu.

Kısa İlânlar

1 ay her gün 20 T. L. — 15 gün 12.50 T. L. — 3 gün 8 T. L. (On kelimeden fazla beher kelime için her gün 20 kuruş alınır.)

DOKTORLAR

DOKTOR ÇIPRUT — Cilt, Saç, Zührevî Mütehassısı Beyoğlu, Posta Sokak Telefon: 43353.

Dr. ABİMELEK — Cilt ve Zührevî hastalıklar Mütehassısı Beyoğlu, İstiklâl Cad. 407. Tel: 41406.

EMLÂK

ORTAKÖY'DE — 467 M2 üzerinde hâlen tütün deposu satılıktır. Tel: 22087.

DEVREN SATILIK — Telefonlu, mobilyalı yazıhane. Sirkeci Adahan No. 22.

SUADİYEDE TELEFONLU — müstakil bir ev möbleli veya möblesiz kiralıktır. Müracaat: 52603.

KONFORLU DAİRELER — 225 ilâ 275 Arnavutköy Eğlence sokak 35. Telefon: 36167.

MÜTEFERRIK

İNTIBAH ÇAMAŞIR FABRİKASI — Çamaşırlarınızı yıkar ütüler. Adresinize getirir. Feriköy 81268.

TERCÜME — İngilizceden, Almancadan Türkçeye. müracaat: ELEKTROCİN Harbiye Tel. 87735.

MUHASEBE MEMURU BAYAN ARANIYOR — Ticaret mezunu veya muhasebe işlerin de çalışmış bir bayan alınacaktır. Müracaat: Galata, Rıhtım Caddesi Tahir Han kat 5. No: 29

ŞIŞLİ AİLE PANSİYONU — Açılmıştır. Cami karşısında Koca Mansur Sokak 67.

Cüretkâr İngiliz artisti

Genç İngiliz sinema artisti Simone Silva bu yılın Cannes Festivali esnasında kendini meşhur etmeğe karar vermiş ve resminin sık sık gazetelerde çıkması için çeşitli çarelere başvurmuştur. Simone Silva geçen gün Cannes'daki bütün gazete ve mecmua fotoğrafçılarını deniz kenarına davet ederek blûzunu çıkarmış ve göğsünü elleriyle örter gibi yaptıktan sonra Amerikalı yıldız Robert Mitchum'la birlikte yukarıdaki resmi çektirmiştir. Bu pozu yakından çekmek isteyen fotoğrafçılar birbirlerine girmişler, bu arada birinin kolu kırılmış ve birkaçı yaralanmıştır.

Sanat Aleminde

İki genç ressam

Zahir GÜVEMLİ

Maya Galerisi'nde Adnan Çoker ve Lûtfi Günay'ın «abstre ve non - objektif» eserlerinden müteşekkil yeni bir sergi. 16 Nisan'dan 1 Mayısa kadar Pazardan başka her gün saat 14.30 dan 19 a kadar.

Ötedenberi bilindiği gibi, kırk yılı aşan bir zamandanberi, bilhassa Fransa'dan yayılan bir temayül, bütün Avrupa'ya yayılmıştı. Bu temayülün adına mücerred resim dediler. Mücerred resim, «sürealizm ve fütürizm» gibi cereyanlardan önce denenmiş, onlardan sonra yayılmış bir görüş sayılır. Sanatın plâstik imkânlariyle kabil olduğu kadar halis fikri ifade etmeğe doğru bir gayrettir. Belki de bazlarının dediği gibi, sırf yenilik aramak endişesinden doğmuştur.

İşte duyumların zihinde hâsıl ettiği neticeler, fikirlerin ses yoluyla, anlam yoluyla veya görülebilir, dokunulabilir, plâstik şekil veya kitleler yoluyla harice vurmasının çeşitli çareleri iyice incelenmedikçe, bu alanda başarıya ulaşmak pek güç şeydir. Mücerred resim, sonradan non - figuratif'e meyletti ve figür dediğimiz, aslında plâstik değeri olan, daha doğrusu bir hacim ve kitle ifade eden şekillerden büsbütün uzaklaştı. Hâsılı «Maya» galerisinde açılan yeni sergiyi gezerken, ister istemez, bir yandan da mücerred resmin kısa tarihi aklımdan geçti. Size de onun macerasını hatırlatmak istedim. «Maya» da açılan sergi «abstre ve non - objektif» adını taşıyor. («Non objektif», Fransızların « non - figüratif» dedikleri tarza Amerika'da verilen isimdir.) İki ressamın eserlerinden ibaret: Adnan Çoker'le Lûtfi Günay'ın.

Önce şunu kabul edelim: Her iki ressamda da, kompozisyon kaidelerine itina görülüyor. Mevcut resimlerden hiçbiri kompozisyon bakımından seyirciyi rahatsız edecek aksaklıklardan uzak. Ressamlar, tablolarına isimler koymuşlar: «Tonal espri», «Abstre peyzaj», «Statik ritimler» filân gibi. Ressamların adları da olmasa «Maya» nın o zarif dekoru içinde, insan kendini tamamen bu toprakların dışında hissedecek. Bu sözü şaka niyetine söylüyorum ama, elbette, ressamlarımızın bazı noktalara dikkat etmeleri temennisinden geliyor.

Bir kaç resim var ki, hemen dikkati çekiyor: Meselâ L. Günay'ın «Yeşil - Mavi armonisiyle «Statik ritimler» i... Birincisi, gerçekten bir objektiften geçmemiş de menşurdan geçmiş gibi ışığı kıran çizgilerle, canlandırdığı renk armonisiyle, ressamın dışında (objektif) ve belli bir sahneyi vermiyorsa da yine hacim ve boy hissini mükemmelen canlandırıyor. «Statik ritimler» de sâbit ve durgun tekrarlar, sadece şakulî çizgilerin bolluğundan ileri geliyor.

Adnan Çoker de iyi bir ressam. O da, L. Günay gibi gerek kompozisyon itibariyle, gerek renk armonisi bakımından güzel eserler vermiş. Çok sade, çok basit, fakat çok güzel bir siyah - turuncu âhengine dayanan «tonal espri» si, ufacık «abstre peyzaj» dediği deseni hoş şeyler. Ama bilhassa «hüsn-ü hat» adlı iki tablosu, şimdiye kadar eski hat sanatımızdan yeni neticeler çıkarmak için uğraşanları gölgede bırakacak derecede âhenkli ve başarılı tatbikler; eski sanatın yeni usullere tatbiki. Elif Naci'nin kulakları çınlasın. İstediğinin bu kadar çabuk ve güzel örnekler verdiğini görmekle elbet bahtiyar olmuştur. Bence serginin en güzel eserleri o iki «hüsn-ü hat». Bilhassa görmenizi tavsiye ederim. Başka hiçbir resim teşhir etmemiş bile olsaydı, A. Çoker'in cevherini göstermeğe yeterdi.

İKTİBASLAR

«İtalya'da, hükûmet içinde hükûmet var»

Bir İsviçre gazetesi böyle diyor ve İtalyan Komünist Partisinin teşkilâtına dair dikkate şâyân malûmat veriyor

Journal de Genève'in Roma muhabiri bildiriyor:

İtalyan Başbakanı Scelba bir ecnebi gazeteciye şu sözleri söylemiştir: «Komünistlerin İtalyada çok tehlikeli teşkilâtı vardır.»

Eski Başbakan de Gasperi de, az zaman evvel şunları yazmıştı: «Komünizm İtalyada en büyük tehlikedir.» Hükûmet adamları, şimdiye kadar bu tehlikenin mevcut olduğunu açıkça itiraf etmiyorlardı. Şimdi hükûmet «demokratik müesseseleri harice tâbi totaliter kuvvetlerin şiddet hareketine karşı korunma» için bir porgram hazırlanmıştır. Bu hususta bir parça geç kalınmıştır. Çünkü kızılların mevkii çok kuvvetlidir.

İtalyan komünist partisinin 2 milyon kayıtlı azası vardır. Büyük bir disiplin hüküm süren parti teşkilâtı hücre esasına göredir. Hücreler çalışma yerine (her fabrika için bir hücre), yahut kömür amelesi gibi çalışma sınıfına göre kurulmuştur. Ayrıca kadın hücreleri de vardır. Hücrenin çalışmasından başkanı mes'ul dür. Bu mesuliyet nazarî değil dir, ekmeği kaybetmek tehlikesi vardır. Başkanlar, hücre mensuplarının ihtiraslarını tatmin etmek için bunlara vazifeler verirler. 360 bin komünistin bu suretle vazifesi var dır.

Hücrelerin dışında onar kişiden mürekkep gruplar vardır. Başlarında birer tahsildar bulunan bu gruplar aidatları toplarlar, azayı toplantılara çağırarak gelip gelmediklerini kontrol ederler, kızıl şeflerin emirlerini harfi harfine tatbik ederler, herkesi komünist gazeteleri okumağa mecbur tutarlar. Hülâsa miktarları 200 bini bulan bu adamlar İtalyan komünist partisi makinesinin iyi işlemesini kontrol eden siyasî komiserlere benzerler. Belediye meclisi seçimleri, teşkilâtın iyi işlediğini, kararsız halkın komünist partisine rey vermeğe sevkedildiğini göstermiştir.

Bu tarzda komünist federal komiteleri parti başkanı Togliatti'nin adamlarının idareyi ele almağa muvaffak oldukları muhtelif teşkilâtın çalışmasını âhenkleştirmeğe çalışırlar. İtalyan komünist partisi başka teşkilâtlarla işbirliği yapmaz, kendisine tâbi kıldığı teşekküllerin idaresini elinde tutmak ister. İtalyan çalışma konfederasyonu bu hususta tipik bir misaldir. Bu konfederasyon İtalyan amelesinin vaziyetini ıslaha çalışacak yerde hemen münhasıran Togliatti ve Nenni'nin siyasî hücumlarını desteklemekle meşgul olmaktadır.

İtalyada kızılların gayeleri için çalışan en az 33 teşekkül vardır. Bunlardan İtalyan kadınları millî birliğinin 1 milyon 200 bin azası vardır. Sulh taraftarı teşekkülünün komünistlere taraftar olduğu herkesçe bilinen bir şeydir. Sura sını da kaydedelim ki hükûmet, komünistlerin orduya nüfuzunu, daha 1952 de Bakan Picciardi vasıtasiyle bildirmiştir. Hükûmet makinesine gelince, memurlardan büyük bir kısmı komünist partisine mensuptur, yahut hiç değilse bu partiye taraftardır ve işbirliği yapmaktadır.

Moskovanın adamları İtalyan millî hayatının birçok şubelerine hâkim bulunuyorlar. Bunların iyi yetiştirilmiş insanlara ihtiyacı vardır. Partinin mektepler merkezî komitesi bu işle meşguldür. Roma, Bolonya, Como'da merkezî mektepler. Toscane Emilie, Lombardiya ve Piemonte'de mıntaka mektepleri vardır. Birkaç hafta, 3-4 ay, altı ay süren kurslar da mevcuttur.

Bu geniş teşkilât büyük paraya ihtiyaç gösterir. Salâhiyetli mahfillerin hesabına göre senelik gelir 25 milyar lirettir. Bu para nereden geliyor?.. Evvelâ partinin emlâkinden. İtalyan komünist partisinin 50 milyar kıymetinde emlâki, matbaaları, tabı ve

(Devamı Sa: 7 Sü: 7 de)

Haziran İKRAMİYELERİ
1 Kişiye 1000 Altın
Ayrıca, 250 Altın
8 Mayıs
akşamına kadar hesap açtırınız
EMNİYET SANDIĞI

Üç seksapelli yıldız: (soldan sağa) Ava Gardner, Rita Hayworth ve Gino Lollobrigido

Sevimlilik mi, seksapellik mi?

Mütehassısların mütalâası : Sevimli olmak için zekâ şarttır, seksapel sahibinin ise zekî olması lâzım gelmez

Kadınların bazılarında erkeklerin başını döndürücü, onları teshir edici bir kuvvet bulunduğunu herkes kabul ediyor. Fakat bir tabiat mevhibesi olan bu kuvvetin hakikî mahiyeti henüz çözülmüş değildir. Amerikan dergilerinden biri uzun asırlardanberi üzerinde kafa yorulan bu çetrefil dâvayı ele alarak meslekleri icabı kadınların en güzel ve en seçkinleri ile her gün temas eden bazı kimselerden bu husustaki fikir ve düşüncelerini sormuştur.

İngiliz Kral sarayı fotoğrafçısı Mr. Baron bu mesele hakkındaki düşüncesini şu cümlelerle anlatmıştır: «Lûgat kitaplarında sevimlilik kelimesinin nasıl tarif edildiğini bilmiyorum; fakat benim anlayışıma göre kendisinde sevimlilik bulunan bir bayan sadece bu vasıf sayesinde başkalarını kendine meftun etmektedir. Sevimlilik seksapelden (Cinsî cazibeden) başka bir şeydir. Hem sevimliliği, hem seksapeli nefsinde toplayan bazı bayanlar görülmekte ise de böyle müstesna yaratılmış mahlûkların sayısı pek mahduttur. Sevimli bir bayan seksapelli olmıyabiliyor. Keza bunun aksi de yâni seksapeli olduğu halde sevimlilikten mahrum bayanlar da vardır. Bana seksapelli bayanı mı, yoksa sevimliyi mi tercih edersin? Diye bir sual sorulsa tereddütsüz sevimli bayanı cevabını veririm.

Sevimli veya seksapelli olabilme bahsinde akıllı ve zeki olma meselesi rol oynamaktadır. Fakat vasatın fevkinde zekâsı olmıyan sevimli bir bayan tasavvur etmek mümkün değil dir. Buna mukabil seksapelli olabilmek için zekâ şart değildir.

Seksapel, insanın sadece gözlerini tesir altına alan, gözlere hitap eden bir vasıftır. Meselâ Ava Gardner'i ele alalım. Onu beyaz perdede görmek gözler için nefis bir ziyafettir. Onda herkese benzemeyen bir başka şey, seksapel vardır. Onun bir kalça oynatışı, bir kirpik kaldırışı, etekliğinin altından mevzun bacağını o kadar hoş bir şekilde söyle bir gösterişi var ki bu hareketler binlerce erkeği âdeta çıldırtmaktadır. Fakat bir çoklarını heyecana düşüren bu hareketler de hiç bir sevimlilik mevcut mudur? Ava Gardner'i beyaz perdede değil de onu pek parlak ışıklı olmıyan bir lokantada bir masada görmüş olsak o bizim zihnimizi yine altüst edebilecek miydi?

Fakat buna mukabil sevimlilik denilen ve çok eski zamanlardanberi erkekleri teshir eden kuvvet büsbütün başka bir şeydir. Tabiatın bu lûtfuna mazhar bir bayan en kuvvetli bir silâha malik demektir. Tam mânasiyle sevimli bir kadın yalnız erkekleri değil kendi hemcinslerini de teshir eder.

Seksapelli yıldızlardan: Jane Russel

Sevimlilikleri ile sizde sevgi ve hayranlık uyandıran mahlûkları; yanınızdan ayrıldıktan sonra da unutamazsınız. Yalnız seksapeli olan bir bayanın size muayyen bir şey hatırlatmamış olmasına mukabil sevimli bir kadın sizin üzerinizde size kendisini hatırlatacak bir çok iz ve eser bırakır. Benim kanaatimce hayatı zevkli ve mânalı yapan âmillerden biri de sevimliliktir. Sevimli bir bayana tesadüf ettiğim zaman mevcudiyet ve varlığının ehemmiyetini daima hissetmişimdir. Bunu sevimli kadınlarla karşılaşan her erkeğin de duymuş olduğunu zannederim.

Meslek hayatımda güzel, şöhretli ve insanı altüst eden bir çok bayanların fotoğraflarını çektim. Fakat bunların içinde bizim stüdyodan ayrıldıktan sonra uzun zaman unutamadıklarım bu yalnız sevimlilerdir. Genç İtalyan yıldızı Pier Angeli, Joan Crawford, Jean Simmons gibi sevimli bayanların bizim stüdyoda yarattıkları hususî havayı hâlâ zevkle hatırlarım ve unutamam. Seksapeli yüksek bayanların etrafını daima bir çok erkekler çevirmekte ise de erkekleri devamlı şekilde tutabilmek ancak sevimlilikle mümkündür. Yalnız seksapelin mevcudiyeti bu iş için kâfi değildir. Bir erkek sevimli bir bayan ile hiç insan bulunmayan metrûk bir adaya düşmeğe razı olur. Fakat yalnız seksapeli olan bir bayan ile asla...»

Amerikan dergisi, bir kadın için sevimlilik ile seksapel den hangisinin daha mühim ve kıymetli olduğu sualini Paris ve Londranın büyük terzi evleri sahiplerine de sormuştur. Eteklerin uzun veya kısa olması meselesi üzerinde görüş birliği yapamıyan bu zevat sevimlilik bir bayan için seksapelden çok daha mühim olduğu fikir ve mütaleasındadırlar.

Görüşlerini kısa bir kaç cümle ile ifade etmiş olan terzilerden (Christian Dior) sorulan suale şu cevabı vermiştir: «Güzelliği et ve candan mürekkep bir vücut olarak alırsak sevimliliği vücudün canına benzetebiliriz. Buna nisbetle seksapel pek az değer taşıyan bir vasıftır. İnsan zaman zaman kendisini seksapele kaptırabilir ama bu hal sevimliliğin kıymetinden bir şey kaybettirmez. Esas, cazibedir.»

Londranın tanınmış terzilerinden Givenchy'nin bu mesele deki fikri şudur: «Beni yalnız sevimlilik alâkadar eder. Ben bir model çizerken hayalimde çok sevimli bir bayan tasavvur ederim. Seksapel bir vücudün hatlarını iyice belirtebilmek için siyah veya kuvvetli renklerden kumaşlarla ve çok dekolte bir stil ile elbise dikilerek arttırılabilirse de bizim gibi terziler bu gibi şeylerle meşgul olmazlar. Bizim için kıymet verilecek, gözönünde tutulacak olan yalnız sevimli bayandır.»

«Jak Fat» ın Amerika dergisine verdiği cevapta şu satırlar bulunmaktadır: «Benim için bir bayanın karakter ve kalbini göstermekte olan sevimlilik her şeyden mühimdir. Ben sevimli kadınları düşündüğüm zaman gözümün önüne nazik, terbiyeli, düşünceli bayanlar gelir. Seksapel, hayatiyetin mübalâga ve ifratlı bir şekilde gösterilmesidir. Ben bir model çizerken ifrata kaçarak seksapel sınıfına düşmemeğe çok dikkat ederim. Bir bayan aynanın karşısında saatlerce talim ederek veya başkaları tarafından talim ettirilerek, giydiği elbise ve çamaşırların da yardımiyle, seksapelli görünmeğe muvaffak olabilir ama sevimli olabilmek tamamen bir yaradılış meselesidir.

Çeviren: B. AKSEL

Sevimlilik timsali yıldızlardan: Pier Angeli

SEÇİM ARİFESİNDE BURSA:

Orhangazi İlçesi, demokrasi dâvasında, kahramanca mücadeleler geçirmiştir

İlçe Başkanı, Karsak karakoluna ait acı faciaları hatırlattı

Yazan: **A. E. Y.**

1945 ile 1950 arasında devam eden demokrasi mücadelesine bütün millet canla, başla iştirâk etmiştir. Türkiyede tek partinin tasfiye olunması ve çok partili bir hürriyet ve gelişme devrinin açılması, yalnız bir zümrenin değil, geniş miktarda vatandaşların eseridir.

Fakat her yer ayni derecede kahır çekmemiştir. Mahalli idare adamlarının sert ve haşin olmaları ve ayni yerdeki vatandaşların ise fazla derecede ateşli ve mücadeleci bir ruhta bulunmaları dolayısıyle bazı yerler, demokrasi dâvasında diğerlerinden fazla yararlık göstermiş, ıstıraplara maruz kalmıştır. Demokrasi mücadelemizin tam tarihi günün birinde yazılacak olursa, Gemlik'le Yalova arasında küçük bir kaza olan Orhangazi, demokrasi için çarpışan öncü kuvvetler arasında şerefli bir yer alacaktır.

Bugün: «Hukuk devleti ve hudutsuz hürriyet!» diye feryat eden bazı C. H. P. liderleri, meselâ 1946 da Orhangazi'de Karsak karakolunda uzun zaman devam eden mezalimin mes'uliyetini ve vebalini taşıdıklarını hatırlarlarsa, yüzleri kızarır, dilleri tutulur. Hak ve hürriyet arayan vatandaşlara böyle mezalimi daha sekiz sene evvel reva görenlerin, bugünkü aşırı hak ve hürriyet feryatlarında samimi olduklarına nasıl inanalım?

Karsak karakolu

Orhangazi havalisinde Demokrat Partiye katılanlar, birer vesile ile Karsak karakoluna çağırılırdı. Karakolun izbesine toz kireç serilmiş bulunuyordu. Buraya düşenler; bir defa nefes alamaz bir halde kalıyor, işkenceler çekiyorlardı. Sonra birer birer dayağa çekiliyorlardı. Orhangazide zulüm o dereceye varmıştı ki bir aralık halkın bir kısmı, civar kazalara kaçmışlar, bir kısmı da İstanbula gelerek fer yatlarını gazetelere aksettirmişlerdi. Orhangazi ilçe başkanı Hüsnü Tozkoparan'la bu vesile ile ahbap oldum. Başkan, senelerdenberi zaman zaman telefonu açar, benimle memleket işleri hakkında münakaşa'ara girişir.

Mezalim devrinde Orhangazi üç hürriyet şehidi vermiştir. Bunlardan biri arzuhalci İshaktır. Karakoldan gelen feryatlardan müteessir olarak: «Bunu niçin yapıyorsun? Günah değil mi?» diye karakolun çavuşuna çıkışmış, bunun üzerine içeri alınarak ölesiye dövülmüştür. Zavallı İshak, kalbindeki rikkat ve şefkatin kurbanı olarak bir müddet sonra can vermiştir. Mustafa Ekeman dayaktan kaçmak isterken, arkadan dipçik yemiş, göğsü duvara çarpmış, ölmüştür. Aşağicedit Gürele'den Hüsamettin karakolda dövülmüş, bir imkânını bulup kaçarken 'ağzından kan gelmiş....

Dostum Hüsnü Tozkoparan ve demokrat kahvesinde toplananlar bütün bu hâtıraları birer birer canlandırıyorlardı. Söylediklerine göre kaymakam, bilhassa (Vatan) gazetesinin demokratlar tarafından köylere sokulmasını önlemek için köylere gitmeği bir aralık tamamıyle yasak etmeğe kalkışmıştır.

Seçim ihtimalleri

Mücadele günlerinin daha nice hâtıralarını tekrarladıktan sonra söz bugünkü vaziyete geldi. 1950 de merkezdeki 1660 rey sahibinden 1300 kişi D. P. ye, üç yüz kadar C. H. P. ye rey vermiş, Millet Partisi de az miktarda rey almış, bütün kazada D. P. 1900 küsur farkla galip gelmiş, ara seçimlerinde bu fark iki bini aşmış... Demokratlar, 1954 seçimlerinde daha büyük başarılar bekliyorlar. Bunun sebebi, demokrat iktidarın işi lâfta bırakmayarak, Orhangazi'de geniş imar hamleleri yapmasıdır. Bunlar yol, köprü, bataklık kurutma, elektrik, kasaba ve köylerin içme suları gibi sahalardadır. Pek kısa bir zaman evvel istibdadın kahrı altında inleyen halk, bugün hakkına, hürriyetine, haysiyetine sahiptir. Dört sene gibi kısa bir zamanda yapılamayan işlerin kısa zamanda tamamlanacağına, işlenen hataların düzeltileceğine vatandaşın güveni vardır.

İlçe başkanı Hüsnü Tozkoparan'ın ayağında bir ârıza var. Yatağa yatması, kendine baktırması lâzım... Fakat bunun zamanı olmadığına kani... Arızalı ayağı ile her tarafa koşuyor. 1954 seçim mücadelesinde vazifelerine yetişiyor.

Fistanlı Arsen Lüpen

Fransız polisi milyonlar çalan yaman bir hırsızı arıyor

Fransa'da «Fistanlı Arsen Lupen» adı verilen 42 yaşında bir kadın aranıyor. Yaşından genç görünen bu kadın uzun boylu, ince vücutludur, daima şık gezer, kibar hali ile dikkati çekerdi.

«Fistanlı Arsen Lupen» 1921 senesinde Moselle departmanın da Algrange şehrinde doğmuştur. Kadının adı Ann Marie Stehlin'dir. Şimdiye kadar bir çok hırsızlıklar yapmış, bir kaç defa yakalanarak hapse girmiş, fakat her defasında bir kolayını bulmuş, hırsızlığa devam etmiştir.

Ann Marie ufak tefek şeylere tenezzül etmez, bütün vurgunları bir kaç milyonluktur. Son defa 1946 da yakalanmış, Paris Ceza mahkemesi tarafından beş yıl hapse, 20 yıl Paris te oturmamağa mahkûm edilmişti. 1949 da, cezası yeter görülerek, serbest bırakılınca Marcel Mony adında 40 yaşlarında biri ile birlikte yaşamağa başlamıştır. Marcel hırsızlıktan dolayı dört defa mahkûm olmuş bir adamdı. «Fistanlı Arsen Lupen» onun yardımiyle büyük ölçüde vurgunlara başlamış, beş yıl içinde yüz milyon kıymetinde para ve eşya çalmıştır.

İlk kurbanı İsveç elçiliği kâtiplerinden biridir. Jacqueline Amiot adiyle bir diplomatın hizmetine giren kadın on valiz ve beş milyon franktan fazla kıymeti olan eşya alarak ortadan kaybolmuştur.

Bir müddet sonra tanınmış bir doktorun yanına hizmetçi olarak girmiştir. Buradan da 500 bin frank, bir çok kıymetli eşya aşırmıştır. Bundan sonra başka adlarla başka mahaller de bir çok hırsızlıkta bulunmuştur. Polis şimdi fistanlı Arsen Lupen'i araştırmaktadır.

Fistanlı Arsen Lupen: Ann Marie Stehlin

Ordu'da propaganda esası kredi mevzuunda

C.H.P.liler «Okul ve camilerden başka her şey ipotek» D.P. lilerse «C.H.P. liler bozgunculuk yapıyorlar» di

Kemal AYDAR

VATAN Yazı Heyetinden

Trabzon, 17 — Karadeniz sahilleri baharın eşiğine kadar geldi. Dağları taşları kucaklayan fındık bahçeleri yeşil tomurcuklarını açtı. Hattâ bu yeşil yer yer koyulaşmağa bile başladı. Armutlar, erikler çiçek açtı. Yol boyları menekşelerle doldu. Morlu, beyazlı, pembe'i menekşelerle güneş bile ısıtmağa başladı.

Baharın ilk demleri içinde bu sahilin incisi Ordu harıl, harıl bir imtihana hazırlanıyor. Köy yollarındaki insanlardan tutun da pazar yerlerindeki kalabalığa kadar Ordulular hep seçimden bahsediyor. Günün her saatinde tıklım tıklım insanlarla dolu olan kahvelerde hattâ Ziraat Bankasının koridorlarında önünde kredi almak için bekleşen köylüler bile istisnasız seçimlerden konuşuyor. O kadar ki, Ordulu artık seçimden başka hiç bir şeyden bahsedilmesine tahammül edemiyor. Seçim mevzuunu bu kadar tatlı bir bahis haline getirmiş bir bölgeyi ben de tahayyül edemiyorum.

Parti merkezleri birer arı kovanı halinde; girip çıkanın haddi hesabı yok. Ama şehir merkezlerinde adayları bulamazsınız. Şimdi onların hepsi dört yılda bir uğradıkları köylünün yanındadır. Yani adım adım köyleri dolaşıyorlar. Köylü ile yer sofrasına bağdaş kuruyor, mısır unundan yapılmış sıcak bazlamayı beraber yiyor, onunla hemhal oluyor.

Şehrin bellibaşlı meydanlarında kurulu ve üzerinde D. P. veya C. H. P. yazılı hoparlörler durmadan dinlenmeden propaganda yayınları yapıyor. Bu sahilde her şehir bu hoparlörlerle örülmüş sanki. Parti merkezlerinden en gür sesli hatiplerin okuduğu seçim methiyeleri veya hicviyeleri şehrin dört bir yanına bu hoparlörle yayılıyor. Her hoparlörün altında müteveklkil insan grupları var. Ne kadar da sakin dinleyebiliyorlar.

Köylü kılı kırk yarıyor, muhakkak. Söyleneni dinliyor. Kendi halinj görüyor, arkasından bir ince hesaba oturuyor ki görmeyin.. Bu sahil köylüsü cidden münevver. Kimsenin söylediğine aldırdığı yok. «Herşey o gün belli olur» diyip işin içinden çıkıveriyor.

Gece Ordu'ya giderken «Antal» bucağında bir kahveye uğradım. Lüküs lâmbasının aydınlığında bir kısım köylüler kâğıt oynuyor, diğer bir kısmı da toplu olarak seçimlerden bahsediyordu. Aralarına karıştım. İstanbuldan seçim için geldiğimi ve gazeteci olduğumu öğrenince büsbütün alâkalandılar. Birbirimize daha çok sokulduk. Ziraat Bankası kredilerinden bahsediyorlardı. Söze buradan devam ettik. Soyadını hatırımda tutamadım. Ali dedi ki:

«— Bak bey, eskiden biz borcu tüccardan alırdık. Yüzde kırk, elli faiz verirdik. Bunu ödeyene kadar neler çekerdik. Şimdi bankadan borç alıyoruz. Faiz yüzde üç. Ama gelgelelim meselenin esası eskisinden farklı değil, neden mi? Borcu almak için şehre ineceksin, eh şehirde yiyip, yatmak lâzım, bu bir masraftır. Bir hafta kalırsan otele, lokantaya şu kadar para vereceksin. İpotek ettiğin tarlanı bir de görmek isterlerse işte o zaman yıkım. Şehirden iki kişilik mi olur, üç kişilik mi olur bir heyeti alıp köye götüreceksin. İcabında otomobil, icabında da at kiralayacaksın. Gitti mi 50 kâğıt daha, 500 lira alacaksın, 100 lirasını peşinen sarfediyorsun. Faiz gene geldi mi yüzde yirmi beş, otuza.. Bey ya biz bu işi anlayamadık veya bize anlatamadılar. Arkasından bir de halkçılar «Aldanmayın sakın ha.. Bunlar seçim şekeridir.» demiyorlar mı, fikrimiz bulanıyor, doğrusu.»

Ordu'da Cumhuriyet Halk Partisi merkezine uğradığım zaman salon hıncahınç partililerle doluydu. İçlerinde yeni adaylardan biri de vardı. Seçim mevzuunda hararetli bir konuşma cereyan ediyordu. Bahis bermutat kredi meselesi idi. Ben de halkaya dahil oldum.

C. H. P. liler diyorlar ki:

«— Demokrat Parti Ordu'da seçimi ne bahasına olursa olsun kazanmak için emir almıştır. Niyet bu olunca nelere başvurmuyorlar. Avuçla köylüye para dağıtıyorlar. Bir müddet evvel mu ayyen şahıslara bol keseden kredi verildi. Köylü bunu duyunca bankanın kapılarına dayandı. Plâsman çoktan bitmişti. Geri kalanları evvelkilerden ayıramazlardı. Miktarı azaltarak 50 - 60 kişilik gruplara ayırarak kredi vermeğe başladılar. Şimdiye kadar seçim münasebetile yalnız Ordu'da dağıtılan kredi miktarı 6,5 milyon liradır. Köylü zaten borç içindedir. Ordu'da Tarım Kredi Kooperatiflerine olan köylü borcu 30 milyon civarındadır. Köylü her yıl ancak faizini ödeyebiliyor. Esas borç senelere devredip gidiyor. Ordu'da okul ve camilerden başka her şey ipoteklidir. Köylünün tüccara olan borcu da tamamen Ziraat Bankasına devredilmiştir.»

Ordu'lu C.H.P. liler bu mevzuda daha bir çok şey söylüyorlar ve buna, «Ordu'da iktidarın mali baskısı vardır» C.H.P. liler devamla lûl ayında ödenmek [illegible] başına 40 kilo mısır [illegible] başladılar. Ramazan [illegible] un, şeker, pirinç [illegible] dağıtacağız diye köy[illegible] paganda yapıyorlar. [illegible] P. nin seçimi kazanma[illegible] du'da tuttuğu yolda[illegible]

C.H.P. liler arasın[illegible] ğum bu sözler zihni[illegible] la burkula D.P. ye [illegible] P. il salonu da tıklım [illegible] luydu. Milletvekili [illegible] yeni aday Ziraat Ban[illegible] Müdür Muavini [illegible] partililerle hasbıhal [illegible] C.H.P. lilerin kredi [illegible] daki iddialarını kend[illegible] lattım. Şiddetle red[illegible] H.P. nin bu iddiaları[illegible] Partiye bağlı köylü [illegible] arasında bir bozgunc[illegible] ratmağa çalıştıklarını[illegible]

Milletvekili Refet [illegible] binden bir kâğıt çı[illegible] gösterdi: «Bakın de[illegible] cu propagandaya bi[illegible] H.P. Demokrat Parti[illegible] manı göstermek için [illegible] yollara başvurmuş[illegible] kâğıtta vicdan ve tö[illegible] riyeti kanununun bi[illegible] desi yazılı idi. Bilinde[illegible] maddede mealen dini[illegible] nuşmalarda âlet ed[illegible] yazılıydı. Refet Aksoy[illegible] köylerde dağıtıldığını[illegible] di: «Dahası var, kred[illegible] ipotek muamelelerin[illegible] larda toplanan tap[illegible] nin Amerika'ya veri[illegible] kabilinde para getir[illegible] dağıtılacağı gibi kor[illegible] larla temiz zihinler[illegible] yorlar.»

İşte bu hava içinde [illegible] çimlere giriyor. Eski[illegible] kilinin ikisi Demok[illegible] gerisi de Halk Partis[illegible] dokuz milletvekili se[illegible] liler «tam liste» diy[illegible] ha demiyorlar. Hayır[illegible]

İnönü'nün İzmir konuşması tepkileri

(Başı 1 incide)

rafından şimdiye kadar İzmirde yapılan toplantıların en kalabalığı olduğunu söylemiştir.

Halk Partili diğer şahıslar da dünkü mitingden hararetle bahsetmekte ve iktidar hakkındaki ümitlerini tazelemektedirler.

D. P. çevreleri dünkü mitingin başarısız olduğunu ileri sürmektedirler. İnönü'nün iktidarı zamanındaki toplantı ile son toplantı arasında bariz ve aleyhte bir fark olduğuna işaret olunmaktadır.

Dünkü toplantıda işçilerin bulunmamasını zikreden demokratlar kalabalığın büyük bir kısmını tecessüsünü yenemiyen kendi parti mensuplarının teşkil ettiğini, dairelerin dağılış saatine rastlaması sebebiyle memurların da konuşmayı dinlemeğe gittiklerini ve nihayet uzun gayretlerle teşkilâttan toplanıp getirilen partililerin sun'i bir kalabalık meydana getirdiğini iddia etmektedirler.

Halk Partililer dünkü kalabalığın yarısının şehirli olduğunu ileri sürmekte. Demokrat Partililere gelince, şehirlilerin birkaç bin kişiyi geçmediğini ve bu halin halkçıların merkezde ne derece zayıf olduklarını göstermek bakımından bir mâna taşıdığına işaret etmektedir.

D. P. il başkanı Burhan Maner İnönü'nün İzmir nutku hakkında düşündüklerini şu sözlerle ifade etmiştir:

«— Halk Partisinin dünkü toplantısı tam bir hüsranla neticelenmiştir. İnönü dünkü nutkuyla kendisine ve partisine ait değişmez zihniyeti bir defa daha ortaya koymuş, kütlenin asla tasvip etmiyeceği sözlerle kendi partisinin değil bizim propagandamızı yapmıştır. Bu bakımdan kendisine müteşekkiriz. Hattâ bir defa daha gelip konuşmasını isteriz.»

Bugün D. P. nin bütün kapalı salon toplantılarında İnönü'nün nutkuna temas edilmiş ve cevaplar verilmiştir. Bilhassa Karşıyaka D. P. İskele bucağının toplantısı Karşıyaka için büyük bir hâdise teşkil etmiştir. Toplantının yapıldığı kahvenin önü ve bütün yollar kalabalık bir dinleyici kütlesi tarafından doldurulmuştu. Umumi kanaat bir bucak toplantısında bu derece kesif bir halk kütlesinin şimdiye kadar görülmemiş olduğu merkezindeydi. Toplantıda birçok hatipler, bu arada milletvekili adayı Nebil Altuğ, Mehmet Ali Sebük ve Pertev Arat birer konuşma yaptılar.

Genel merkez tarafından İzmirden aday gösterilen avukat Mehmet Ali Sebük İzmirli seçmenler karşısındaki bu ilk konuşmasında hukuk devleti meselesi üzerinde durdu ve İnönünün iddialarını reddederek ezcümle şunları söyledi:

«— Dört sene içinde yapılacak bunca iş varken onların meydana getirdikleri antidemokratik kanunların kaldırılması işi elbette ki kolayca mümkün olamazdı. Çünkü sadece bu iş bir iktidar devresine ihtiyaç göstermektedir. Fakat Demokrat Parti iyi bir anlayış getirerek bu kanunların zararlarını bertaraf etmesini bildi. İktidar, eski iktidarın eksik ve kusurlarla dolu kanunlarıyle de iş görülebileceğini ve hukuk devleti sistemi kurulabileceğini ispat etti. Müsbet bir anlayışla günün huzursuzluklarından sıyrılmış olduk. Bu onların asla yapamıyacakları bir şeydir.»

Demokrat Partililer, seçim ve propaganda müddetinin son gününde yapılması muhtemel olan büyük miting için şimdiden hazırlıklara başlamışlardır.

Kocaeli D. P. adaylarından Sefer Göksel

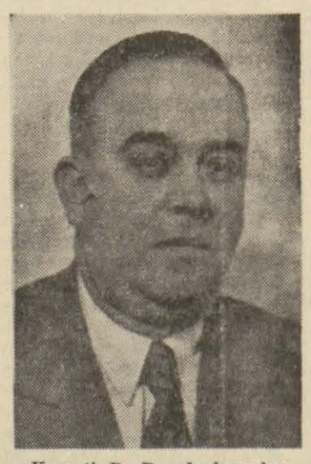

Kocaeli D. P. adaylarından Amiral Kâzım Meriç

Kocaeli D. P. adaylarından Hamza Osman Erkan

Samsun Seçim Kurulu T. Ofis afişini iptal etti

(Başı 1 incide)

akıp, Maliye Bakanı tarafından kordelâ kesilerek bina gezildi. Bakanlar Eskişehire müteveccihen ayrıldılar.

Eskişehir'de

Eskişehir, 17 (Anka) — D. P. bugün şehrimizde ilk büyük açıkhava toplantısını yapmıştır. Toplantıda Maliye Bakanı Hasan Polatkan, Bayındırlık Bakanı Kemal Zeytinoğlu, Eskisehir milletvekili adayları birer konuşma yapmışlardır.

C. H. P. den istifalar

İzmir, 17 (Telefonla)— Şehrimizde çıkan C. H. P. ye ait bir gazetenin başmakalesinde «Nasıl ki Tahtacılar at hırsızlığından vazgeçmezlerse D. P. de iftiradan vazgeçmiyecektir.» şeklinde bir ifade kullanılması Manisada Demokrat Parti için büyük propaganda vesilesi olmuştur. Şöyle ki: Manisanın bütün ahalisi C. H. P. li olan 8 köyü birden D. P. ye geçmiştir. Bu köylerin ahalisi Tahtacıdır

Kocaeli'de

İzmit, 17 (Hususi) — Kocaeli'de seçim seferberliği şiddetle devam etmektedir. Partilerin adayları, birbiri peşine, köy köy, kasaba, kasaba dolaşmakta ve her gittikleri yerde birbirlerini itham eden nutuklar çekmektedirler. Kocaeli'de D. P. şanslı olarak seçime girmektedir. Bu partinin yaptığı toplantılara katılan vatandaşların çokluğu da bunu göstermektedir. Adayların gece uykuları bile yoktur. Sesler, avaz avaz, bağırmaktan kesilmiştir Sesleri açılsın diye mütemadiyen yumurta içen adaylar vardır.

C. H. P. liler, Nihat Erim'le İsmail Rüştü Aksal'ı ve Dr. Fâzıl Şerafettin Bürge'yi kazandırmak için çok çalışıyorlar. Hiç değilse karma bir liste çıkması temini, en büyük emelleridir. Bu partinin adayları içinde en çok şanslı eski Maliye Bakanı İsmail Rüştü Aksal görünüyor.

İzmitte İstanbuldan daha çok günlük gazete çıkıyor. Ufak ufak gazeteler.. Bu meslekdaşlarımızın bir kısmı D. P. li, bir kısmı da C. H. P. li.. İçlerinde hangi tarafı tuttuğu belli olmıyanlar. Hür Söz gibi, sağı solu bulunmıyanlar da var. «İşin garibi bu kadar gazetesi ve gazetecisi bol bir şehirde, adaylar içinde bir gazetecinin olmayışıdır. Süreyya Sofuoğlu isimli genç bir meslekdaşımızın bir aralık adaylığından bahsedilmişse de, bu da tahakkuk edememiştir.

Kocaeli zorlu bir seçim seferberliği içindedir. Bu seferberliğin zafer şansı, daha çok, Jeep'i bol olan partiye yönelmektedir.

GRİPİN

başarı ile kullanılır.

- Baş, diş, adale, sinir, lumbago ve romatizma ağrılarını derhal keser.
- Grip ve Nezle başlangıcında bir çok fenalıkları önler.

Sür'atle hazmolur ve derhal tesirini gösterir.

KİNİNLİ

GRİPİN

4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir.

Sinan Tekelioğlu, «2 mayıs nikâhımız var» dedi

(Başı 1 incide)

«— Hürriyetsizlikten şikâyet edenlere cevabım şudur ki, her partiye mensup hatipler toplantı yerlerinde istedikleri gibi konuştukları halde bu memlekette hâlâ hürriyetsizlik olduğundan bahsederler. Genel başkanları ağzını açıp, «Memleketi satıyorlar, biz iktidara gelince şunu yapacağız, bunu edeceğiz, kimseden korkumuz yoktur.» diye nutuk çekerken nasıl olup da bu memlekette hürriyetsizlikten şikâyet edilir.»

Zahit Akdağ bundan sonra C. H. P. nin propaganda taktiğine temasla bu parti mensuplarının kulaktan kulağa fısıldaştıklarını, yani bir çeşit kulak mitingi yaptıklarını söyliyerek;

«— Böyle şeylere tezgâhtarlık denir. Siyasi mücadele metodu bu değildir. Tezgâhtarlık yapmak isteyenler varsa benim dükkânıma buyursunlar.» demiştir.

Salim Serçe ve Aydınoğlu da heyecanlı birer konuşma yapmışlardır. Daha sonra söz alan Mustafa Akçalı vatandaşların yüzünde müşahede ettiği neş'enin, 2 mayısın seçim müjdesi olduğunu söyledi. Demokrat Parti icraatını ne olursa olsun kötülemek için C.H.P. nin yağmura tabanca sıkmakla meşgul bulunduğunu anlatmış, seçim emniyeti mevzuuna da temasla sözlerini şöyle bitirmiştir:

«— Bu sefer sandığınız oylar olduğu gibi 1946 daki gibi işe yarışmayacaktır.»

Budan sonra Sinan kürsüye gelerek kalabalığın bir arayıştan eskisi gibi korktuğını, çünkü artık toplantılarına katılmadarma ve polis tarafından tutulmadıklarını söyleyerek seçim neticelerine temas[illegible] tir ki:

«— Yurdun istikbâl rüzgâr gibi akacağız, [illegible] olmak isteyenleri yo[illegible] ceğiz. 2 Mayıs, as[illegible] bekliyen nişanlı gibi [illegible] 2 Mayısta nikâhımız [illegible] niz dâvetlisiniz. Mü[illegible] yurun.»

Bu arada Salâhaddin [illegible] söz almış ve muhalefe[illegible] yeti daima istismar [illegible] lirterek demiştir ki:

«— Onlar Türk as[illegible] luk ve yoksuzluk [illegible] düler. Türk vatandaşı [illegible] sualsiz kurşuna dizi[illegible] re harbine katılara[illegible] vamız için çarpıştık [illegible] yarattık. Türk gücü[illegible] düşmana tanıttık. [illegible] bu parlak sahifesini [illegible] na sapanların bugün[illegible] te vatan vazifesi [illegible] söylemeleri pek gülünç[illegible]

Jigolo

Yazan = DANIEL HARPER
Çeviren = OR. AZ.

— 28 —

Fakat bu feryatlar asırdide mezar taşları ve heyula gibi sivrilen selviler arasında boğulup kalmaktan başka bir işe yaramadı.

Öteki haydut da yanlarına gelmişti. Biri bir yanına, öteki öte yanına dikilmiş, yüzlerinde hainane bir tebessümle yerde hıçkırmakta olan Bobbie'yi seyrediyordu.

Vazifelerini yapıp bitirmeleri çok uzun sürmedi; hatta Guy'ın istemediği bir iki şeyi de cabadan yapmışlardı. Durum o kadar zevk vericiydi ki, kendilerini alakoyamamışlardı.

Ondan sonra sırayla Bobbie'yi sırayla pataklamağa başladılar Bobbie hıçkırıyor, ağlıyor, yalvarıyor, onlara para teklif ediyor; canını kurtarmağa çalışıyordu ama adamlar bir defa zevklenmeğe başlamışlardı. Bir müddet sonra ikisi de adamakıllı yorulmuşlardı. Kol adaleleri ağrımağa başlamıştı. Bundan sonra Arapların usulüyle işkencenin ikinci safhasına geçtiler.

Nihayet tatmin olunmuşlardı. Bobbie'nin üstündeki elbiseleri çıkarıp, onu çırçıplak bir halde bu korkunç mezarlıkta bırakarak çıkıp gittiler.

X

Ertesi sabah Lillian «Guy. Ne fenasın.» diyordu «O şartlar altında benden para kopar mağa kalkman akıl alacak bir iş mi?»

Kısa süren bir sabah yüzmesinden sonra, sahilde güneşin tatlı ışıkları altında yatıyorlardı

Guy «Bu parayı temin etmem lâzımdı.» diye mukabele etti. «Bir müddet sonra iade edecegimden unutsak bu meseleyi.»

Yarı şaka, yarı ciddi «Sana bir ders vermiş olmak için çeki yarı yolda durdurmalıydım.» diye güldü.

«Hele bir dene, bir dene bakalım.» Bir yandan da göz kırpıyordu.

«Bununla beni korkutacağını mı sanıyorsun?»

«Hıh hı, Hem bin dolar senin için nedir ki.»

«Mesele bu değil.»

«Hadi canım. İşi ahlâk meselesi yapıp çıkarma be. Lillian. Boş ver artık buna.»

«Sen ahlâk meselelerinden hoşlanmaz mısın?»

«Öyle bir şey demedim. Bence en büyük ahlâk insanın kendini idare edebilmesidir. Asıl olan budur.»

«Ama bu tamamen başka şey. Ben bunu kastetmemiştim ki.»

«Hepsi ayni kapıya çıkar. Biraz düşünürsen bana sen de hak verirsin.»

«Peki, peki teslim.» Lillian ayağa kalkmıştı. «Hadi kalk bakalım, fiyakalı delikanlı. Biraz etrafta dolaşalım da, şu güzel adalelerini gösterip genç kızların yüreğini hoplat.»

«Yani beni yanına alıp öteki kadınları kıskandırmak mı istiyorsun?»

Lillian gülerek ayağından çekti. «Hiç nezaket denen şeyden haberin yok canikom.» dedi. «Benim ne düşündüğümden sana ne.»

«Bana ne ne demek. Mesele yi bilecek olursam yürürken göğsümü biraz daha şişirir, adalelerimi gererim. Bu şekilde istediğimi daha kolaylıkla elde edersin, öyle değil mi cicim, ha?»

«Daha ne olsun, bundan iyisi can sağlığı.»

Çocukluktan yeni çıkmışları takliden elele tutuşarak ılık kumların üstünde yavaş yavaş tepeyi dolaşmağa başladılar.

Gösteriş yapmak merakıyla Lillian bir adım kadar önden yürüyor, bir herkülü peşinden sürüklüyormuş gibi fiyakayla ilerliyordu.

Guy böyle şeylere önem vermezdi. Bu zaten Lillian'la olan mukavelesinin şartlarından biri, Monte Carlo'ya kadar bedava seyahatinin mukabelesiydi.

*

O gün öğleden sonra, bir seneden beri Monte Carlo'da oturan eski arkadaşlarından biri Lillian'a telefon ederek yakışıklı arkadaşıyla birlikte akşam yemeğinden sonra [illegible] sında vereceği parti[illegible] etti.

Lillian onu Guy'a [illegible] ken «Çok eski bir [illegible] tokratı ve Mussolinin [illegible] dostu idi.» diye izah [illegible]

«Ne kadar yakın?»

«Bu kadar.» derken [illegible] parmağını, orta parmağı[illegible] tüne bindirmişti.

«Hangisi senin arkad[illegible]»

Lillian güldü. «Ah [illegible] desem daha mı doğru[illegible]»

«Partisinde kendi[illegible] şistleri mi toplayacak[illegible]»

«Bir iki eski İtalyan[illegible] ratı bulunur tabii. Y[illegible] kastediyorsun bu s[illegible]»

Guy koltuğunu gü[illegible] cek şekilde çevirdi. T[illegible] lar. «Bilirsin,» dedi. «[illegible] damlardır şu İtalyan[illegible] ki hiç harbi kaybetme[illegible] bi hareket ediyorlar.»

«Ne demek istediğ[illegible] rum. Bu adamların [illegible] gileri yok. Alman olm[illegible] rikalı olmuş onlar için [illegible] miyor. Kimseye mane[illegible] hissetmiyorlar. Asırlar[illegible] ca o kadar harp gör[illegible] bunun ne manasız, ne [illegible] bir şey olduğunu çok[illegible] mış bulunuyorlar.»

«Öyle mi dersin.» [illegible] Guy başını salladı.

(Devamı [illegible])

Dışişleri Bakanlığının Bir açıklaması

(Başı 1 incide)

Stefanopulosun dün Atinada yap tı demeç, hepp bir arada müta edilirse açıkça görülür ki, nlar birbirlerini tam mânasiy teyit eder mahiyettedir ve üç yletin görüşte, gayede, tatbi- tta ve gelişmelerde ne dere- erde müttehit olarak, aynı yol ürinde yürüdüklerini tam bir uh ve serahatle ispat eyle- ktedir.»

Atina'da heyecan

Haber verildiğine göre, An- ra'da yapılan Türk - Yugos- görüşmeleri mevzuunda anistana haber verilmemiş nası ve bu münasebetle Yu- nistanla bir ihtilâf zuhur et- i haberi dün sabah Atinada yük heyecan uyandırmıştır. tün Atina gazeteleri haberi nşet olarak göstermişlerdir. leden sonra durumun düzel şi ve ihtilâfın zail olduğu- n bildirilmesi üzerine (ta- sükûna kavuşmuştur.

Stefanopulos'un demeci

Atina, 17 (A.A.) — Yunan İşleri Bakanı Etien Ste- topulos, dün akşam beyanat- bulunarak şunları söylemiş- :

— Üçlü paktın imzalanma- tarihindenberi, bu paktın istakbel inkişaflar için bir reket noktası teşkil edeceği hirtilmekteydi. Üç memleket İşleri Bakanları her top- tılarında işbirliği tema'ları- incelemişler ve hâdisat ve tların müsaadesi nisbetinde takkiler kaydetmişlerdir. Stefanopulos, bu beyanatı, ndisinden Ankara görüşme- i hakkında düşündüklerini an gazetecilere hitaben yap tır. Mareşal Tito'nun Tür- eyi ziyareti sırasında Türk Yugoslav devlet adamları ında üçlü paktı bir ittifa- kalbetme konusunda cere- n ettiği bildirilen görüşme- hakkında Yunan Dış İşleri kanı sözlerine şunları da ve etmiştir:

— Bu konuda, üç memle- arasındaki işbirliğini tak- ve veya itmam edecek her ebbüs bizce müsait karşıla- . Şu kadar ki, Mareşal Tito- n Ankaradaki müzakereleri asında bahis konusu edilen lü işbirliğini ittifaka kalbet k meselesi Ankara paktının mi ve kollektif organı olan İşleri Bakanları konseyi- n salâhiyeti cümlesindendir.» Stefanopulos, bu beyanatı, nkara tebliğinin neşrinden vel vermiştir.

manistan Türkiye ve Yugoslav ya'ya verdiği muhtıra

Ankara, 17 (ANKA) — Dün ram Yunan büyükelçisinin 3 kan devleti arasında askeri fak tesisi hususunda bir mu- kat hasıl olduğuna dair ya- n açıklamayı protesto ettiği- dair verdiğimiz haber Ankara asî mahfillerinden de teyit lmektedir. Ancak bu bir pro- to değil, nazikane bir muh- dan ibarettir. Ve sebebi de dur:

Bilindiği gibi Balkan paktının tulması sırasında Yugoslavya, bir devlet ile ittifaka taraf- olmadığını açıklamıştır. Şim- ise Ankara'da Türkiye ile Yu slavya arasında bu hususta bir utabakata varılmıştır. Halbuki manistan'da akit devlet oldu- cihetle bu açıklama yapılma- n kendisinin de haberdar edil ş olması lâzım geldiğini Tür- ve Yugoslavya Dışişleri Ba- nlığı nezdinde nazikane bir şe lde hatırlatmış bulunmaktadır. bililerin ifade ettiğine nazaran muhtıra hiç bir şekilde üçlü ttifakın aleyhinde bir cereyan ğildir ve tahakkukuna mani şkil etmemektedir.

Atina maslahatgüzarımız teminat verdi

Atina, 17 (AP) — Türk mas hatgüzarı Şemseddin Mardin ğün Yunan Dışişleri bakanını varet ederek, Balkan üçlü an- şmasını bir askeri ittifak ha- e getirmeden evvel Yunanista n fikrini alınacağını temin et ştir. İstanbuldan dü bu husus ara haberler Yunanistanın konuda haberi olmadığına da Atinada bir memnuniyetsizlik ratmıştı. Yunan başşehrindeki memnuniyetsizliği yatıştırmak ere Dışişleri Bakanlığı sözcü- böyle bir ittifaka memleketi- n herhangi bir şekilde itirazı madığını fakat herşeyden ev- Yunanistanı önceden haber r edilmesi icap edeceğini bil- rmişti.

Kuru meyvada Fiyat kontrolü Kaldırıldı

Hususî Muhabirimizden

İzmir 17 — Türkiye Kuru eyva İhracatçıları Birliği mey- a ihraç fiatlarına dair bugün ühim bir karar vermiştir. Bu a göre fiat kontrolü yarından ibaren kaldırılacak ve dış ti- aret işlerine ait 46 sayılı sir- küler hükümleri dahilinde iç pi- yasa fiatlarına bakılmadan dış yasalarda tekevvün eden fiat- ar civarında yapılacak satışlar esçil edilecektir.

Küçükpazar D. P. toplantısında bulunan partililer

İstanbul'da parti toplantıları

(Başı 1 incide)

ettiği toplantıda konuşan Dr. Sırrı Alıçlı ve Firuzan Tekil C. H.P. ye hücum etmişlerdir.

Saat 15 te Üsküdar'da Selâmi ali ocağı toplantısında Necmi Ateş, İnönü'nün yabancı sermayeye itiraz etmesiyle dalalete düştüğünü Mükerrem Sarol da C H.P. yi raydan çıkan bir katara benzetmiş ve Atatürk partisi vasfını kaybettiğini söylemiştir.

C.H.P. toplantıları

C.H.P. dün şehrimizin muhtelif yerlerinde siyasî toplantılar yapmıştır. Bu toplantılarda söz alan hatipler iktidarı şiddetle tenkid etmişlerdir. Zeytinburnu'nda gecekondular mahallesinde yapılan siyasî toplantıda büyük bir kalabalık toplanmıştır. Fehmi Atanç, Rifat Onat'ın konuşmalarından sonra söz alan Bahir Ersoy, D.P. nin işçidüşmanlığı yaptığını ve grev hakkını tanıyacağız dediği halde bu vaadini yerine getirmediğini söyliyerek «Şimdi, hangi yüzle «İşçi vatandaş; D.P. haklarının bekçisidir» diye afiş asıyorlar. Dün İzmir'de sayın İnönü'nün nutku ile bir defa daha ilân edildi, C.H.P. iktidara gelince grev hakkını tanıyacaktır.» demiştir.

Daha sonra İlhami Sancar pahalılık mevzuunda konuşurken, bir vatandaş elindeki ilâç şişesini göstererek «Bu ilâç 4 lira idi, şimdi 50 liraya alıyorum» diye bağırmıştır. Sancar şunları söylemiştir:

«— Ben D.P. liler gibi size vaadlerde bulunmıyacağım. Tapu senetlerinizi getirdim demiyorum. Dertlerinizi günü gününe takip etmiş bir insan olarak hakikatleri konuşuyorum. Bir çok çatıların, beşikteki çocuklara, yataktaki hastalara haber verilmeden başlarına nasıl yıkıldığını gözümle gördüm.»

Bilâhare Sancar, İnönü'nün Taksim nutkundaki sözlerini ele alarak C.H.P. Genel Başkanının beyanının iktidara geldiği tak dirde gerçekleştirileceğini söylemiştir. Ayrıca İlhami Sancar demiştir ki:

«— 1948 den itibaren bina vergisine tâbi tutulan bu evler için şimdi seçim dolayısiyle tahsilâtı durdurdular. Sonra almağa devam edecekler ama geçen her ay için bunun yüzde on ceza ile tahsil edileceğini unutmayın.»

C.M.P. toplantısı

C.M.P. si dün Sirkeci'de bir siyasî toplantı yapmıştır. Toplantıda Fuat Arna, Sadık Aldoğan ve D.P. den C.M.P. ye geçen Ahmet Hamdi Başar da konuşmuştur. Fuat Arna iki saat süren konuşmasında iktidara ve bilhassa C.H.P. sine hücum etmiştir.

Ankara Merkez Seçim Kurulunda hazırlık

Hulûsi Fuat Tugay emekliliğini istedi

(Başı 1 incide)

sek makamları tarafından 7 ocak 1954 tarihinde neşredilen tebliğin ve mezkûr hâdiseden mütevellit iki memleket arasındaki gerginliğin izalesi maksadiyle 30 martta Mısır hükûmetiyle aynı zamanda yayınlanan tebliğin, şahsî ve meslekî haysiyetimi ihlâl edici mahiyet ve ifade taşıdığı gibi, devletin itibarını da haleldar ettiğine kaani bulunmaktayım.

Memleketimi hariçte bihakkın temsil gibi yüksek ve şerefli bir vazifenin hususî bir dikkat ve itina ile ifası sırasında Kahire'de gerek Mısır hükûmeti gerek matbuatı tarafından maruz kaldığım ve hükûmetimce de malûm bulunan kırıcı mukavemet ve mütemadi tahrikler karşısında, sırf Türkiye Devletinin itibar ve menfaatlerini korumak endişesinden doğan bir hassasiyet saikasiyle ihtiyarına mecbur bırakıldığım hareket tarzına karşı hükûmetimce anlayış gösterilmemesine zamimeten, hareketimin tecviz edilmediğinin dünya efkârı önünde ifade edilmesiyle de memleketin prestijine bir şey kazandırılmamış, bilâkis pek çok şey kaybettirilmiş olduğu kanatindeyim.

Diplomasi tarihinde misline tesadüf edilmiyen yukarıda işaret edilen iki vesika, beynelmilel olarak derin bir hayret tevlidetmiş ve haklı olarak dış memleketler umumî efkârı tarafından bu neşriyat ve hâdisenin kapatılmış tarzı bir tasvibe mazhar olmamıştır. Tarih ve hâdiseler bundan en isabetli hükmü ve recektir.

Arzettiğim bu tebliğlerin âcizlerini alâkadar eden cihetini kabul edemiyeceğim bedihi bulunduğundan emekliye ayrılmamı talep ve rica ederim.

Bu hususta muktazi muamelenin âcilen ifa ve ikmaline yüksek müsaadelerini hassaten dilerim.»

Hulusi Fuat Tugay, Kahire hâdisesi müsebbiplerinin «Türklere şamarı attık» diye övünmekte olduklarını, bu tebliğ yayınlandıktan sonra ise bu övünmenin bir kat daha arttığını söylemiş. «Mısırdan gelenlerle görüşürlerse bu söylediklerimin acı bir hakikat olduğu anlaşılır» demiştir.

Cumhurbaşkanı Yarın seyahate Çıkıyor

(Başı 1 incide)

rada da Bursa — Balıkesir şeker fabrikasının temel atma töreninde hazır bulunacaktır. Bayar buradan şehrimize gelecektir.

Cumhurbaşkanı Celâl Bayarı Susurlukta karşılamak üzere partili partisiz vataadaşlar hummalı bir faaliyetle hazırlanmaktadırlar. Bu karşılama töreni için Bursadan 600'e yakın otomobil kiralanmış bulunmaktadır.

Saat 20 de Susurluktan Bursaya gelen kafileyle birlikte Bayar şehrimize gelecektir. Salı günü öğleye doğru hükûmet meydanında siyasî bir konuşma yapacak olan Bayar bundan sonra Merinos Fabrikasının ikinci kısım açılışında hazır bulunacaktır.

Bursadan sonra Kocaeli kâğıt fabrikasının açılış töreninde bulunmak üzere İzmite hareket edecek olan Bayar, orada da bir konuşma yapacaktır.

İnönü bugün Adanaya gidiyor

C. H. P. Genel Başkanı İsmet İnönü dün saat 12 de İzmirden uçakla şehrimize gelmiştir. Genel Başkan öğleden sonra muhtelif parti meseleleri üzerinde meşgul olmuş ve bâzı ziyaretler kabul etmiştir. İsmet İnönü bugün saat 8 de Yeşilköyden uçakla Adanaya hareket edecektir. Genel Sekreter Kasım Gülek Ankaradan itibaren İnönü ye refakat edecektir.

Çanakkale C. H. P. adaylarından Namık Tan

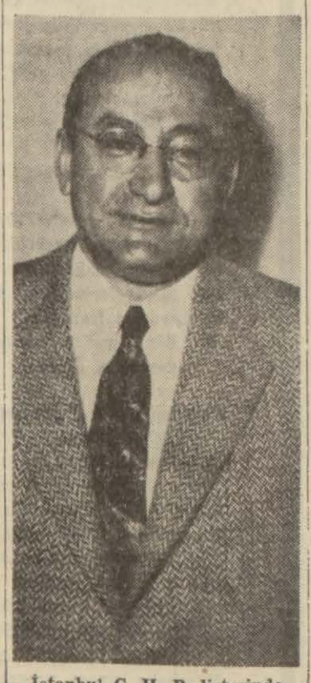

İstanbul C. H. P. listesinde bağımsız adaylardan Rauf Dizdar

BAŞMAKALEDEN DEVAM

Alıngan komşumuz

(Başı 1 incide)

yorlar. Moskova tarafından bir aralık tertip edilen sahte sulh taarruzu, hiç bir kıymet taşımayan bir oyalama oyunundan ibarettir. Esas tehlikeyi önlemenin çaresi, sulh seven milletler arasındaki bağları gittikçe sıkı ve kuvvetli bir hale vardırmaktır.

Medeni âlemin karşısında tek olarak saldırıcı rolünü devam ettiren Moskova emperyalizmi, ancak böyle sıkı bir birlik ve âhenk neticesinde yola gelebilir, ümitleri ancak bu sayede kırılır ve sulh seven milletler arasında nifak çıkarmak yoluyla emellerine varamıyacağı böylece kendisine duyurulur.

Yunan Hariciye Nazırının Ankara mülâkatı münasebetiyle yaptığı beyanatta, bu görüş tarzına aykırı hiç bir nokta yoktur. Yalnız (Askeri ittifak) sözünün Yunanistanla beraber bir karara varılmadan ortaya atılması mevsimsiz diye karşılanıyor.

Muayyen emniyet ve barış dâvalariyle alâkalı emellerinde beraberlik olan ve bu sebeple bir pakt kuran üç Balkan memleketinin bir askeri ittifaka doğru yol almaları, pek tabii ve ameli bir zarurettir. Bu fikrin herhangi bir taraftan bir dilek diye ifade edilmesinin müşterek gayeye aykırı bir tarafı yoktur.

Kendi yurtlarını, aynı zamanda medeni âlemin Cenup Doğudaki mühim bir köşesi başısını beraberce korumağa azmeden üç Balkan memleketi arasında bir sıra veya derece farkı hatıra gelemez. Kendi rızalariyle katıldıkları bu beraberlikten istedikleri zaman çekilebileceklerine göre münasebetlerinin tam bir müsavata dayanması pek tabiidir. Yunanistanın vehme kapılması ve küsmesi için hiç bir hakiki ve ciddî sebep yoktur. Komşularımızın bu kadar alıngan olmamalarını hulusla tavsiye ederiz.

Ahmet Emin YALMAN

Çanakkale şehitleri Âbidesinin temeli Atıldı

(Başı 1 incide)

yetler temsilcileri, ordu mensupları ve basın mümessillerinden müteşekkil 200 kişilik bir heyeti Çanakkale'ye getirmişti.

Gemi Çanakkale iskelesinde kısa bir müddet kaldıktan sonra buradan Çanakkale Valisi, Belediye Başkanı ve 600 kişilik kafilenin iltihakiyle Morto limanına hareket etti. Morto limanı iskelesinden âbidenin inşa edileceği mahalle ordunun vasıtalariyle gidildi. Burası denizden 49 metre irtifada ve Boğazın methaline tamamiyle hâkim bir tepe üzerinde bulunuyordu. Çanakkale Şehitleri Abidesinin dikileceği Hisarlık Burnunun bir kaç yüz metre ilerisinde Fransız mezarlığı, karşı tepelerde İngiliz mezarlığı ve Anzak Abidesi görülüyordu.

Saat 10 da bandonun iştirakile binlerce insanın hep bir ağızdan söylediği İstiklâl Marşiyle Hisarlık Burnuna dikilen şeref direğine şanlı bayrağımız çekildi.

Ordu adına Korgeneral Nured din Aknos konuştu.

İnşa komitesi başkanı Emin Nihat Sözeri anıt hakkında izahat verdi, İstanbul Vali ve Belediye Başkan Vekili Gökay'ın bir mesajı okundu. Çanakkale adına Vali Cemal Tarlan, Milli Savunma Bakanlığı Temsil Bürosu adına Kurmay Binbaşı Kadri Ener, Eski Muharipler Derneği adına emekli Binbaşı Halil Dilmaç birer hitabede bulunmuşlar ve Millî Savunma Bakanının, İkinci Kolordu Komutanının gönderdiği mesajlar okunmuştur.

Emekli Banbaşı Nahit Ülkeylan ve malûl subaylardan Muhlis Karakullukçudan sonra söz alan İffet Halim Oruz «Onlar Konuşuyor» adlı bir şiirini okudu. Muallâ Anıl bir hitabede bulundu, diğer hatiplerin konuşmasını müteakip âbidenin dört ayağında ikişer kurban kesilerek ilk harç temele konuldu. Bundan sonra âbide inşaat komitesinin, Türkiye Millî Talebe Federasyonunun ve Millî Türk Talebe Birliğinin hazırlattığı çelenklerle İngiliz muharip lerinin üzerinde Türk şehitlerinin hâtıralarını tâziz eder, ibaresi bulunan çelengi toprağa bırakıldı.

Cezaevinden zorla Çıkarıldı

Hususî Muhabirimizden

Adana, 17 — Bugün Adana cezaevinde bir hâdise cereyan etmiş ve hırsızlık suçundan dört ay hapis cezasına mahkûm olan Ahmet Can, ceza müddetini tamamladığı halde hapisaneden çıkmak istememiştir. Keyfiyetten haberdar edilen Savcı cebir kullanmak zorunda kalmış ve mahkûm iki saatlik mücadeleden sonra yaka paça cezaevinden çıkartılabilmiştir.

Genç millî takımımız Almanya'ya 2 - 1 yenildi

Maç çok süratli cereyan etti. Her iki takımın oyunu tatmin edici idi

Anadolu Ajansı

Gelsenkirchen (Ruhr), 17 — Batı Almanya bugün burada 40 bin kişilik bir seyirci kütlesi önünde Türkiye ile yaptığı maçı 2—1 kazanarak, genç takımlar şampiyonası final maçına katılmak hakkını kazanmıştır.

Macaristan'ı 2—0 yenmek suretiyle bu turnuvanın en büyük sürprizini yaratmış olan Batı Almanya takımı pazartesi günü İspanya ile karşılaşacaktır. Bugün kü maçta Türkler başlangıçta hatif bir üstünlük göstermişler ve gayet muntazam paslarla oynamışlardır. Fakat haf ve for hattı akınları verimli bir şekilde devam ettiremiyordu 21' inci dakikada Alman santrforu Seeler ceza sahası dahilinde favul yaparak topu kaleye sokmaya muvaffak olduktan sonra yere düşüyor. Fakat hakem golden önce, favul için düdüğü çalmış olduğu için, itirazlara rağmen bu gölü saymıyor.

Bunu müteakip Almanların da ha sıkı oynadıkları görülüyor ve birinci devrenin bitmesine tam bir dakika kala, Seeler topu kaparak takımının birinci golünü atmaya muvaffak oluyor. Devre bu suretle 1—0 Almanlar lehine bitiyor.

İkinci devrede Türkler rüzgâra ve güneşe karşı oynamakla beraber onuncu dakikada sol içleri vasıtasiyle beraberlik golünü atıyorlar. Almanlar buna mukabele için canla başla çalışıyorlar ve 17 inci dakikada yine santrforlarının ayağı ile ikinci golü atıyorlar. Türkler devamlı akınlar yapmakla beraber Alman müdafaasını delmeye muvaffak olamıyorlar ve oyun bu suretle 2—1 Batı Almanya lehine bitiyor.

Umumiyet itibariyle Türklerin Almanlardan aşağı kalmadıkları söylenebilir. En büyük hataları karşı tarafın oyuncularını, bilhassa santrfor Seeler'i marke etmeye çalışmamaları olmuştur. Bundan başka Türk forlarının şahsî oyuna bir az fazla ehemmiyet verdikleri ve topu bizzat kaleye kadar götürmeye çalıştıkları görülüyordu.

Dünya genç millî takımlar şampiyonasının dördüncüden sekizinciye kadar olan takımlarını tesbit için yapılan diğer maçlarda, Lüksenburg İngiltereyi 2—1 Fransa ise Kuzey İrlandayı 2—0 yenmiştir. Hollanda genç takımı Portekizi 4/2, Macaristan genç takımı Belçikayı 3—1 yenmişlerdir.

İspanya Arjantin'e 1—0 galip

Wuppertal, 17 (A.A.) — Genç takımlar şampiyonası yarı final maçlarında İspanya Arjantin'i 1—0 yenmeye muvaffak olmuştur. İspanyollar maçın tek golünü birinci devrede atmışlardır. Bu suretle İspanya pazartesi günü Kolonyada Batı Almanya ile birincilik için karşılaşma hakkını kazanmıştır.

Portekiz Fransayı 1—0 yendi

Turnhout, 17 (A.A.) — Ordular arası futbol şampiyonası maçlarında Portekiz üçüncü ve dördüncülük için Fransa ile yaptığı maçı 1—0 kazanmıştır. Birinci devre 0—0 berabere bitmiştir.

Binicilik müsabakası tasnifi

Nis, 17 (AA) — 1) spanyol Martin hatasız 1.8.5/10.2) Fransız Calmon hatasız 1.12.4. 3) İsviçreli Rham hatasız 1.14.5. 4) İtalyan Bettoni hatasız 1.23.9.

Türk takımından Yüzbaşı Salih Koç, dört hata ve 1.17.2 ile onuncu olmuştur.

Müsabakada 64 üncüye kadar derece tespit edilmiştir.

Mareşal Tito bugün Türkiye'den ayrılıyor

(Başı 1 incide)

Çin porselenleri kısmını, Kubbealtı, Arz odası, Hazine dairesi, Bağdat köşkü Harem ve Hazine dairelerini gezmiştir.

«Savarona» ile bir gezinti

Mareşal Tito Cumhurbaşkanı Celâl Bayar'la birlikte dün öğleden sonra «Savarona» ile bir gezinti yapmıştır.

«Savarona» önce Büyükdereye doğru yol almış, sonra geri dönülerek Marmara istikametinde bir cevelân yapılmıştır.

«Savarona» saat 19,45 te Dolmabahçeye avdet etmiştir. Mareşal Tito ve Cumhurbaşkanı Celâl Bayar, gemiye gelişlerinde olduğu gibi ayrılışlarında da merasimle selâmlanmışlardır.

Tito İnönü ile görüşemedi

Memleketimizde misafir olarak bulunan Yugoslav devlet başkanı Mareşal Tito ile C. H. P. genel başkanı İsmet İnönünün görüşeceklerine dair bazı gazetelerde haberler çıkmıştı. Bildirildiğine göre, her iki tarafın dünkü programlarının çok yüklü olması ve Mareşal Tito'nun bugün İstanbuldan ayrılması dolayısiyle bu ziyaret kabil olamamıştır.

Kabul resmi

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar, Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Reisi Ekseläns Mareşal Tito şerefine dün gece saat 22 de Dolmabahçe Sarayında bir kabul resmi tertip etmiştir.

Kabul resmini parlak bir balo takip etmiştir.

Devlet Bakanı, Rami'deki evleri İncelemeye geldi

(Başı 1 incide)

vermek icap ettiğinden bu beyanata mesnet olmak üzere bir kere daha mevzuubahis evleri mahallen görmek ve bu bin kadar evde oturmakta olan göçmenlerin yeniden iskânı hakkında icap eden tedbirleri almak için gelmiş bulunuyorum.

Bu arada birkaç bin ailenin Kazlıçeşmede Hazine ve Evkafa ait arsalar üzerinde inşa ettikleri binalar sebebiyle bu arsaların inşa tarihine nazaran bir komisyon tarafından takdir edilecek müsait bir fiyat üzerinden vatandaş mülkiyetine intikalini temin etmek için muktezi tetkikatı da yapmaktayım. Her iki işin neticesini pazartesi günü matbuata bildireceğim.»

Mareşal Tito,

(Başı 1 incide)

bulunmadan şehri baştanbaşa dolaşmışlardır. Eski hâtıralarını tazelemek fırsatını bulan Mareşal Tito, gezintiden çok memnun kalmıştır.

İktibaslar

«İtalya'da, hükûmet içinde hükûmet var»

(Başı: 5 incide)

neşir müesseseleri yeşairesi vardır. Bundan başka, hükûmetin önüne geçmediği ustaca manevralarla parti doğu bloku ile ticareti hemen tamamiyle eline almıştır. 1948 - 1950 yılları arasında bundan 80 milyon dolar kazanmıştır ve kazanç artmaktadır.

Komünist partisi kendisine muarız olması lâzım gelen bazı içtimaî muhitlerden maddî yardım görüyor. Meselâ, Milân gazetelerine göre, Brusadelli adında zengin bir sanayici son seçimden evvelki devrede komünistlere ve Nenni'nin sosyalist partisine muhtaç olduk ları paranın mühim bir kısmını temin etmiştir. Bunu yapan yalnız bu adam değildir.

Görülüyor ki vaziyet karanlıktır. Bunun başlıca sebebi, iktidara gelen siyasî partilerin uzun müddet müsamaha ve anlaşma ile komünizmin yayılmasının önüne geçeceğini ümit etmesidir. İtalyan komünist partisi âdeta hükûmet içinde bir hükûmet kurmuştur. Bu hükûmetin gizli askerî teşkilâtı, silâh depoları vardır. İtalyada kızıl tehlikesiyle mücadele Roma hükûmeti için her zamandan acele bir lüzum halini almıştır.

İlâvemizdeki bulmacanın halledilmiş şekli

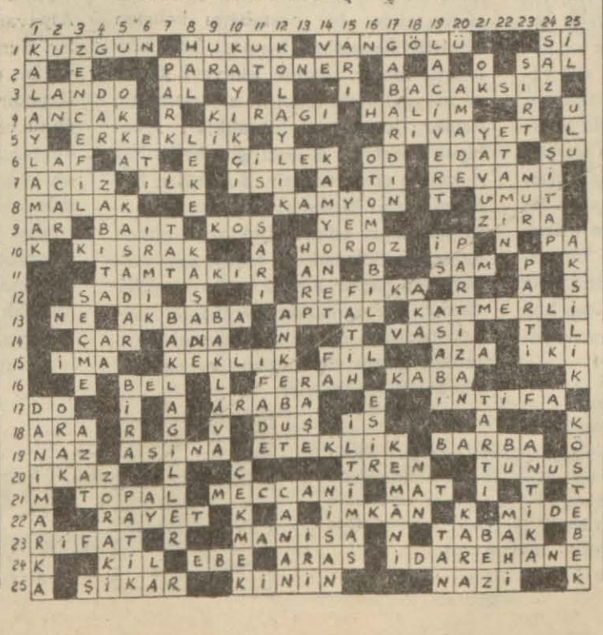

RADYO

18.4.954 PAZAR

ANKARA

8.28 Açılış ve program.
8.30 M. S. Ayarı, haberler ve hava raporu.
8.45 Pazar sabahı melodileri.
9.20 Yaylı sazlardan müzik. Haendel: Si bemol majör konçerto grosso (Pl).
9.35 Lâvta - Kemançe - Tanbur refakatinde Muallâ Aracı'dan şarkılar.
9.55 Salon orkestrası (Pl).
10.10 Kadın ses ve saz topluluğu.
10.30 Karadeniz havaları.
10.45 Saatinde bildirilecek.
11.00 Daldan dala.
11.20 Sevim Çağlayan.
11.45 Pazar skeçi.
12.10 Asker saati.
12.30 Yurttan sesler.
13.00 M. S. Ayarı ve haberler.
13.15 İspanyol yıldızları (Pl).
13.30 Öğle gazetesi.
13.45 Stan Kenton: Charlie Parker (Pl).
14.00 Hava raporu, akşam programı ve kapanış.

★★★

16.58 Açılış ve program.
17.00 Enver Kapelman ve arkadaşları Tango ve Çigan müziği orkestrası.
17.30 Radyo ile İngilizce.
17.45 Hüzzam faslı.
18.30 Emin Aldemir'den türküler.
18.45 Esen Altan.
19.00 M. S. Ayarı ve haberler.
19.15 Tarihten bir yaprak.
19.20 Akşamın küçük konseri a) Auber: Beyaz ar uvertürü, b) Bach: Toccata ve füg re minör, c) Beethoven: Romans fa majör (Pl).
19.45 Hem fayda hem eğlence.
20.15 Radyo gazetesi.
20.30 Kısa spor haberleri.
20.35 İsteyin çalalım.
21.30 Hindistan seyahati intibaları
21.45 Plâk albümü.
22.00 Caz ve dans (Pl).
22.30 Cuvilber: Lilac Domino «Pot puri» ve Chabrier: Neş'eli mars (Pl).
22.45 M. S. Ayarı ve haberler.
23.00 Program ve kapanış.

İSTANBUL

10.57 Açılış ve program.
11.00 Belediye gazinosundan naklen İstanbul belediyesi konservatuarı konseri (Batı müziği).
13.00 Haberler.
13.15 (Nubar Tekyay ve Feyzi Aralangil).
13.30 Köstalanets orkestrası (Pl).
13.45 Safiye Ayla.
14.15 Dans ve caz müziği (Pl).
14.40 Sen kardeşler.
15.00 Pazar konseri. W. A. Mozart: Piyano konçertosu «Do majör» (Pl).
15.30 Afitap Karacan.
16.00 Unutulmayan sesler (Pl).
16.15 Sevilmiş sesler - sevilmiş şarkılar (Pl).
16.40 Oda müziği. Ludwig van Beethoven: Trio «Sol majör» Çalanlar: Ferdi Statzer «Piyano» Emine Erel «Keman» Mesut Cemil «Viyolonsel» (Pl).
17.00 Mülkiye Ecevit ve Nurten Sürelsan.
17.30 Hasan Mutlucan.
17.45 Don Miguel orkestrası (Pl).
18.00 Okul - öğrenci saati.
18.45 Karışık hafif müzik (Pl).
19.00 Haberler.
19.15 Küçük koro.
19.45 Ne arzu ederseniz a) W. A. Mozart, «Konser Rondosu» b) R. Wagner «Die Walküre» Operasından Ateş Sihri c) G. F. Hae del, «Xerxes» Operasından «Largo» d) Gretry, «Air de Ballet» e) William Walton, «İki orkestra parçası» f) G. Verdi, «La Traviata» arya (Pl).
20.15 Radyo gazetesi.
20.30 Ahmet Çağan.
20.50 Bunu duydunuz mu?
21.00 Sehirde bu hafta.
21.15 Sevilmiş piyano parçaları «Ferdi Statzer».
21.30 Spor haberleri.
21.45 Tanbur solcıları «İzzettin Öktes».
22.00 Radyomuzda bir misafir var
22.10 Dinleyici istekleri (Türk musikisi».
22.45 Haberler.
23.00 Programlar.
23.05 Güzel sesler - Güzel melodiler (Pl).
23.30 Dans ve caz müziği (Pl).
24.00 Kapanış.

İZMİR

8.58 Açılış ve programlar.
9.00 Nevin Demirdöven (Özel Pl).
9.30 İzmirde geçen hafta.
940 Güzel seslerden şarkılar «Türk musikisi» (Pl).
10.00 Kadın dinleyiciler için.
10.15 Müzikle tebessüm (Pl).
10.30 İzahlı Türk musikisi.
10.45 Zeki Oğuz'dan türküler.
11.15 Müzikli bir hikâye.
11.30 Suzan Yaman.
12.00 Yayının sonu.

★★★

14.59 Açılış.
15.00 Servet Candaş.
15.20 Başlıca programların takdimi.
15.25 Percy Faith orkestrası (Pl.)
15.45 Çeşitli türküler (Pl).
16.15 New York Triosu (Pl).
16.30 Pazar konseri «Türk musikisi».
17.15 Celâl İnce'den Tangolar (Pl).
17.30 Ziyaretinize gelen plâklar. a) Rachmaninoff: Sol minör için Prelude b) Saint - Seans: Hayvanlar Karnavalı c) Tchaikowsky: Polonaise d) Dinicu - Heifetz: Horra Staccato.
17.45 Radyo yurt türküleri koro'sundan Bahar türküleri.
18.15 Dansedelim (Pl).
18.40 Güzin Ergün.
19.00 Haberler.
19.15 Hüzzam faslı.
20.00 Al Martino'dan iki melodi (Pl).
20.05 Radyo - Spor.
20.15 Radyo gazetesi.
20.30 Sizin için seçtik «Türk musikisi» (Pl).
21.00 San'at dünyasından haberler.
21.10 Akordeonla hafif melodiler.
21.20 Hafif şarkılar ve dans müziği (Pl).
21.40 Şükrü Tunar ve arkadaşlarından oyun havaları (Özel Pl).
21.55 Yarınki program.
22.00 Fahri Kavala.
22.30 Yayının sonu.

TEKNİK ÜNİVERSİTE

20.15 Açılış ve Türk musikisi.
20.45 Haftalık programın takdimi.
20.50 Auber: «Masaniello» uvertürü.
20.57 a) Mozart: «Türk Marşı», b) Rubinstein: Andalouse'te Toreador», c) Brahms: 5 No.lu Macar Dansı, d) Godard: Jocelyn'in ninnisi», e) Delibes: «Çiçeklerin yürüyüşü».
21.14 Joh. Strauss: «İlkbahar sesleri» Vals.
21.21 Joh. Stauss: «Sarap, Kadın ve Şarkı» - Vals.
21.30 Suppe: «Viyanada Sabah, Öğle ve Akşam» uvertürü.
21.39 Weber: «Valse dâvet».
21.47 Kreisler: Sevilmiş parçalar.
22.00 Program ve kapanış.

ARI BİSKÜİLERİ

İzmir Belediye Başkanlığından :

Fen İşleri Müdürlüğündeki keşif ve şartnamesi gereğince Şair Eşref Bulvarının Atatürk Caddesiyle Fuar Lozan Kapısı arasındaki kısımda parke döşemenin onarımı işi açık eksiltme suretiyle yapılacaktır.

Muhammen bedeli (22513.20) lira olup geçici teminatı (1689) liradır. İhalesi 30.4.1954 cuma günü saat 15'tedir. İstekliler teminatlarını belediye veznesine yatırarak makbuzları ile birlikte ihale günü encümen başkanlığına müracaatları ilân olunur. (4359)

İ L Â N

Bankamızın muhtelif Şube ve Ajanslarında çalıştırılmak üzere yaşı 35 ile 45 arası, Veznedar ve Veznedar yardımcıları alınacaktır.

İsteklilerin, bu işte çalıştıklarına dair vesaik ve bonservisleriyle beraber, Asmaaltı - İnan Han - Üst kattaki muvakkat merkezimizde, Umumi Kâtipliğe müracaatları rica olunur.

DOĞUBANK

DEMİRBANK

İkinci haftada ikramiye kazanan talihliler

Günlük keşidelerde

Hesap No.	İkramiyelerin cinsi	Hesap No.	İkramiyelerin cinsi
12600	DİKİŞ MAKİNASI	12707	RADYO
12488	KOL SAATİ	12761	Keten Kadın Kumaşı
10419	GÜMÜŞ TEPSİ	12708	KOL SAATİ
12608	Emprime Kumaş	12835	Gümüş Vazo
12993	Gümüş Vazo	12870	Emprime kadın kumaşı
12907	Keten kadın elbiseliği	12915	MASA SAATİ
12797	KOL SAATİ	12873	MASA SAATİ
13012	Gümüş sigara tablası	13036	İngiliz elbiselik Kup.
13038	KOL SAATİ	13040	KOL SAATİ
13043	GÜMÜŞ TEPSİ	13075	Emprime kadın kumaşı

Hafta Sonu Keşidesinde

Hesap No.	İkramiyelerin cinsi
11623	ELEKTRİK SÜPÜRGESİ
10571	ALTIN BİLEZİK
10921	GÜMÜŞ TEPSİ
10349	MASA SAATİ
11695	Emprime Elbiselik
12889	Gümüş Vazo
12817	Gümüş Şekerlik

Bu ikramiyelerden istifade etmek isterseniz, Siz de Demirbank'da hemen bir hesap açtırınız.

K O L A D

Kamyon, Otomobil ve Lâstik Acenteleri Derneği Başkanlığından

Acentelerin teşkilâtlanması hakkında dış ticaret işlerine dair 492 sayılı sirküler ve ek sirküler hakkında görüşmelerde bulunmak üzere umumi heyetçe Ankaraya gönderilen komite avdet etmiştir. Komitenin Ankara mü zakereleri hakkında izahatını dinlemek ve bir karara var mak üzere umumi hey'etin 21 nisan çarşamba günü İstanbul Ticaret Odası içtima salonunda fevkalâde toplantıya çağrılması karar altına alınmıştır.

Kamyon ve Otomobil Acentesi âzamızın teşrifleri ehemmiyetle rica olunur.

Menemen Belediye Reisliğinden

Belediyemize barem dışı 1200 lira aylık ücretli bir inşaat mühendisi alınacaktır.

Talipler en geç 21/4/954 gününe kadar vesaikleriyle birlikte belediyeye müracaatları. (4460)

Işığın Hikâyesi

MEŞALE

... mağara devri insanları tarafından kullanılan, en eski tenvirat vasıtasıdır

YAĞ KANDİLİ

... asırlarca evvel geceleri ecdadımızın yegâne ışık kaynağı idi

MUM

... son yüzyıla gelinceye kadar başlıca tenvirat vasıtalarından sayıldı

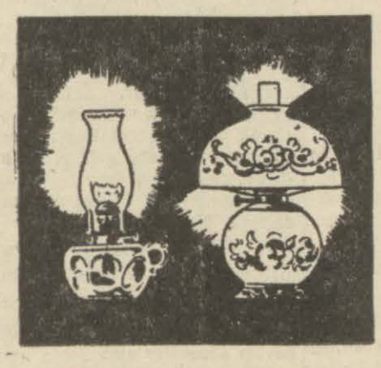

PETROL lâmbaları

... zayıf, titrek ışığına rağmen uzun müddet büyük bir rağbete mazhar oldu

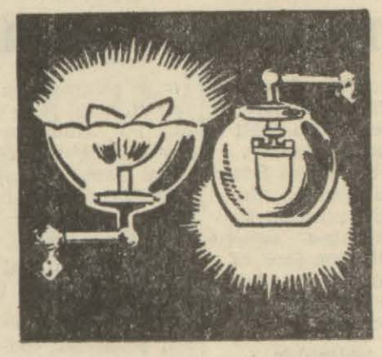

HAVAGAZI lâmbaları

... ışığın tekâmülünde yeni bir merhale oldu... fakat tehlikeli ve pahalı idi

1879

Edison'un icat ettiği elektrik ampulü zayıf bir ışık veriyor, az dayanıyordu

Modern asrın ışığı elektriktir ve dünya elektrik sanayiinin önderi, General Electric Şirketidir. Bu şirketin markasını taşıyan G-E ampulü bugün ampul sanayiinin en mükemmel örneğini temsil ediyor. Memleketimizde tam bir itimatla kullanılan G-E ampulleri, evlere yeni bir konfor, yüzbinlerce aileye bol elektrik ışığı temin ediyor.

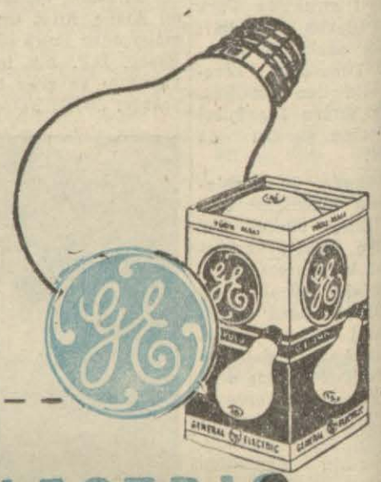

GENERAL ELECTRIC

BOL IŞIK VERİR - FAZLA DAYANIR

Kansızlığa her yaşta rastlanabilir

Kansızlık en çok görülen hastalıklardan biri olduğu halde, ekseriya çok geç kalınıncaya kadar ehemmiyet verilmemektedir. Ancak âcil tedbirlerle önlenebilir.

Sayet sizde bu belirtiler mevcutsa, doktorunuzu görünüz.

Bu «yorgunluk hissi»ne kendinizi teslim etmeyiniz.

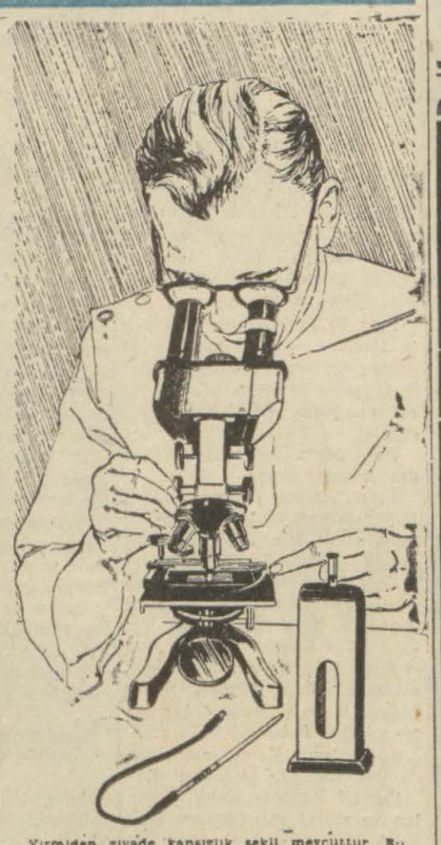

Yirmiden ziyade kansızlık şekli mevcuttur. Bu cihazlar hemoglobin miktarını ve alyuvarların sayı, boy ve şeklini gösterir.

Kansızlık ciddi midir? Evet. Tedavi edilmediği takdirde pernisiyöz anemi çok defa öldürür. Diğer kansızlık şekilleri de vücudünüzün gelişme ve hayatiyetini çalar, bitap düşürür, sizi yarı hasta bir hale hattâ tam bir zafiyete düçar edebilir. Kansızlık, kanda alyuvarların veya demir ve oksijen taşıyıcı hemoglobinin bir eksikliğidir. Kan vücudünüzün her parçasına oksijen taşır ve besler. Eğer kanınız tam mânasiyle sıhhatlı değilse, bu kısa bir zamanda vücudünüzün diğer kısımlarına da tesir eder. Eğer kendinizi bitap hissediyorsanız derhal doktorunuzu görünüz.

Kansızlık, vücudün en önemli tehlike işaretlerinden biridir. Umumiyetle, vücudün diğer bir hastalığını belirten işarettir. Kansızlığa, kanama, kötü beslenme, kemik iliğinin kimyevî gazlar ve radyoaktivite tesiri ile zehirlenmesi, kanser, karaciğer, hastalıkları sebebiyet verebilir. Kansızlığın belirtileri yukarıda gösterilmiştir. Bunlardan her hangi birini hissederseniz, doktorunuza müracaat ediniz. Doktorun elinde kansızlığı önlemek ve tedavi için mühim yeni ilâçlar, âletler ve yeni usuller vardır. Bir zamanlar pernisiyöz anemiden dolayı ölüme mahkûm olan insanlar, şimdi daha uzun ve sıhhatli bir hayat sürebilirler.

Vücudünüzde her dakika bir milyar alyuvar eskilerinin yerini almaktadır. Alyuvarlar kemik iliğinde imal edilirler. Bunların teşekkülü için proteinler, yağlar, diğer unsurlar ve ayrıca demir lâzımdır. Kanınızda neyin eksik olduğunu ve nasıl giderilebileceğini yalnız doktorunuz söyliyebilir. Beslenmeye ait yeni bilgiler, yeni ilâçlar, kuvvetli mikroskoplar, radio-isotop'lar, doktorunuza kansızlığın, teşhis, tedavi ve önlenmesi hususunda yardım etmektedir. İnsanın hayatiyetini kemiren bir hastalık olan kansızlığın kurbanı olmayınız. Hemen şimdi doktorunuza iyice muayene olunuz.

• Bu, en mühim sağlık konularına dair hazırlanmış yazılardan bir tanesidir. Bu yazılarda, doktorunuzla tam işbirliğinin, sağlığınızı korumakla kalmayıp; uzun ve sıhhatli bir ömür sürmenizi de nasıl mümkün kılacağını göreceksiniz.

SQUIBB

İLAÇLARI

1858 DENBERİ

Türkiye Emlâk Kredi Bankası Genel Müdürlüğünden :

MÜFETTİŞ MUAVİNİ ALINACAK

1 — Bankamız Teftiş Heyetine müsabaka ile lüzumu kadar müfettiş muavini alınacaktır.

2 — Müsabaka sınavına girebilmek için:

A) Memurlar Talimatnamesinin tesbit ettiği umumî vasıfları haiz olmak (Türk olmak, medeni haklara sahip bulunmak, ecnebi ile evli olmamak),

B) Yaşı 35 den yukarı olmamak,

C) Askerliğini yapmış veya askerlikle alâkası kalmamış olmak,

D) Hukuk, İktisat ve Siyasal Bilgiler Fakülteleri veya Yüksek İktisat ve Ticaret Mektebi veyahut Millî Eğitim Bakanlığınca musaddak yabancı memleketlerdeki muadillerinin birinden mezun bulunmak,

E) Herhangi resmî bir hizmet taahhüdü altında olmamak,

F) Yapılacak tahkikat neticesinde sicil ve seciyesi itibariyle meslege alınmasına mani bir hali bulunmadığı anlaşılmak,

G) Sağlık durumu her mevsim ve şart içinde gezgin hizmete elverişli olmak,

şarttır.

3 — 20, 21, 22 Mayıs 1954 tarihlerinde Ankara'da Genel Müdürlükte, İstanbul'da Eminönü Şubemizde ve İzmir'de Merkez Şubesinde yapılacak olan yazılı müsabaka sınavında kazananlar yol paraları verilmek suretiyle Ankara'ya getirilerek sözlü bir sınava daha tabi tutulacaklardır.

4 — Sözlü sınavda da muvaffak olup da müfettiş adayı tayin edilenlere 5659 sayılı kanuna göre alabilecekleri aylığın azamî miktarı ile 6245 sayılı kanuna göre yevmiye verilecektir.

5 — İsteklilerin 10/Mayıs/1954 akşamına kadar Ankara'da Teftiş Heyeti Başkanlığına bir dilekçe ile müracaat ederek aşağıdaki vesikaları tevdi eylemeleri ve mezkûr dilekçelerinde imtihana girecekleri mahalli de açıklamaları icap eder:

A) Bankamızdan memurluk istiyenlere mahsus beyanname (Matbua bilcümle şubelerimizden alınabilir),

B) Bankanın göstereceği tabipten alınmış fotoğraflı sağlık raporu,

C) Tahsil diploması aslı veya Noterden tasdikli sureti,

D) 6X9 eb'adında 4 adet kartonsuz fotoğraf,

E) Nüfus tezkeresi aslı veya Noterden tasdikli sureti,

F) Askerlik durumunu gösteren belgenin aslı veya Noterden tasdikli sureti,

G) Hüsnühal varakası

(Bu vesikaların 7.5.1954 günü akşamına kadar İstanbul ve İzmir Şubelerimiz vasıtasiyle de Merkeze gönderilmesi mümkündür).

6 — Müsabaka sınavı programı ile sair şartları gösteren matbualar Ankara, İstanbul ve İzmir Şubelerimizden elde edilebilir. (4473)

MEVSİMİN EN CAZİP GEZİSİ
BÜYÜK AKDENİZ TURU
AFRİKA, İSPANYA, İTALYA, FRANSA

Her türlü müracaat ve bilet satış yeri
TÜRKTURİZM SEYAHAT ACENTESİ
Tepebaşı Meşrutiyet Cad. No. 50 (İngiliz sarayı arkası)
Telefon : 42305 Telg.: TÜRKTURİZM - İstanbul

Bütün Ağrılara karşı Kininli
DERMAN

İmtiyaz sahibi: SİNAN KORLE
Umumi neşriyat Müdürü: MELİH YENER
Bu sayıda Mes'ul Müdür:
İHSAN ADA
(VATAN) Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. — İstanbul
VATAN MATBAASI

VATAN Pazar İlâvesi

Ayrıca • Para • İle • Satılmaz

★ SAN'AT SAYFASI
★ HAFTANIN TARİHİ
★ EV, KADIN, MODA
★ HOŞ MEMO
★ TARZAN
★ EDİ-BÜDÜ
★ SPOR
★ SİNEMA
★ MERAKLI YAZILAR

SEÇİM KONUŞMALARI : 10

Adana'dan İstanbul'a hiç telefon ettiniz mi?

YAZAN:
ADNAN VELİ

Alôôô! Neresi efendim? İstanbul mu? Alô İstan Burası Adana... Ben Ad- Veli... Alô... Alô... Yaka kesildi. Alô Adana San- Alô... Hanımefendi ge- esildi. İstanbul'un sesi gel- Rica ediyorum. Alâka- lun biraz.

Kızcağız... Hışım gibi... al öfkeleniyor:

Efendim kesildiyse ne ya- n? Benim kabahatim yok kanallar bozuk.

Hanımefendi bu kanalın çaresine bakın lûtfen.

Çaresi yok efendim. Açı- sizi tekrar bağlarız.

Bir an evvel bağlayın. Ri- yorum.

Ana santralının şehirler servisinde çalışan hanım âfı fazla uzatmıyor. Şırrak konuşmayı kesiyor. Ben de istemez ahizeyi bırakıp a uzanıyorum, beklemeye orum.

Kurovada seçim gezisinde- Adananın bir otelinde- Halk Partisinin Genel eri Kasım Gülek o gün nutuk söylemiş. Gazeteme bildireceğim. Ama İstan- konuşamıyorum bir tür-

rım saat sonra zil çaldı. aşım. Yerimden fırladım. onu âdeta kaptım. Santral hanım kızın sinirliliği ga geçmiş. Yumuşacık bir ses

İstanbulunuzu veriyorum. Haydi konuşun.

Hay Allah sizden razı ol- hanımefendi.

efonu kulağıma götürdüm. atırdı, bir zırıltı... Anlıya- en anla...

Alô!... İstanbul!... Alô... si orası... Sivrisinek gibi s cevap veriyor:

Vatan gazetesi, Vatan...

Hah çok şükür... Burası a... Ben Adnan Veli... Ka ülek bugün Hacılı köyün- nutuk söyledi. O nutkun kısımlarını yazdıracağım. n not edin.

Kimsiniz siz?...

Adnan Veliyim ben ya-

Ha sen misin Adnancı-

Benim, ben...

Söyle yazayım...

Aman rica ediyorum ça- yaz... Telefonlar eni konu taralı...

Haydi söyle yazıyorum... Yaz... 2 Mayıs tarihinde acak Milletvekili seçimleri siyle bir propaganda ge- çıkan C.H.P. Genel sek- Kasım Gülek bugün Ha- köyünde... Yazdın mı?...

Ne gezisine çıkmış dedin?

Propaganda gezisine...

Yahu anlaşılmıyor... Hız- le...

Vallahi bağırıyorum... Du yor mu?...

O sırada Adana santralın daki hanım kız müdahale

Biraz sesinizi çıkarın efen duyulmuyormuş...

Hanımefendi avazım çıkı dar bağırıyorum vallahi... ndaki odada yatanlar du- yuruyorlar.

Biraz daha bağırın...

Hanımefendi sesim kısıl- dı. Telefonu bırakıp da pence- reden bağırsam İstanbuldan du yacaklar...

— Bir parçacık daha bağı- rın...

Anlaşılan otelin bütün müş- terilerini uyandıracağız. Yata- ğın örtüsünü başıma kadar çe- kiyorum. Örtünün içine ışık gir sin diye başucumda bir de- lik bırakıyorum. Telefonu da örtünün altına alıp bağırmaya başlıyorum:

— Alo İstanbul... Propagan- da gezisine çıkan Kasım Gülek.

Karşımdaki ses yine cevap veriyor.

— Duyulmuyor, duyulmu- yor...

Bu sefer İstanbul santralın- daki kızcağız işe karışıyor:

— Alo Adana...

Adana santralı cevap veri- yor:

— Ne var?

— Kardeşim abonene söyle de biraz sesini çıkarsın.

— Ayol sen kendi abonene söylesene benim abonem avaz avaz bağırıyor. Sesi kısıldı val lahi...

— Aaa... Hiç bile değil kar- deşim... Ben senin sesini bak ne güzel duyuyorum. Ama se- nin abonen mızmızın biri... Ner deyse telefonun başında uyu- yup kalacak.

— Sus kardeşim. Aboneler için öyle lâflar söyleme... Du- yarsa şikâyet eder.

— Aman sende... Şikâyet e- derse etsin... Umurumda mi sanki?. Çalış çalış, ne elde var ne avuçta... Terzi Makbuleye gi dip teyel söksem bundan daha fazla para alırım vallahi..

Benim sabrım tükendi:

— Hanımefendi, muhabbe- tinize sonra devam edersiniz. Şu İstanbulla konuşmanın bir çaresi...

— Başka kanaldan veriyo- rum efendim. Beş dakika bek- leyin.

Bekliyorum. Başka kanal da işe yaramıyor:

— Alo İstanbul'...

— Buyurun...

— Kasım Gülek iktidarı şid detle tenkid etmiş ve...

— Hiç bir şey anlaşılmıyor.

O zaman Adana santralı ara- ya giriyor:

— Söyleyin efendim bana...

— Söyliyeyim hanımefendi. Kasım Gülek iktisadi...

Adana santralı İstanbul san- tralına anlatıyor:

— Kasım Gülek iktisadi...

İstanbul santralı matbaadaki arkadaşa söylüyor:

Kasım Gülek iktisadi...

Eh, artık kolayını bulduk diyorum kendi kendime... Ve iki hanım kızın yardımiyle nut ku yazdırmaya devam ediyo- rum:

Ben — Kasım Gülek bun- dan sonra...

Adana santralı — Kasım Gülek bundan sonra...

İstanbul santralı — Kasım Gülek bundan sonra...

Matbaadaki arkadaş — Efen dim?

İstanbul santralı — Efen- dim?

Adana santralı — Efendim?

Ben — Kasım Gülek bundan sonra...

Adana santralı — Kasım Gü lek bundan sonra...

İstanbul santralı — Kasım Gülek bundan sonra...

Matbaadaki arkadaş — Ka- sım Gülek bundan sonra..

Ben — Kendisinin sünnet- siz olduğu hakkındaki rivayet- lere... Alo... Söylesenize Ada- na santralı... Kendisinin sün- netsiz olduğu hakkındaki riva- yetlere... Alo... Ayol Allah aş kına söyleyin... Adana santra- lı, hanımefendi... Neye sustu- nuz?

Adana Santralı — .....

İstanbul santralı — .....

Matbaadaki arkadaş — Son- ra?...

Ben — Kendisinin sünnet- siz olduğu... Alo Adana santra lı hanımefendi. Rica ederim beni dinleyin. Burda utanacak bir şey yok ki...

Adana santralı — Kıkır, kı- kır kıkır...

İstanbul santralı — Kıkır, kı kır, kıkır...

Matbaadaki arkadaş — An- laşılmıyor?

Ben — Alo Adana santralı: Hanımefendi bu bir siyasi nu- tuktur... Ne diye gülüyorsunuz efendim?.

İstanbul mütemadiyen bağı- rıyor:

— Sonra?...

Artık başbaşa kaldık. Yardım cı da yok. İste- istemez tekrar bağırmaya başlıyorum.

— Kasım Gülek, sünnetsiz olduğu...

— Ne dedin?..

— Yahu Kasım Gülek sün- netsizmiş be!...

— Kasım Gülek neymiş?

— Sünnetsizmiş sünnetsiz..

— Ne...

— Sünnet, sünnet...

— Fikret mi?...

— Hayır... Yahya Kemal...

İşi alaya dökmekten başka çare kalmıyor. İstanbul ve A- dana santralları kahkahadan kırılıyorlar. Ben «Sünnet» diye bar bar bağırıyorum. İstanbul hiçbir şey anlamıyor. Santralda ki kızlara bir «sünnet» lâfını söyletemediğim için artık ko- nuşmaktan vazgeçerek telefonu kapatıyorum.

Adana ile İstanbulu bağlı- yan telefon hattına, başka ke- lime yokmuş gibi kanal adını takmışlar. Ve ne diye kanali- zasyon adını takmamışlar, bil- miyorum.

Yorgun bir halde tekrar ya- tağın üstüne uzanarak gü- zel gözlü yavukluma yarın u- çak postasiyle yolluyacağım mektubu bir daha gözden geçi- riyorum.

«İşte sevgilim, günler böyle sıkıntılı geçiyor. Bak sana a- caip bir şey anlatayım. Dün bir aralık oteldeydim. Telefon çal dı. Hiç tanımadığım bir genç kız sesi. Beni arıyormuş. «Ben sizin Adanadaki okuyucularınız danım, dedi. Güzel gözlü ya- vuklunuzu çok seviyorum.. O- nu hiç tanımadığım halde be- ğeniyorum.. Hattâ.. Biraz da.. Kıskanıyorum.. Sizinle görüşe- mez miyiz acaba?»

Birdenbire şaşırdım «Buyu- run görüşelim» dedim.

«Adanada katiyen olmaz. Her kesin diline düştüm, Dedi. A- ma Mayısın ilk haftasında sizi mutlaka İstanbulda bulmalı- yım.»

Ben de ona Mayısın onu ile on beşi arasında bir buluşma saati söyledim ama, sonradan günü aklımdan çıktı. O beni ih timal o gün o saatte orada bek liyecek. Ben de gidemiyeceğim tabii... Ama sen şimdi «Ben malımı bilmez miyim? Rande- vu gününü unutmamak için kim bilir defterinin kaç yerine not etmişsindir» diyeceksin. Val- lahi etmedim. Aklımdan çıktı gitti. Ben böyle şeylere boş ve ririm bilirsin. Benim için dünya varsa, yoksa sen... Bal gözlü, bal dudaklı yavuklum..»

Lia di Leo resimlerinde gördüğünüzden daha pek çok güzeldir. Daha doğrusu her hareketinde bir mâna vardır. Robert Taylor'u bu kadar senelik karısından ayırabilmesi de zaten esmer İtalyan dilberinin her bakımdan cazibeli olduğunu göstermiyor mu!..

— Abla, seçmenin olayım senin !..

ESMER GÜZELİ İTALYAN YILDIZI

LİA Dİ LEO'NUN UNUTTUĞU HADİSE

Simsiyah saçları esmer ten ve mütenasip vücudü ile bütün bakışları kolaylıkla üzerine çeken Lia Di Leo'yu tanımak fırsatını bulan herkes, onun konuştukça daha cazipleştiğini göreceklerdir. İtalyanın bu şöhretli yıldızı Samsun vapuru ile memleketimize gelirken de gülen gözleri ve gül dükçe çukurlaşan yanakları ile bütün yolcuları teshir etti. Beraber olduğu arkadaşları da başka başka güzellerdi ama, herkes Lia Di Leo da başka bir şey, bir mâna buluyordu herhalde...

Yvonne Sanson ve İrene Gen na ile röportaj yaparken konuş malarımızı uzaktan takip eden Lia Di Leo ile daha sonra u- zun uzun konuştuk. Genç sanat kârın evlilik hayatı talihsizlik- le geçmiş. Roma'nın tanınmış avukatlarından biri ile evli o- lan Lia Di Leo kocasiyle anla- şamayınca, Katolikliğin icap- larına göre, resmen boşanama- dığı için ayrı oturmağa başla- mış.

Ekseri Şarklı kadın rolleri- ne çıkan Lia Di Leo, Fransa'- da Jean Gabin ile de bir film çevirmiş ve en fazla tutulan filmlerinden birinin de bu ol- duğunu söylüyorlar.

«Nelerden hoşlanırsınız?» ve «Hayatınızda daima hatırlı- yacağınız bir hâdise var mı- dır?» sualleri her röportajda tekrarlanır. Bunları Lia Di Leo şöyle cevaplandırdı :

«— Hareketli hayatı, eğlen- ceyi severim. İfrat olmamak şartiyle içkiden ve sigaradan vazgeçemem. Felsefeye bayılı- rım. Esasen Roma'da Üniver- sitenin Felsefe bölümünü bi- tirdim. «Daima hatırlıyacağım bir hâdise»yi şimdi hatırlıya- mıyorum!..»

Lia Di Leo'nun hatırlıyama- dığı bir hikâyeyi ben daha ön- ce duymuştum. Amerika'daki ağır vergilerden kurtulmak i- çin İtalya'ya film çevirmeğe gelen Robert Taylor, Roma'da- ki stüdyolarda Lia Di Leo ile karşılaşmış. Genç sanatkârın cazibesine kapılan şöhretli jön prömiye derhal âşık olmuş ve karısı Barbara Stanwyck'ten ay rılmağa kadar işi uzatmış. Gün lerce Roma ve Hollywood ga- zetelerinin diline düşen bu ma- cera bilmem nasıl unutulur?

Lia Di Leo'ya bu hâdiseyi hatırlatmak mecburiyetinde ka lınca gülerek, «Biliyorsanız ya zın ama hakikaten unutmuş- tum» dedi.

Lia Di Leo Amerika'da film çevirebileceğini ve Türkiye'yi pek çok sevdiğini söylüyordu. Ve müsait teklif aldığı takdir- de, İstanbulda da film çevire- bileceğini söyledi. Kimbilir belki bir gün onu aramızda gö rürüz.

Yılmaz ÇETİNER

KISA SİNEMA HABERLERİ

★ Berlin film festivali 18 - 28 haziran arasında Batı Ber- linde yapılacaktır. Yılda 40 film yapan milletler 1 ve 40 filmden fazla yapan milletler de ikişer filmle iştirâk edecek lerdir.

★ Alman filmciliğinin eski şöhretlerinden Otto Gebühr 77 yaşında olduğu halde ge- çenlerde vefat etmiştir. Birin- ci Dünya Harbini müteakip ilk film rollerini ovnamış olan bu artistin ilk meşhur rolü «Dansör Barbarina» filminde- ki Prusya Kralı Büyük Fredrik olmuştur. O tarihte o derece meşhur olmuştu ki, Berlin'in Friedrich caddesine halk ara- sında Otto Bebühr caddesi adı verilmişti. En büyük arzusu, Büyük Fredrik rolünü bevaz perdede bir kere daha ve bü- tün ihtişamıyle canlandırmak- tı.

EV★KADIN★MODA

1954 Palto Modelleri

1954 palto modellerinin bir hususiyeti kumaşlarının değişikliği ve yaka biçimlerindeki bariz farklardır.

Vücudun vitamine İhtiyacı vardır

Vücudun vitamine olan ihtiyacını ilâçla temin edecek yerde tabii gıdalar sayesinde vitamin almak daha faydalıdır.

Eğer tırnaklarınız çabuk kırılıyor, dişleriniz çürüyorsa demek ki vücudunuzda kalsiyum ve D vitamini eksiktir. Bunun için süt, peynir, kaymak, sebze ve meyva yemek lâzımdır.

D vitamini balık, ciğer, tereyağ, sardalya, kakao, yumurta ve kaymakta vardır.

Zarif ve güzel bir boyun ve gerdana sahip olmak isterseniz içinde iyod olan gıdaları tercih ediniz. Her nevi deniz mahsullerinde, balıklarda, ve sütte iyod boldur.

Canlı ve hareketli kalmak için vücudun C vitaminine ihtiyacı vardır. Biber, maydanoz, yeşil lâhna, çilek, limon, portakal, ıspanak, karnabahar, domates, pırasa ve patates yiyiniz.

Sinirlerinize hâkim olmak için B vitamini bire bir gelir. Buğday tanesi, ciğer, böbrek, ceviz, yumurta, kuru sebzeler, ekmek, süt ve domuz etinde bol miktarda B vitamini bulunur.

Kemiklerin kuvvetlenmesi için fosfor lâzımdır. Ekmek, hamur, kuru sebzeler, et ve balıkta fosfor vardır.

Cildin güzel ve berrak olmasını temin için taze sebze, taze meyva ve hububat yemelidir.

Kan cereyanının iyi işlemesini temin eden K vitaminidir. Ispanak, lâhana, karnabahar, olgun domates, çilek ve havuç da K vitamini bulunur.

Eğer renginiz fazla sarı ise kanınız kâfi derecede kuvvetli değil demektir. Ciğer, böbrek, beyin, istridye, et ve ıspanak kana kuvvet verir.

R. E.Y.

Sofra örtülerinin temizlenmesi

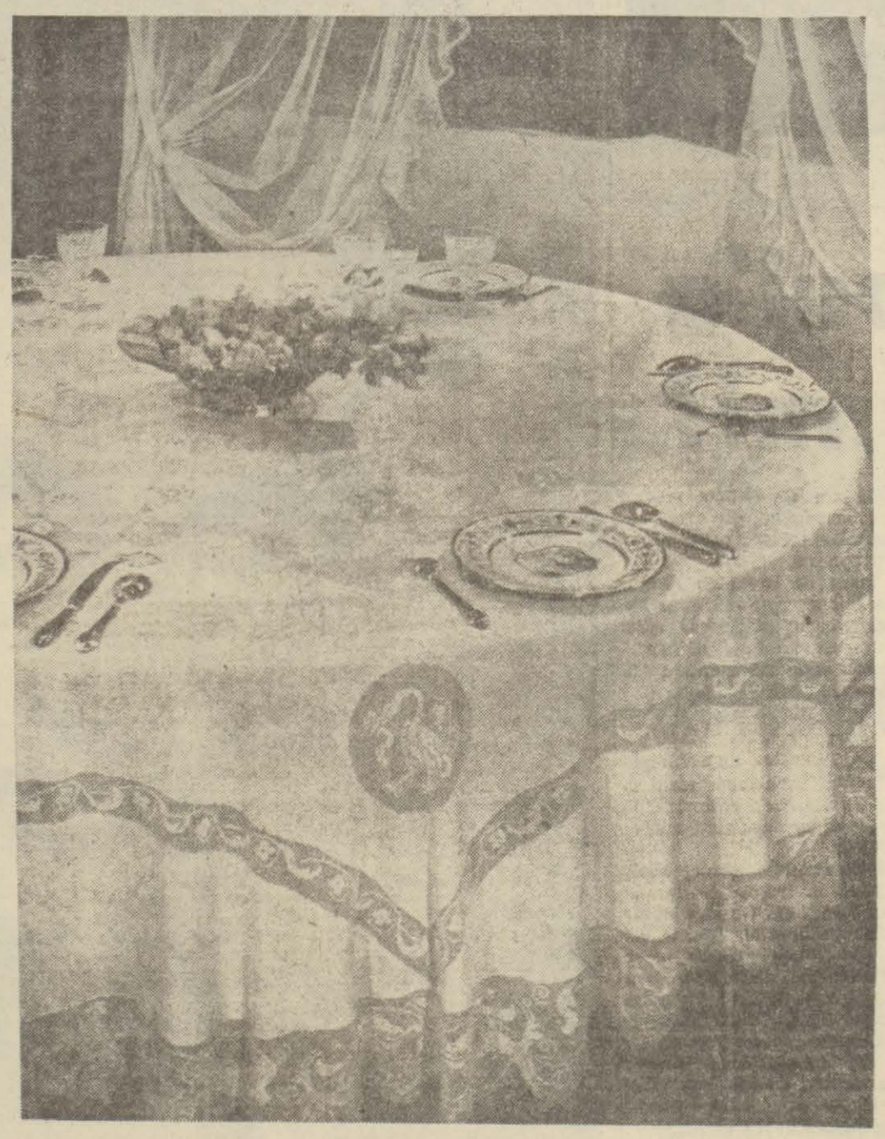

Eskiden sofra örtüsü deyince hatıra beyaz keten örtüden başka ne gelirdi? Ya hiç... Veya... Maazallah muşamba...

Şimdi sofra örtülerinin de modası var tabii. Elbiseler gibi... Eski zamanın o korkunç muşamba örtülerini andıran plâstik örtüleri belki sevenler veya rahat ve pratik bulanlar olabilir. Fakat güzel, renkli veya beyaz canım keten örtünün yerini tutabilir mi? Ama diyeceksiniz ki keten çabuk kirlenir, çabuk buruşur, güç yıkanır, ütülenir. Her güzelin bir kusuru vardır.

Güzel örtülerin lekelerini çıkarmanın kolayını bilmek lâzım.

Yağ lekelerini çıkarmak için örtüyü yıkamadan evvel yağ lekesini tetraklorür dö Karbon ismini taşıyan bir ilâçla silmek icap eder bunu her eczahanede bulmak mümkündür.

Yemiş lekeleri bir kahve kaşığı sodalı su ile çıkar ve yahut da yüzde yirmi amonyak ve oksijen mahlulü ile silinirse çıkar.

Kırmızı şarap lekesinin üzerine beyaz şarap dökmekten sakın korkmayınız. Maruf bir lokantanın baş garsonundan öğrendiğim bu usulü şahsen muvaffakıyetle tatbik ettim. Buna emin olabilirsiniz. Kahve lekesini evvelâ ılık su ile ıslatmak sonra üzerine talk pudrası ekmek ile çıkartmak mümkündür.

Kakao ve şokolata lekeleri ispirto veya amonyak mahlûliyle temizlenir.

Dudak boyasına gelince evvelâ kabasını kuru bir bez veya bir bıçakla kazımak, sonra lekeyi tetraklorur dö karbon veya oksijenli su ile silmelidir.

Beyaz örtüleri ılık sabunlu suda ıslattıktan sonra yıkamak ve kaynatmak lâzımdır.

Renkli örtüler kaynamaz. Daha uzun zaman suda bırakılır iyi sabunla yıkandıktan sonra gölgede kurutulur.

Emprime sofra örtülerini yıkayacağınız suda ayıklanmış patates kaynatıp sonra örtünüzü bu su ile yıkayınız. Örtülere sabun sürmemek fakat sabunu suda köpürtmek lâzımdır. Örtüyü iki havlu arasında sıkıp gölgede acele kurutmak icap eder.

Sun'i ipek örtüler ılık sabunlu suda yıkanır. Fazla çıtılememek ve hiç bir nevi ilâç sürmemek ve suya ilâç ilâve etmemek lâzımdır.

Naylon örtüler de ılık suda ve sabunla yıkanır bunları sıkmadan ve fazla buruşturmadan sudan çıkarıp düz bir yere yayarak kurutmalıdır.

R.E.Y.

Üç prenses: (Soldan sağa, İsabelle de France, Prenses Marguerite, Prenses Astrid

Bir kral, üç prenses

Belçika'nın genç Kralı Baudouin, nihayet evlenmeğe razı oluyor mu?

Babasının istifası üzerine Belçika tahtına oturan Kral Baudouin evlenme çağına gelmiştir. Son zamanlarda her tarafta bundan bahsedilmekte, krala en münasip eşin kim olacağı araştırılmaktadır. Baudouin şimdilik evlenmek niyetinde olmadığını söylüyor. Kendisini yakından tanıyanlara göre Kral çok sevdiği üvey annesinin karar verdiği zaman onun sözünden çıkmayacak, ve seçtiği genç kızla evlenecektir.

Baudouin'in henüz evlenmek niyetinde olmadığını söylemesine rağmen kendisine eş olarak üç genç kızın isminden bahsediliyor. Bunlardan birincisi Fransız tahtının vârisi Comte de Paris'nin kızı İsabelle'dir. İsabelle 22 yaşındadır. Şimdiki halde Kızılhaçın hastabakıcılık kurslarını takip etmektedir. Bunun dışında en büyük zevki kitap okumaktır. Şıklığa meraklı değildir. Buna mukabil güzel yemekleri çok seviyor ve bununla meşgul olmaktan zevk duyuyor.

İkinci namzet Norveç prensi Astrid'dir. Norveç prensesi sade yasamaktan hoşlanan bir kızdır. 1940 da Norveç'in işgali üzerine Amerikaya gitmiş, tahsilini orada tamamlamıştır. Her gün çantası elinde, diğer kızlar gibi yaya olarak mektebe giderdi. En büyük zevki ski ile kaymaktır.

Üç Prensesin en genci İsveç Prensesi Marguerite'dir. Uzun boylu, sarı saçlı, mavi gözlüdür. 19 yaşındadır. 1952 de İngiltereye giderek altı ay bir kolejde diğer talebeler yat geçirmiştir. Büyü olan İsveç Kralı ile Shakespeare'den bir kur. En çok sevdiğ nistir.

ROBOT MÜZİSYENLER — Belçikalı mühendis Zeno'nun buluşu olan bu robot müzisyenlerden en baştaki saksofon çalmakta, ortadaki trampet çalıp ayni zamanda şarkılar söylemekte, üçüncü robot da kitare çalmaktadır. Bu üç cazbantçı, canlı meslekdaşları gibi çalarken hertürlü el ve kol hareketlerini de yapmaktadır.

Belçika Kralı B

VATAN'ın Sanat Sayfası

ÖNCE FAALİYET VARDI

Max MEINECKE

Sanat Sayfası'nın geçen sayısında Sabahattin Kudret Aksal'ın «Önce Söz Vardı» başlıklı bir makalesi çıkmıştı. Bu yazım ona bir karşılık olarak kaleme alınmamıştır, gayem o yazının bir tenkidini yapmaktan çok uzaktır, çünkü esas itibariyle ben de kendisiyle ayni fikirdeyim. Ben sadece bu müsait fırsattan faydalanarak burada Bay Aksal'ın Faust'tan aldığı cümleye Goethe'nin anladığı mânada işaret etmek istiyorum: «Önce faaliyet vardı.»

İstanbul Şehir Tiyatrosunda hemen iki yıla varan faaliyetime bakarak tiyatronun temel problemleri karşısındaki - ki bu problemler Türkiyede kendine has, değişik bir şekilde karşıma çıkmıştır - durumumu, bu hususta düşündüklerimi açıklamanın zamanı geldiğine inanıyorum.

Benim fikrime göre, modern Türkiyede tiyatro sanatında üstünde durulacak ilk önemli nokta Türk halkının sanat tiyatrosu kurmak yolunda gösterdiği kabiliyet meselesi değildir. Bu kabiliyet, şimdiye kadar birçok defa ispat edilmiştir ve her gün ispat edilmektedir. Ayni şekilde üslûp veya yapı şekli üzerinde yapılacak tartışmalar ve tahliller de ilk plânda üstünde durulacak birer mesele olmaktan uzaktırlar. Aydın çevrelerde konferans, makale, anketler vasıtasiyle Türk Tiyatrosunun mânevi şekli üzerinde ileri sürülen fikirler daima Tiyatronun temel probleminin tam hedefine varamadan yanından geçiyorlar.

Rejisör tiyatrosunun, sanatçı ve aktör tiyatrosunun lehinde veya aleyhinde olan bu cereyanlar ekseriya ana problem diyebileceğimiz noktaya sadece pek az dokunuyorlar. Bu en önemli saydığım mesele: Türk Tiyatrosunun sosyal yapısı, yani toplum ve devlet nezdindeki sosyal durumu ve idare cihetidir. Lehte ve aleyhte olsun bütün bu fikirler var olmayan bir hususun mevcudiyetine inanıyorlar. Belki bu çeşit tartışmalı konuşmalar organik bir tiyatro hayatının yerleştiği memleketlerde bir hak, hattâ bir ödevdir. Fakat burada bunlardan terakki ve müsbet bir değişiklik beklemek şimdilik netice vermez. Edebi, estetik ve etik tiyatronun bu iyi niyetli müdafileri, sanat tiyatrosunun üzerinde yükselebileceği sağlam bir temel kurulana kadar ne yazık ki nazariyatta kalmağa mahkûmdurlar. «Önce söz vardı» öyle mi? Hayır, «Önce fiil vardı».

Tiyatronun yarattığı kıymetleri maddi olarak saymak veya ölçmek mümkün değildir. Fakat bunlar bir milletin mânevi ve kültür hayatını zenginleştirirler. Onun için dünyadaki bütün kültür tiyatroları, faaliyetleri maddi kazanca yönelmiş olmayan müesseselerdir. Bunlar kültür ödevi gören müesseseler sayılarak resmî vasıtalarla malî bakımdan desteklenirler. Tiyatronun toplum için gördüğü bu önemli kültür vazifesi resmi makamlara bu yolda mühim miktarda para sarfetmek hakkını vermektedir. Meselâ, Almanya ve Avusturya'da kültür tiyatroları zamanımızın güç ekonomik ve malî problemlerinin çokluğuna rağmen, resmî makamlar, belediyeler veya devlet tarafından okul veya müze kadar halkın eğitimine yardım eden birer müessese olarak kıymetlendirilirler. Bunu, kültür ve mânevi hayatını ilerletmeyen - ki bunu en geniş şekilde tiyatrodan başka kim yapabilir? - bir milletin en sonunda maddî kıymetlerin yaratılmasında da iflâs edeceğine kat'i olarak inandıkları için yapıyorlar. Kültür Tiyatrosu ile Devlet arasındaki bu açık ilginin, tiyatroya verilen bu sosyal mevkiin yanında kültür tiyatrosunun idari yapısı da ayni açıklık ve kat'iyetle belirmektedir. Her iki husus da Almanya ve Avusturya'da yıllarca önce bir «tiyatro ve aktör kanunu» nda tesbit edilmiştir.

Bu kanunlar kültür tiyatrolariyle resmî makamlar arasındaki münasebetleri, tiyatronun iç yapısını en ince teferruatına kadar tasrih ederler: Meselâ, tiyatro sanatçılarının hak ve ödevleri, kontrat, maaş, izin, hastalık, dinlenme, hakların korunması, sanatın icabettirdiği bazı mesuliyet ve taahhütler v.s. Böylece, her tiyatro için ayrı bir talimatnameye ihtiyaç kalmaz ve tiyatro kanunlarının faaliyet sahasında tatbikini mümkün kılan bir çalışma nizamı kurulmuş olur. Tiyatro münasebetlerini kanunlaştırma hâdisesiyle birlikte kültür tiyatrolariyle alâkadar olan çevrelerde üç grup meydana gelmiş ve kanun bu üç grupu da tanımıştır.: Tiyatroya malî destek olan resmi müesseselerin, yâni devlet ve şehirlerin mümessillerinin kurdukları topluluk; kültür tiyatrolarındaki idarecilerin teşkil ettikleri dernek ve bir de bu tiyatrolardaki sanatçıların meydana getirdikleri topluluk, başka bir deyişle işveren ve iş alanların kurdukları dernekler. Bunlar arasında çalışma şartlarına ve tiyatronun iç yapısına ait esas meseleler daima yeniden şekil verilerek zamanla değişen şartlara uydurulur. Avrupa kültür tiyatrosunun büyük ve çok katlı binası ancak bu açık ve sağlam temel üzerinde zamanımızın etik ve estetik taleplerine cevap verebilecek bir şekilde inkişaf edebilmiştir. Böylece önce yazarın, rejisörün, aktörün tiyatrosu meydana gelmiş ve ancak ondan sonra bunlar tartışma konusu olabilmişlerdir. Yeni Türkiye'nin kültür tiyatrosuna bunun gibi veya buna benzer bir temel kazandırmak için lüzumlu olan şey faaliyettir. Bütün bunlar dururken yalnız bazı kısımlar için çare aramak veya geçici hal çarelerine başvurmak sadece inkişafı geciktirir. Şayet Türk tiyatrosunun dünyada Türk milletinin şahsına beslenen hürmet ve itibara eşit bir kıymet kazanması isteniyorsa bu inkişafı geciktirecek hareketlerden kaçınmalıdır. Bu inkişaf için lüzumlu şartlar şunlardır:

A — Tiyatronun sosyal yapısı: 1 - Kültür tiyatrolarını halkın eğitimine yardım eden resmî birer müessese olarak kabul eden ve diğer eğitim müesseseleri ile bir tutan bir tiyatro kanununun çıkarılması.

Bu kanunda ayrıca:

a) Kültürel ödevlerin tesbiti,

b) Sanat hürriyetinin teminatı,

c) Malî istiklâlin teminine ait kısımlar bulunmalıdır.

2 — Bir sanatçılar kanunu:

Bu kanunda sanat çalışmalarının hukuki temeli verilmelidir:

a) Mukavelelerin muayyen bir nizama göre âyarlanması,

b) İzin ve hastalık hallerinin âyarlanması,

c) Cezaların tatbiki ve hakların korunması hususlarının tesbiti.

(Bu iki kanun birbirlerini tamamlıyacak şekilde hazırlanmalıdır.)

B — Organizatör bölümü:

1 - Türkiye Devleti ve İstanbul Belediyesi gibi tiyatroyu himaye eden resmî müesseselerin alacakları tiyatroya dair kararların birbirine uygun düşmesini sağlamak maksadiyle kurdukları bir birlik.

2 — Sanat idarecilerinin bir liği: Şimdiki halde Ankara Devlet Tiyatrosu ile İstanbul Şehir Tiyatrosu sanat veya idare meselelerini halletmek yolunda birleşebilirler. Bu arada bilhassa genç nesli yetiştirmek meselesi çok mühimdir. İdareciler vasıtasiyle bu müşterek çalışma hususi tiyatrolara kadar da genişletilebilir.

3 - Sanatçıların birliği: Önce resmî tiyatrolara, sonra bütün tiyatorlara mensup sanatçılar bu birliğe katılırlar.

Bu problemle ilgili bütün teferruatın bu makale içinde belirtilmesi imkânsızdır. Ben ancak fikrime göre Türk tiyatrosuna sağlam bir yapı kazandırabilmek için zarurî olan esaslara işaret etmek istedim.

Hayattaki manevî değerlerin bir çok tehlikelerle tehdit edildiği bir zamanda bilhassa tiyatro büyük tehlikeyle karşı karşıyadır. Münferit sanatlar kendi içlerine kapanarak (eserlerini topluma göstermeden kendi kendine çalışmakla) mevcut kalabilirler. Fakat tiyatro için bu böyle değildir çünkü tiyatronun, gelişmesi veya gerilemesi toplumla doğrudan doğruya ilgilidir.

Kültür tiyatrosu ödevini ancak halkın ve devletin yüksek anlayışlı yardımiyle görebilir. Bu ödevi Federico Garçia Lorca çok güzel bir şekilde belirtir:

«Tiyatro, bir memleketi yükselten en faydalı ve en mânalı vasıtadır. Tiyatro, bir memleketin yükseliş veya alçalışını gösteren bir barometredir.»

DEMEK TÜRKİYE'YE GİDECEKSİN?

Alexander HENDERSON

Yazar ve tenkitçi Cyril Connolly tarafından bundan birkaç yıl öncesine kadar Londra'da çıkarılan aylık «Horizon» (Ufuk) dergisi 1944 yılında «John Nereye Gitsin?» adlı bir yazı serisi yayınlamıştı. Bu seride, hayali bir İngiliz aydını veya sanatçısı olan «John» a her ay bir memleket hakkında bilgi veriliyor, oraya gidip yerleştiği takdirde ne gibi şartlarla karşılaşacağı anlatılıyordu. Bu yazıların her biri o memleketi yakından tanıyan bir İngiliz tarafından «John'a mektup» şeklinde yazılıyordu. «Horizon» un Mayıs 1944 sayısında yayınlanan Türkiye hakkındaki mektubun, biraz eskimiş bile olsa, bir İngiliz aydınının memleketimiz hakkındaki hükümlerini aksettirmesi bakımından okurlarımızı ilgilendireceğini düşündük. Yazı fazla uzun olduğu için bazı kısımlarını kesmek zorunda kaldık. Bu kısımlarda verilen bilgiler daha ziyade harp yıllarının havasını aksettiriyor ve bugün için fazla bir ilgi taşımıyordu. Yazarın rakamlar vererek hayat pahalılığından uzun uzun şikâyet ettiği kısımları da buraya almakta fayda görmedik. Alexander Henderson 1940 - 44 yılları arasında İstanbul'da İngiliz Elçiliğin'nin basın bürosunda memur olarak bulunmuş bir gazetecidir.

Azizim John,

Demek Türkiye'ye gitmek niyetindesin, benden bilgi ve tavsiye bekliyorsun? 1940'dan beri orada bulunduğuma göre «Türkiye hakkında herhalde bir şeyler bilmeniz gerekir» diyorsun. Oysa ki benim Türkiye ve Türkler hakkında acaba bir şey biliyor muyum diye sık sık düşündüğüm oluyor. Öyle sanıyorum ki, burada yirmi yıl bile yaşayacak olsam, yine de herhangi bir Avrupa memleketi hakkında altı ay içinde öğreneceğim kadarını bile öğrenmek mümkün olmayacak. Türk milletinin öylesine nüfuz edilemez bir tarafı var ki, insan hiç bir zaman öğrenemeyeceği gizli şeylerin karşısında bulunmanın hoşnutsuzluğunu duyuyor. Lâkin bu konuyu şimdilik bir yana bırakacağım. Felsefî tartışmalara dalmanın cazibesine kapılmaktansa, bir an evvel daha elle tutulur konulardan söz açayım.

«Türkiye'ye gitmek» dediğin zaman aslında İstanbul'u veya Ankara'yı kastediyor olmalısın. Haritanın üzerinde o kadar cazip görünen yerlere —meselâ Van Gölü'ne veya Erzurum'a veya Karsa, yahut Doğu Anadolu'da herhangi bir yere— gidebileceğine dair hayallere kapılma, çünkü gidemeyeceksin oralara. Ecnebilerin —senin kadar zeki ve sevimli olanların bile— Türkiye'nin birçok bölgelerine gitmelerine müsaade edilmiyor. Alt tarafı, zeki bir insan olduğun halde, kim bilir, belki de bir casussundur. Diğer taraftan İzmir'e gitmen mümkün —fakat ne tütün, ne de kuru yemiş sanayileri seni ilgilendirmediğine göre oraya gitmen için bir sebep göremiyorum— Bursa'ya da gidebilirsin. Burası fidanlıkların, kavakların ve zeytin ağaçlarının kapladığı bir vâdinin ortasında Uludağ'ın eteğinde sevimli bir küçük şehir. Hattâ şayet bu memlekette birkaç yıl yerleşip, şaşılacak derecede güç bir lisan olan türkçeyi öğrenmek ve Türk hayat tarzının anlaşılması zor temellerine bir ecnebinin yaklaşabileceği derecede fazla yaklaşmak istiyorsan, Bursa'dan daha münasip bir yer seçemezsin. Lâkin maksadının bu olduğunu pek sanmıyorum, onun için benim sana teklifim, Osmanlı İmparatorluğu'nun bu eski başkentinde turist olarak bir hafta kalman. Orada modern bir Avrupa otelinin konforunu, Yeşil Cami'nin muhteşem On beşinci Yüzyıl çinilerini seyretmek gibi estetik bir zevkle birleştirebilirsin — bence o caminin adı Mavi Cami olmalıydı, ama yeşil, bildiğin gibi; Peygamber'in rengi olmanın itibarını taşıyor. Sonra da otelin mermer kubbeli sıcak kaplıca hamamında, arttığını bildirdiğin romatizmandan ve Türkiye'de geçirdiğin ilk haftalar zarfında fazlaca miktarda içtiğin vodka'nın tesirlerinden kurtulabilirsin. Fazla vodka içeceğimi nereden biliyorsun, diye sorma, İçeceksin. Her nedense Türkiye'ye yeni gelen her İngiliz veya Amerikalı yerli vodka'nın büyüsüne kapılıyor. Evvelce en iyi Scotch veya Bourbon viskisini, cin'in en âlâsını içmeye alışık bile olsa, farketmez. Hemen, Türk vodkasının rastladığı içkilerin en iyisi olduğunu ileri sürecektir. Ancak birkaç hafta, hattâ birkaç ay sonra günün birinde ansızın farkına varır ki, iyi bir ispirtodan da —hem üstelik daha ucuza— aynı tesiri elde etmek mümkünmüş. Çünkü artık öyle bir hale gelmiştir ki, romatizması, karaciğeri, safrakesesindeki taş, midesi yahut böbrekleri, velhâsıl derdi neresindeyse orası, şiddetle tedaviye ihtiyaç göstermektedir. Bereket versin, vodka'yı temin eden Türkiye, panzehirini de temin etmekten geri kalmıyor. Maden sularına başvuracaksın. Türkiye'den başka, insanın bir ahbabına su ikram edebileceği bir memleket bilmiyorum. Son derece pahalı olan bir diyarda bu büyük bir teselli. Bir vodka fiyatına o ahbapla birbirinize birkaç kere karşılıklı su ısmarlayabilirsiniz.

Suyun bu ilgi çekici durumu hakkında biraz düşünmeni tavsiye ederim. Avrupa'dan Doğuya doğru yol aldıkça, insan suya paha biçilebileceğini, evvelâ Türkiye'de farkediyor. İstanbul'da suya paha biçilen bölgeye ayak basmış oluyorsun; Asya'ya doğru uzanan ve suyun değerli bir şey sayıldığı, «farkına varıldığı» o geniş bölgelerin eşiğindesin. Arabistan'ın uzaktaki çölleri, kuraklıklarını Anadolu'nun şehirlerinde ilâna başlıyorlar. Ve İstanbul'da bile suyu musluktan içmiyorsun. Belki saftır; belki de içinde tifo mikrobu vardır. Hem, apartmanına her hafta, kocaman, hasır kaplı damacanalarla getirilen suyun tadı çok daha hoş. Zamanla, tecrüben arttıkça, bir kaynağın tadını diğerinden ayırabilmeye başlayacaksın ve cins şaraplar olduğu gibi cins sular da olabileceğini anlayacaksın.

O halde, Bursa'ya bir turist olarak, veya romatizmanı tedavi için gideceğini, fakat ya İstanbul'a, ya da Ankara'ya yerleşeceğini kabul ediyorum. Hangisinde karar kılacağın hakkında fazla düşünme. Senin için İstanbul'da yaşamak başkentte yaşamaktan çok daha zevkli olacaktır. Türk dostlarının bâzıları İstanbul'u seçişine itiraz edeceklerdir. İstanbul Türkiye değildir diyeceklerdir — tıpkı birçok Amerikalı dostlarının «son derece önemli bir keşifte bulundukalarını sanarak, New York'un Amerika olmadığını ileri sürdükleri gibi. Aslında İstanbul sınırları dahilinde, eski veya yeni, canlı veya cansız, Türkiye'de görülebilecek her şeyden örnekler bulmak mümkündür.

Her şeyden evvel İstanbul'da hâlâ bir Bizans havası estiğini unutma. Dedikoduya, entrikaya ve dolambaçlı iş görme usullerine karşı hazırlıklı ol. Şunu bil ki, hususî hayatının gerçekten hususî kalmasını istiyorsan, son derece kurnazca hareket etmen gerekecek. İstanbul'da bir hizmetçiden veya dükkân çırağından daha yüksek mevkide bulunan her insan tanınmış bir şahsıyettir ve her hareketi bütün diğer tanınmış şahsiyetleri ilgilendirir. Bir milyon nüfuslu bir şehirde olduğun için seni ya tanıyan, yahut da bahsini duymuş olan bir insana rastlamadan bir sinemaya, pastahaneye veya lüks bir bara gidebileceğini sanma. Seninle tanışanlar da, tanışmayanlar da görünüşün, gelirin, arkadaşların, metresin —şayet metresin yoksa bir tane uydururlar— işin, siyasî fikirlerin ve dertlerin hakkında uzun uzun dedikodu yapacaklardır. Bu iki grup arasındaki fark şu olacaktır: Seni tanıyanların (öyle umarım) dedikodusu iyi niyetle yapılacak; sadece varlığından haberdar olanlar ise bilgisizliklerini hakkında düşmanca iftiralar uydurmakla gidereceklerdir. Nazik ve iyi kalpli bir insan olduğun halde, bâzı düşmanlar edineceksin. Birkaç ay içinde farkına varacaksın ki, uzaktan tanıdığın bâzı insanların gözünde sen sefih bir canavar olmuşsun: bir kere ayak üstü konuştuğun X. her gittiği yerde ahbaplarına senin bir morfinoman olduğunu ve üç kere boşandığını kat'î olarak bildiğini anlatır; Z. ise senin A.'nın karısı ile münasebette bulunduğundan emin olduğunu söylemektedir — halbuki sen o kadını ancak bir iki kere dâvetlerde görmüşsündür ve kendisine tahammülün yoktur. İlk zamanlar bu düşmanlıklar seni üzecektir. Bu kadar menfi bir tepki yaratmak için ne yaptım, diye soracaksın kendi kendine. Hemen her seferinde sebep şudur: X.'e veya Z.'ye yüzvermemişsindir. Ve onlar bunu hiç bir zaman affetmeyeceklerdir. Kendileriyle ahbaplık etmediğin ve etmek istemediğini de anlaşılan belli ettiğin için senden nefret etmektedirler. Ama yeise kapılma. Bu durumun hal çaresi ne ahbaplarını seçmek hürriyetinden vazgeçmektir ne de herkese karşı güleryüz göstermeyi göze almak: sen de mukabil taarruza geçeceksin.. Hakkında iftira edenlere karşı aynı oyunu oyna: eğer hakkında bir şey biliyorsan, kullan o bilgiyi, bilmiyorsan uydur. Herhalde sen de oyuna katıl. Ergeç bunu yapmak zorunda kalacaksın, yoksa seni ya can sıkıcı, yahut da ahmak bulurlar. (Eğer münzevi bir hayat yaşamak niyetindeysen, o başka). Sebebi de şu: İstanbul'da kadınlı erkekli toplantılarda —hele İstanbul sosyetesinin bayıldığı çaylarda— tek konuşma konusu insanın kendisinin yahut da başka kimselerin hususi hayatıdır. Eğer İstanbul'da siyasî münakaşalar etmek arzusunu duyarsan, bu konuda bilgi sahibi olan mahdut bâzı kimselerle tanışmanın yolunu bulmalısın. Benim tecrübeme göre bunların başında Türk gazete başyazarları gelir. Onlarla konuşmayı ilgi çekici bulacağını sanıyorum.

Eğer siyasetten hoşlanmıyorsan ve edebiyattan, resimden veya musikiden bahsetmek senin için bir ihtiyaçsa, çok güçlük çekeceksin. Türkler, genel olarak, entelektüel meselelere karşı merak duyan insanlar değil: bu yüzden güzelsanatlarla meşgul olan veya bunlarla ilgilenen kimselerin sayısı, aynı nüfuslu diğer birçok milletlerdekinden çok daha az. Sonra da yazarlar veya edebiyatla ilgilenenler arasında İngiliz âleminin âşinası olanlara pek rastlamayacaksın. Kimse Yeats, Eliot, Auden veya Spender'in adını duymamış; Aldous Huxley, D. H. Lawrence ve Virginia Woolf'un isimleri, fransızca tercümelerinden, belki birkaç aydın tarafından müphem olarak biliniyor. Öyle ki, öğrendiğime göre, bu romancıların bile hiç bir eseri henüz türkçeye tercüme edilmemiş.

Şayet Fransız edebiyatını iyi biliyorsan o zaman müşterek bağlarınız artacaktır. Sayıları az olmakla beraber, mevcut Türk aydınları için Verlaine, Baudelaire, Rimbaud, Valery, Cocteau, Gide ve son zamanlarda Aragon önemli kişilerdir. Bereket versin ki, İstanbul Yakın Doğu'nun en iyi fransızca kitabevine sahip ve bu yazarların eserlerine evvelden âşina olmadığın taktirde, kitaplarını temin etmekte güçlük çekmeyeceksin. Fakat ahbaplarının ingilizce bilen az sayıdaki Türklerden ibaret kalmasını istemiyorsan — türkçeyi de rahatça konuşacak kadar iyi öğrenebileceğini sanmadığıma göre— fransızcayı zaten iyi bilmen gerekecek.

Bu Fransız tesirine karşılık burada bilinen İngiliz eserlerinin çok okunan, fakat estetik bakımdan önemsiz olan yazarların kitaplarından ibaret olduğunu görmek insanı üzüyor. Bu gibi yazarların türkçeye tercüme edilen kitapları çok rağbet görüyor. Türk yayınevi sahipleri son yirmi yıl içinde yazılan ciddî İngiliz romanlarını tercüme etmenin zor olduğunu ve Türk okurunu ilgilendirmediklerini ileri sürüyorlar.

Yerli eserler hakkında söyliyecek fazla bir şey yok. Türk romancıları ve hikâyecileri var, lâkin tahsilli zümre bunlara değer vermiyor. Dört yıl içinde sadece bir tek romanın genel olarak münakaşa edildiğini duydum, ki bu da edebî değeri olduğundan değil, romanın bütün kişileri kolayca tanınan İstanbullu şahsıyetler olduğu içindi - nitekim, bunların ikisi yazarı mahkemeye verdi. Aslında bu roman sana anlattığım İstanbul'a has dedikodu havasının tipik bir örneğiydi.

Resim alanında da tek önemli tesir Fransa'dan geliyor. «D Grub» una mensup gençlerin bazılariyle herhalde tanışacaksın. Hepsi de Paris'te. Çoğu André Lhote'la, çalışmışlar ve eserleri, çok tesir altında kalmış olmakla beraber, resim alanında ilerisi için tek ümidi teşkil ediyor. «Akademik» adı verilen Türk resminin hiçbir değeri yok ve gençler tarafından münakaşası bile edilmiyor. Lâkin umumî efkâr «D Grubu» na bir deli grubu gözüyle bakıyor ve çok okunan dergiler bunların eserleriyle alay ediyor. Halbuki bu eserler aslında Dufy veya Utrillo, Cezanne veya Renoir tarzında akıllı uslu denemelerden ibaret. Modern Türkiye'nin düşüncesini gayet iyi belirten bir sözü bana bu gruba mensup olanlardan biri söylemişti: «Amerikalı ressamlar hakkında bilginiz var mı?» diye sormuştu. Onlarla niçin ilgilendiğini sorduğum zaman da şöyle dedi: «Amerika da bizim gibi yeni bir memleket, onların da problemleri bizimkilere benziyordur herhalde.» Ve işte bu söz neticede modern Türkiye'yi bir İngiliz için üzücü kılan zihniyeti belirtiyor. Geçmişe karşı, faydalanılacak ve geliştirilebilecek geleneklere karşı bir bağlılık hissine rastlanmıyor. Bugünün genç Türk'ü için Türkiye henüz dün Kemal Atatürk tarafından yaratılmış. Türkler, şimdiki halde, geçmişlerile bağlarını koparmış olan bir millet. Şüphe yok ki siyasî bakımdan bunu yapmak elzemdi, fakat bunun kültür ve düşünce alanındaki sonuçları şimdiden acı şekilde belirmiş.

Türkiye'nin yeniliği kendini en elle tutulur şekilde Ankara'da belli ediyor. Ankara'yı gerek garip bir yer olarak ilgi çekici olduğu için, gerek İstanbul'un üstünlüğü hakkında içinde bir şüphe kalmışsa, onu gidermek maksadile muhakkak ziyaret et.

Eğer İstanbul'da bir yıldan fazla kalırsan iki ihtimalden biriyle karşılaşacaksın: Ya artık sabrın tükenecek ve bavullarını toplayıp gideceksin, yahut da o tarif edilmez cazibesinin tiryakisi kesilecek ve ömrünün sonuna kadar orada kalacaksın. Her iki halde de insanı İstanbul'dan soğutan veya oraya bağlayan unsurlar ayni: İlk defa vapurla gelirken gördüğün güzel manzara ve gürültülü, pis, hareketli sokaklar, daima esen rüzgârların yarattığı oynak bir iklim, dedikodu, entrika, halkın rahat, gevşek, ahlâk kaidelerine pek önem vermeyen hayat tarzı, ve sonra ister teskin edici bir dimağ rahatlığı, ister insanı aptallaştıran bir entelektüel heyecan eksikliği diye adlandırabileceğin o boşluk.

Şehrin bu son özelliği hepsinden daha tehlikeli. Eğer Türkiye'ye gidebilecek durumdaysan - ki Türkiye senin için İstanbul demek olacaktır - sanırsam, neticede, kendine hâkim olamayıp orada yerleşecek ve kalacaksın. Ve çok geçmeden sen de diğerleri gibi bir Bizanslı olup çıkacaksın. Hayatta daha kötü kaderler de vardır.

Ölümünden yarım yüzyıl kadar sonra Fransız ressamı Henry de Toulouse - Lautrec (1864 - 1901) bir film sayesinde büyük kütlelerin en iyi tanıdığı ve en çok sevdiği sayılı ressamlardan biri haline geldi. Amerikalı rejisör John Huston tarafından çevrilen ve ressamın hayatına dair olan bu filmin havasını Lautrec'in 1891'de çizdiği yukarıdaki afişte aynen bulmak mümkündür. «Moulin Rouge» memleketimizde herhalde gelecek yıl gösterilecektir.

OKTAY AKBAL Kitaplar-Dergiler

GÜNÜMÜZÜN ŞAİRİ

MEVLÂNA — Hazırlıyan: Abdülbâki Gölpınarlı. Türk klâsikleri serisi. Varlık Yayınları.

MEVLÂNA CELÂLETTİN — Yazan: Abdülbâki Gölpınarlı — İkinci basım. İnkılâp Kitapevi.

MEVLÂNA'DAN SONRA MEVLEVİLİK — Yazan: Abdülbâki Gölpınarlı. İnkılâp Kitapevi.

Bu üç kitap haftalardır elimden düşmüyor. Birini bırakıyor birini alıyorum. Abdülbâki Gölpınarlı'nın bu üç eseri benim için birer hazine gibi. Bilmediğim, tanımadığım bir dünyayı bana gösteriyor. yepyeni duygular, izlemlerle içimi kıyor. Mevlânâ'yı bu «Hint - İran, Yunan - Bizans kültürünün haşrolduğu varlık, tefekkür kaynağı, söz kudreti, şiir dehası ve her insanın düşüncesi, görüşü ve anlatışı» olan yüce varlığı daha yakından anlamaya, duymaya çalışıyorum. Ötedenberi adını, eserini duyup da hakkında gerçekten pek az şey bildiğimiz sanat, fikir adamları vardır. Bunlar çoğu defa hep öyle bilinmedik şöhretler olarak kalır. Benim için de Mevlâna az çok böyleydi. Ama bu üç kitap beni büyük bir düşünürün, essiz bir şairin, yüce bir kişioğlunun dünyasına götürmeyi başardı. Varlık'ın Dünya Klâsikleri serisinde çıkan küçük «Mevlâna» kitabı, kılavuz eser olarak ilk yakınlığı kurmamı sağlamıştı. Ardından «Mevlâna Celâlettin, Hayatı, Felsefesi, Eseri ve Eserlerinden Seçmeler» ile «Mevlâna'dan Sonra Mevlevilik» adlı eserler Mevlâna'yı daha yakından tanımama sebep oldu Herşeyden önce bu eserlerin ne büyük bir çalışmanın sonucu olduğunu, Gölpınarlı gibi eşi az bulunan bir bilgin yazarımızın varlığı ile ne kadar övünsek yerinde olacağını söylemeliyim. Çünkü bu eserler öyle bir okunuşta geçilip gidecek şeyler değil. Her zaman istifadeyle başvurulacak, zevkle okunacak, kalıcı eserler. Bu bakımdan Türk bilgi ve kültür dünyası bu eserlerle Mevlâna'yı gerçek kişiliğiyle kitaplığına kazanmış oluyor.

Mevlâna'yı bütün felsefesi ile tanıdığımı gene de iddia etmekten uzağım. Gerçi «Mevlâna Celâlettin» ve «Mevlâna-dan Sonra Mevlevilik» kitaplarında yaşadığı devrin şartları, ona ait kaynakları, hayatını, ölümünü en küçük ayrıntılarına kadar öğreniyor, Tasavvuf, Vahdet-i Vücud konularında aydınlatıldıktan sonra Mevlâna'nın tasavvufu hakkında bilgi ediniyor, onun yapmak istediği medeni reformları, kişiliğinin hususiyetlerini, çağdaşlarını tanıyorsak da bence kitabın en önemli kısımları onun şairliğinden bahseden sayfalardır. Hele şair A. Kadir tarafından yenileştirilen şiirleri okurken zevkli bir hayranlık duymamaya imkân yok. Beni asıl ilgilendiren bu şiirler ve Mevlâna'nın şair yönü oldu. Zaten bu şair yönünü incelemek Mevlâna'nın yüce insanlığını, yaymak istediği büyük insanlık aşkını anlamak, anlatmak demektir. O şiiri, varmış olduğu şiir ustalığını toplumun yararına kullanmak istemiş, yazarın da söylediği gibi «şiiri, şiir söylemek için değil, halka bir şey anlatmak, bir şey belletmek, bir şey duyurmak için yazmıştır.» Ama o şiirini toplumun yararına kullanmadan önce sanatında gerçekten usta olmaya çalışmıştır. Bunun için de şiiri fikrin yükü altında ezilmemiş, sanatının yüceliğini bugüne kadar taşıyabilmiştir.

Mevlâna'nın şiirlerinde bize yakın gelen bir taraf var. Öyle ki sanki bu şiirler günümüzde yazılmış gibi. Sanki çağdaş bir şair Mevlâna. Bugünün insanına seslenmekte, onun duygularını duyurmakta, anlatmaktadır. Bunu A. Kadir'in yenileştirdiği bütün şiirlerinde bulacaksınız. Elbette ki bunda mütercimin de büyük başarı payı var. Ama Mevlâna'nın şiirindeki biçim ve öz de eskimiyor demek, bugün de ayni etki kuvvetine sahip. Gölpınarlı «Mevlâna» kitabının önsözünde şöyle diyor: «Gerçekten de Mevlâna'nın şiirleri yepyenidir. İnsan, onu okurken modern bir şairin şiirlerini okuyorum sanır. Onun şiirlerindeki bu yenilik, bir yandan fikirlerinden gelir, bir yandan da şiirlerini ören unsurlardan ve adamı şaşırtacak kadar güzel, zekice ve hattâ korkunç buluşlardan.»

HABERİNİZ VAR MI ?

TİYATRO

★ Paris'in Jacques Gautier ve Bimont - Tiyatro Heyeti sanatçılarından olan Vivette Galy, Küçük Sahne'de 21 Nisandan itibaren Kahkahadan Göz Yaşlarına adı altında dört temsil verecektir. Vivette Galy bu temsillerde, Leon Michel'in sahneye koyduğu bir kişilik komediler oynıyacak ve bir şiir resitali verecektir.

MUSİKİ

★ Bugün saat 11 de Taksim Belediye Gazinosunda Cemal Reşit Rey idaresinde Şehir Senfoni Orkestrası bir konser verecektir. Bu konsere piyanist Ferdi Statzer ve piyanist Râna Erksan solist olarak katılacaklar ve Mozart'ın İki Piyano Konsertosu'nu çalacaklardır.

★ Ünlü Fransız viyolonisti Pierre Fournier, bu hafta içinde şehrimize gelerek Saray sinemasında 26 Nisan Pazartesi günü Kontiya'nın tertiplediği bir resital ve 29 Nisan Perşembe günü Cemal Reşit Rey idaresinde Filârmoni Orkestrası ile birlikte bir konser verecektir.

★ İstanbul Filârmoni Derneği'nde 21 Nisan Çarşamba günü saat 18.30 da Konservatuar öğrencileri bir konser vereceklerdir.

RESİM

★ 14 Nisan Çarşamba günü Fransız Konsolosluğu salonlarında Hulûsi Mercan'ın resim sergisi açılmıştır. Altı yıl Paris'te kaldıktan ve orada başarılı bir sergi açtıktan sonra sekiz ay evvel Türkiye'ye dönen Hulûsi Mercan'ın bu sergisi 30 Nisana kadar devam edecektir. Evvelce sergideki tabloların bazıları Paris'te Salon d'Automne'da da teşhir edilmiştir.

★ 16 Nisanda Maya Galerisi'nde açılmış olan Adnan Çoker ve Lütfi Günay'ın Non - Objektif ve Abstre Resimleri Sergisi 30 Nisana kadar devam edecektir.

★ Fransız ressamı Vincent Breton, 19 Nisandan 29 Nisana kadar Fransız Kültür Derneği'nin Fransız Konsolosluğu'ndaki galerisinde Türkiye, Yunanistan, Londra, Paris manzaralarına ait resimlerini teşhir edecektir.

★ Ressam Ömer Hatiboğlu 15 Nisanda Ankara Üniversitesi D.T.C. Fakültesi'nde bir sergi açmıştır. Serginin özelliklerinden biri tanınmış şairlerin şiirlerinin resimlendirilmiş olarak teşhir edilmesidir.

KONFERANS

★ Tetkiklerde bulunmak üzere memleketimize gelmiş olan, Collège de France profesörlerinden George Dumezil, 20 Nisan Salı günü saat 17 de İstanbul Edebiyat Fakültesi'nde Tarih ve Mitoloji konulu bir konferans verecektir.

★ Gençlik Tiyatrosu'nun tertiplediği konferanslardan birincisi, rejisör Max Meinecke tarafından geçen Cuma günü Eminönü Öğrenci Lokali'nde verilmiştir. Konferansın konusu, Gençlik Tiyatrolarının Ödevi Ne Olmalıdır, idi.

★ 19 Nisan Pazartesi günü saat 18.30 da İstanbul Filârmoni Derneği'nde Emin Barın tarafından Eski ve Yeni Ciltcilik hakkında bir konuşma yapılacaktır.

SİNEMA

★ Film Dostları Derneği, 1953-54 mevsiminin en başarılı Türk filmini, artistini, rejisörünü, operatörünü, senaryo yazarını, fon müziği bestecisini seçecek jüriyi tesbit etmiştir. Dernek idarecileri, bu mevsim gösterilen elli kadar film arasından seçtikleri sekiz filmi, 3 Mayısla 8 Mayıs arasında Şan sinemasında jüri âzalarına göstereceklerdir. Jüri, Max Meinecke, Burhan Arpad, Asude Zeybekoğlu, Zeki Faik İzer, Mina Irgat, Azra Erhad, Sabahaddin Eyüboğlu, Şakir Sırmalı, Hayati Görşe, Zahir Güvemli, Altan Erbulak, Semih Tuğrul, Orhan Borar, Tunç Yalman'dan müteşekkildir.

EDEBİYAT

★ VARLIK YAYINEVİ'nin Mayıs ayı başında çıkaracağı yeni yedi kitap:

İNSANLARIN DÜNYASI - A. De Saint - Exupery'nin romanı.

GECE AĞACI - Truman Capote'un hikâyeleri.

EN GÜZEL TÜRK HİKÂYELERİ

ÖMER HAYYAM - Dünya Klâsikleri Serisi'nden - Hazırlayan: Asaf Hâlet Çelebi.

BOCCACİO - Dünya Klâsikleri Serisi'nden - Hazırlayan: Dr. Feridun Timur.

UÇAN DAİRELER - Tahsin Yücel'in hikâyeleri.

JANE EYRE - Çocuk Klâsikleri Serisi'nden.

Haftanın Tarihi

Köşklerde ayı postu kullanmak âdet haline geldi
HARİCİYE KÖŞKÜ!

Filiz - Son Posta

YURTTA

SEÇİM KAMPANYASI ALEVLENİYOR

Geçen hafta bütün partiler aday listelerini Yüksek seçim kuruluna vermişler ve bu aday listeleri basın ve radyo tarafından yayınlanmıştır. Böylelikle seçim mücadelesi da ha belirli bir safhaya girmiştir.

Demokrat Partisi listesi, eski Demokrat Parti Milletvekillerinden ancak 260 ını ihtiva etmesi, ve il yoklamalarında kaybeden adayların bazılarını başka illerden, merkez tarafından aday olarak gösterilmiş olması bakımından çok enteresandır. Bu arada yoklamalarda kazanmış bir iki kişi, merkez tarafından listeden çıkarılmıştır.

İNÖNÜ'NÜN SEÇİM NUTUKLARI

Geçen hafta C.H.P. Genel Başkanı İsmet İnönü, birisi Malatya'da İstanbul'da ve Balıkesirde üç seçim nutku söyledi ve C.H.P. seçim plâtformunun esaslarını açıkladı.

Malatyadaki ilk seçim nutkundan bazı dikkate şayan parçalar:

«Biz iktidara yeniden gelince her şeyden evvel vatandaş için vatandaşın umumî hizmetleri için bir emniyet idaresi kuracağız... Tecrübeler göstermiştir ki siyaset partizanlığı güzel vatanı cehenneme çevirmek için en menhus derttir... Muhtelif partiler aleyhine hususî kanunlar çıkarmıyacağız ve bizden sonra kimsenin çıkarması için Anayasa Mahkemesi kuracağız... Anayasadan başlıyarak bütün idareyi esaslı tedbirlere bağlıyacağız... Dış politikanın temellerinde ihtilâf yoktur... Dış politikanın emniyetli ve murakabeli bir idare altında bulunmasına kesin ihtiyaç vardır...»

İstanbul nutkundan parçalar:

«Yabancı sermayenin gelip meselâ Orta Anadoluda buğday, Çukurovada pamuk, Karadenizde fındık İzmirde ve Samsunda tütün yetiştirmesinden bizim ne istifademiz olacaktır... Yabancı sermaye eşit olmıyan şartlarla yerli çiftçiye kat'i olarak hâkim olacaktır... Endüstrileşmede israf politikasından çekinmek lâzımdır bu bizi dış ticarette borcumuzu ödeyemez, malî ve iktisadî güvenden mahrum bir hale getirir.

Yeni petrol kanununu karşılıklı taahhüt şeklinde görmek bir kapitülâsyon devrini açmak demektir... Adalet çok pahalı olmuştur, harçlar üzerinde yeniden tetkikler yapmak lâzımdır... Hayvanlar vergisi kalkacaktır, muamele vergisi tetkik edilecektir... Gelir vergisi hususunda bir defaya mahsus olmak üzere verginin ceza kısmını affetmeyi teklif edeceğiz.»

Bitaraf çevreler İnönünün bu nutuklarındaki şiddetli hücumların mübalâgalı ve mugalâtalı olduğunu belirtmekte ve iktidar partisi resmî ağızlarının yapacağı mukabeleleri merakla beklemektedirler.

TİTO MEMLEKETİMİZDE

Yugoslav Halk Cumhuriyeti Başkanı Mareşal Josip Broz Tito, geçen hafta başında Galep mektep gemisi ile memleketimize geldi. Bu ziyaret münasebetiyle Türk Emniyet teşkilâtı, Yugoslavyadan daha evvel gönderilen hususî muhafızlarla birlikte fevkalâde emniyet tedbirleri almıştı. Mareşalın memleketimizde muhafazasına 4000 kişi memur edilmiş bulunuyordu. Geminin geliş saati mahrem tutuldu, gazeteciler bile sıkı kontrol altına alındılar. Mareşali Ankaraya götüren trenin önünde hususî bir öncü treni vardı... Ankarada da olaganüstü tedbirler alınmıştı. Mareşalin memleketimizde takip edeceği program evvelden açıklanmadı.

Şurası aşikârdır ki ziyaret, Türk hükûmet ve milletinin gösterdiği büyük dostluk iki memleket arasındaki dostluğun ve menfaat birliğini beliğ bir şekilde ifade etti.

Mareşal Tito Ankara garında Celâl Bayarın nutkuna mukabele ederek:

«Kanaatimce bu üç memleket, bilhassa dünyanın bu kısmında barışı idame ettirmek ve bağımsızlıklarını korumak maksadiyle, müştereken hareket etmek hususundaki kat'î azimleri sayesinde, milletlerarası gerginliğin azaltılmasına geniş ölçüde yardım etmişlerdir. ve istikbalde daha da yardım edeceklerdir.»

Mareşal Titonun ziyaretinin sırf nezaket ziyareti olmadığı malûmdu. Şubat 1953 de imzalanan Balkan paktının daha sağlam bir şekle sokulması ve askerî siyasî işbirliğini arttırması yolundaki çalışmaların bazı engellerle karşılaştığı esasen anlaşılıyordu. İşte Mareşal Tito, Ankarada Devlet ve Hükûmet Başkanlarımızla bu mevzuda temaslar yapmıştır. Nitekim kendisi ilk nutkunda bunu şöyle belirtmişti.

«Memleketinizdeki ikametim her ne kadar bir nezaket ziyareti mahiyetinde ise de, istikbalde her sahadaki işbirliğimiz için bunun gayet büyük bir ehemmiyeti haiz olacağına kuvvetle eminim. Bu vesileyle gerek Balkanlarda barış ve güvenlikle ilgili meseleler — yâni Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya arasındaki tedafül işbirliği — ve gerekse Milletlerarası mahiyeti haiz meseleler hakkında noktai nazar teatisinde bulunabileceğimizi söylerken, Türk devlet adamlarının da kanaatlerine iştirak ettiğimi zannediyorum.»

Sonra, Yugoslav Dışişleri Bakanı Koca Popoviç, Ankarada Basın konferansında bu temaslarda alınan ilk neticeleri şöyle açıklamıştır.

«İki Cumhurreisi ile en yakın mesai arkadaşları arasında cereyan eden görüş teatisinde taraflar birbirleri ile mutabık olarak üçlü paktı tabii neticesine, yâni bir ittifak akdine eriştirmek kararını vermişlerdir. Bunun için en uygun şekillerin ve yolların aranmasına başlanmak için tabiatiyle daha evvel üçüncü akid olan Yunanistanın prensip itibariyle tasvibini almak gerekecektir.»

Dışişleri Bakanı suallere verdiği cevaplarda derpiş edilen ittifak, Türkiye ve Yunanistanı NATO üyeleri bulunmalarının mâni teşkil edemiyeceğini İttifakın karşılıklı askerî yardımı tabiatiyle derpiş edeceğini, NATO ile ittifak arasında tabiatiyle irtibat mevcut olacağını... Trieste hususundaki müzakerelerin müspet neticeye götürülebileceğini ve «en azdan Yugoslavyanın böyle düşündüğünü» ve Trieste meselesinin Ankara paktına tesir edemiyeceğini söylemiştir.

DÜNYADA

Amerika, bir müddettenberi «Yeni Moda» diye vasıflandırılan yeni bir dış siyaset ve dünya stratejisini geliştirmektedir. Bu stratejiye göre, Amerika bir daha mahallî savaşlara bizzat katılmaktan, sürüklenmekten kaçınacak, bunun için daha ziyade müttefiklerinin mahallî müdafaalarını kuvvetlendirmeğe yardım edecek, fakat asıl, geniş çapta bir komünist tecavüzünün yapılmasına, atom ve hidrojen silâhlariyle derhal ve müthiş bir misillemede bulunulacağı tehdidini peşinen ileri sürmek suretiyle mâni olunacaktır.

İşte Hindiçini'de bu «yeni moda» siyasetin ve stratejinin pek uyamadığı ve tesirsiz kardığı bir durum hâsıl olmuştur. Bir defa Amerika, elinden geldiği kadar malzeme yardımı yapmaktadır. Fakat Fransızların burada yerli kuvvetleri daha tesirli bir hale getirecek tedbirlerden (meselâ tam istiklâl vermek ve yerli kuvvetlerin Amerikan subayları tarafından daha iyi yetiştirilmesini kabul etmek) kaçınmaları, bir taraftan, komünistlerin bilhassa Dien Bien Fu'da yepyeni taktikler kullanmaları, gerilla hareketinin yerine kütle halinde taarruza geçmeleri ve komünist Çin'in geniş çapta (hattâ belki de personelle) yardımından faydalanmaları, diğer taraftan durumu nazik bir hale getirmiştir.

İşte Amerika Dışişleri Bakanı Dulles 29 Martta söylediği nutuktanberi Hindiçini'de ve Güney Doğu Asya'da komünist tecavüzüne ve sızmasına mâni olmak için bazı Pasifik memleketlerle birlikte (Britanya, Fransa, Yeni Zelanda, Avustralya, Siyam, Filipinler, Vietnam, Laos, Kamboç) «birlikte hareket» etmek kararına varmaları ve bu sahada daha fazla ilerleme karşısında müştereken tedbir alınacağının komünistlere ihtar edilmesi fikrini geliştirmeye çalışmış ve bu mevzuda yukarıda adı geçen devletlerle temaslara girişmiştir. Dulles'e göre Amerikan umumî efkârı muvacehesinde Çin Hindinde harbi durdurmak için Cenevre konferansında Komünist Çin'e, Fransa'nın istediği gibi aşırı tâvizlerde bulunmaya imkân yoktur. Cenevre'de barış temin etmek için yegâne çare, konferanstan evvel, Güney Doğu Asya'da komünist ilerlemesine tahammül edilemiyeceğinin açıkça ihtar edilmesidir.

Fransızlar ve İngilizler böyle bir ihtarın (hele arkasında Hidrojen bombası tehdidi ile) aksi tesir yapacağından Cenevre'de anlaşma ihtimallerini ortadan kaldıracağından korkmaktaydılar.

Dulles bu teklifini bizzat Londra'ya ve Paris'e götürdü. (Bu sırada Siyam ve Filipinler birlikte hareket plânını kabul etmişlerdi) Edenle yaptığı görüşme sonunda İngiltere hükûmeti, Hindiçini'de tehlike arttığı ve Cenevre'de anlaşmaya varılmadığı takdirde birlikte harekete girişilmesine ve bunun böylece ilân edilmesine, fakat Cenevre konferansına kadar, konuşmaları tehlikeye düşürecek hiçbir adım atmamağa ve söz söylememeğe karar vermişlerdir. Londra'da neşredilen tebliğde 10 Pasifik memleketi ile birlikte NATO'ya benzer bir Pasifik paktı kurulmasına da karar verilmiştir. İşte birlikte hareketi bu pakt sağlıyacaktır. Fakat bu pakt Cenevre konferansı hitam bulunca ya kadar gerçekleşmiyecektir.

Dulles Paris'te Bidault'u da bu hususta ikna etmiştir. Böylelikle Bakanın Avrupa ziyareti semereli olmuştur. Pakt plânı hazırdır ve Cenevre konferansına müttehit ve elde kuvvetli bir koz olduğu halde gidilecektir. Komünistler gevşemedikleri ve Hindiçini'de durum tehlikeli olmakta devam ettiği takdirde, buradaki savaşa Amerika ve Britanya bilfiil katılmak zorunda kalacaklardır.

İRAN'DA MUSADDIK VE PETROL

Dr. Musaddık'ı iktidar mevkiine petrol meselesi getirmişti, Şimdi, Musaddık İstinaf Mahkemesinde tekrar muhakeme edilmeğe başlanırken, İran'la İran petrolünü işletmek ve tevzi etmek için 8 büyük petrol şirketi tarafından kurulan Konsortiyum arasında müzakereler başlamıştır. Bu müzakerelerin müsbet bir şekilde neticeleneceği tahmin edilmektedir. Dr. Musaddık'ın muhakemesi ise ilk muhakemedeki gibi savcı ile eski Başbakan arasında trajî - komik bir diyalog şeklinde devam etmektedir. Musaddık hâlâ İran'ın kanunî Başbakanı olduğu tezinde ısrar ediyor.

PAPAGOS, KIBRIS VE KABİNESİ

Yunan Başbakanı Mareşal Papagos, İktisadî Plânlama Bakanı Spyros Markezenis'i istifa ettirdikten sonra kabinesinde büyük bir değişiklik yaparak, Markezenise sadık Bakanları tasfiye etmiştir.

Diğer taraftan Başbakanın İngiltere nezdinde yeni bir teşebbüste bulunarak Kıbrısa muhtariyet verilmesini ve adalıların bir müddet sonra plebisitle kendi mukadderatlarını kendileri tayin etmelerini talep etiği söylenmektedir.

BELÇİKA SEÇİMLERİNDE

Belçikada yeni Parlamento seçimlerinin neticesinde sosyal Hristiyan partisi mümessilleri meclisinde 14, Senatoda 5 yer kaybetmiş, buna mukabil Sosyalistler Mecliste 9 senatoda 5 yer kazanmışlardır. Liberaller de Mecliste 5 senatoda 1 yer fazla elde etmişlerdir.

Böylelikle Sosyal Hristiyan Partisi eski kuvvetini kaybetmiştir. Bunun üzerine Sosyal Hristiyan hükûmetin Başbakanı Jeanne van Houte istifasını vermiştir. Ekseriyet hâlâ bu partide olduğu için kabineyi kurmaya gene onlar memur edilmişlerdir. Fakat tahminlere göre sosyalistler her halde hükûmette kuvvetli bir mevki elde edeceklerdir ve belki de yeni hükûmet liberal - sosyalist koalisyonu olacaktır.

İSRAİL VE ARAPLAR

Arap memleketlerinin şikâyeti üzerine Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Filistindeki son hudut hâdiselerini ele almıştır. Arapların da Türkiyede bulunan Batı devletleri, Filistindeki durumun umumî olarak ele alınması ve derdin kökünü gidilmesini istemişlerdir Halbuki Lübnan delegesi Ürdün ve Mısırın müşahhas şikâyetlerinin ayrı ayrı ele alınmasını müdafaa etmiş ve Vişinski de bu tezi tutmuştur.

Söylendiğine göre, Araplar istedikleri olmazsa Birleşmiş milletleri boykot etmek tehdidini ileri süreceklerdir. Diğer taraftan Amerika Dışişleri Bakanlığı Ortadoğu Dışişleri Bakan yardımcısı Henry Byroade çok açık bir konuşma yaparak gerek Arapları ve gerek İsraili tuttukları yolun tehlikeli olduğu hususunda ikaz etmiştir.

Byroade'un Araplara tavsiyesi İsrail devletini artık realite olarak kabul etmelerini ve harple sulh arası halî devam etirmemelerini; İsraile de kendisini bir Fatih zannedip Arapların yalnız misillemeden anladıkları kanaatinden vazgeçmesini ihtar etmiştir.

Byroade'a göre Orta Doğuda bitaraf bir Amerikan siyasetinin beş esası şunlardır:

1 — Ortadoğuda sulhün korunması, 2 — Ortadoğu memleketlerinde müstakar hükûmetler bulunması ve kanun ve nizamın korunması, 3 — Ortadoğu milletlerinin hayat seviyelerinin yükseltilmesi, 4 — Amerikan demokrasisi gibi prensiplere sahip bir demokrasinin hayat bulması ve gelişmesi, 5 — Dışarıdan gelecek tecavüzlere karşı bölgenin korunması için müdafaa tedbirleri alınması.

HİDROJEN BOMBASI İLE BURUN BURUNA...
Little - Nashville Tenessean

Haftanın Yazısı

Yeni silâhsızlanma teşebbüsü

Orhan AZİZOĞLU

Amerikalıların patlattığı son Hidrojen bombasından sonra bütün medenî âlemi ciddî bir korku almıştır. Bu bombanın tesirine maruz kalan Japon balıkçılarının feci hali bu hususta teşebbüse geçerek silâhların her ne pahasına olursa olsun tahdit edilmesi zaruretini bir defa daha ortaya koymuş bulunuyor.

Amerika, Fransa ve Büyük Britanyanın önderliğini yaptığı bir grup, Birleşmiş Milletler Silâhsızlanma Komisyonuna müracaat ederek bu mesele etrafında teşebbüse geçmesini istemiştir.

Komisyonun, Rusya'nın da dahil olduğu bir alt komite teşkil ederek bu meseleyi önemle ele alması beklenebilir. Batılılar tarafından hazırlanan muhtıra o kadar şümullüdür ki; kurulacak komiteye makinalı tüfekten Hidrojen bombasına kadar bütün silâhları tahdit hususunda tam bir yetki vermektedir.

Öte yanda Hindistan Başbakanı Nehru büyük devletlere başvurarak insanlık ve medeniyet hesabına nüklear bomba tecrübelerine bir son verilmesini istemiştir. Geçenlerde Londrada toplanan 104. İngiliz İşçi Partisi Kongresinde de aynı temenni izhar edildiği gibi, Japonlar da aynı şekilde bir müracaatta bulunmuştur.

Bundan daha evvel de muhtelif vesilelerle silâhsızlanma teşebbüsleri yapılmış, fakat hepsi de başarısızlıkla neticelenmişti. Hattâ Şubat ayı içinde toplanan Dışişleri Bakanları Konferansında da aynı mevzua temas edilmiş ve tam mânasiyle gerçekleştirildiği takdirde ebedi sulhü temin edeceği söylenen silâhların tahdidi meselesinde herhangi bir ilerleme kaydedilmemişti.

Bu konferansın bir faydası da 1946 dan bu yana bu hususta herhangi bir ilerleme kaydedilip kaydedilmediğinin tesbiti olacaktır. Birbiri ardından patlatılan korkunç silâhların yarattığı dehşetten ürken dünya milletlerinden herhangi biri bu sefer bütün devletlerce kabul edilecek bir teklif, bir proje getirebilecek mi?

İçinde bulunduğumuz soğuk harbi gevşetme, Batı ile Doğunun yakınlaşmasını temin edebilecek her teklife sırt çeviren Kremlinin bu sefer de ne kadar makul olursa olsun, kendisini silâhtan tecrit edecek bir plânı kabule yanaşacağını pek zannetmiyoruz. Maamafih bu ay sonuna doğru Cenevrede toplanacak Asya meseleleri konferansında komünist blokunun takip edeceği hareket tarzı bu hususta oldukça sağlam bir fikir edinmemize yardım edecek ve Milletlerarası silâhsızlanma teşebbüsünün âkibetini tayinde yardımcı olacaktır.

Fakat Amerikanın Birleşmiş Milletler daimî delegesi H. Cabot Lodge'un dediği gibi herhangi bir «mucize» ye bel bağlamak doğru değildir.

Haftanın fotoğrafları

MAREŞAL TİTO YURDUMUZDA — Yugoslav Cumhuriyeti Mareşal Jozip Broz Tito, Celâl Bayar'ın dâvetlisi olarak yurdumuza geldi. Sevgi ile karşılandı. Ankara'da kendisiyle ve hükûmet erkânımız arasında yapılan temaslarda Balkan paktının bir ittifak haline getirilmesi prensip itibariyle kararlaştırılmış bulunuyor. Yukarıda Mareşal Tito, Cumhurreisimiz ile bakanımızla birlikte görülüyor.

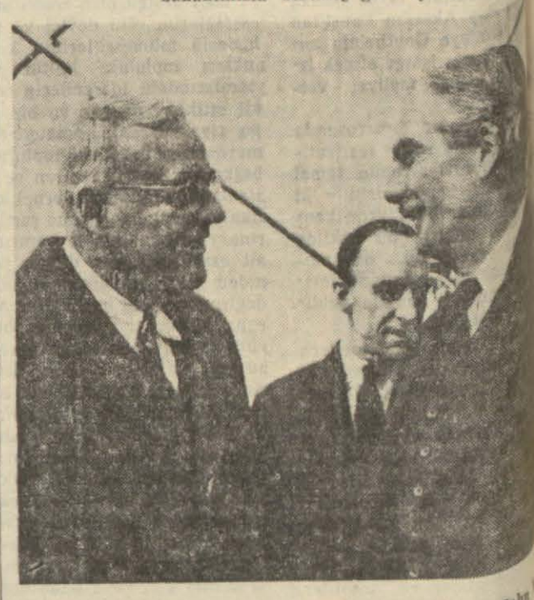

DULLES AVRUPA'DA — Amerika Dışişleri Bakanı John Foster Dulles, Güney Doğu Asya'da komünist tecavüzüne karşı nasıl bir hareket edilmesini teklif için Londra ve Paris'e gitmişti. Eden ve Bidault ile bu mevzuda yaptığı görüşmeler çok verimli oldu ve Batılılar arasında fikir birliği temin edilebildi.

HADİSELERİN ARKASINDA

Hidrojen bombasının tepkileri

Son defa patlatılan H. Bombası bütün dünyada derin tepkiler uyandırmıştır. Amerika'nın uçaklarla taşınabilir yapıda ve 50 mil kare içinde hayatı silip 200 mil karelik saha dahilinde her şeyi yerle yeksan eden bu korkunç silâhına karşı üç büyük memlekette takınılan tavır şu şekilde hülâsa olunabilir.

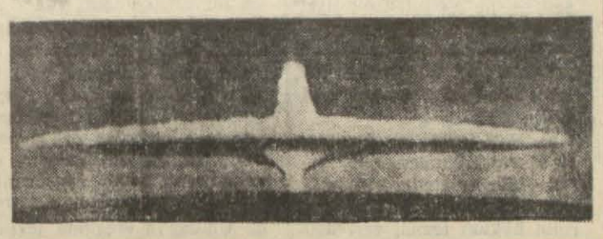

H. Bombası bulutu altında üç adam

Dünya Basınından Derleyen

NİL SERDAR

İNGİLTERE

Pasifikte patlayan bombanın hâsıl ettiği radyoaktif küller İngiliz siyaset sahnesini hayli karıştırmaktan geri kalmadı. Avam Kamarasında bir hayli sıkıştırılan Başbakan Churchill her seferinde de bu mevzuda bir şey bilmediğini ileri sürerek sıyrılmasını bilmiş, uzun boylu tefsirden kaçınmıştır.

Buna mukabil İşçi Partisi safları arasında şiddetli bir tepki uyanmış ve milletlerarası silâhsızlanma meselesinin bir an evvel halledilmesi hususunda ciddî surette harekete geçilmesini istemeye başlamışlardır.

Churchill de boş durmuyor. Siyasî hayatının son demlerine yaklaştığı şu günlerde dünya sulhünü temin yolunda esaslı bir merhaleyi aşmaya çalışıyor.

Muhafazakâr hükûmeti bugün en çok meşgul eden mesele; Amerikayı Atom sırlarını en yakın müttefiklerine bile açmaktan meneden Mc Mahon Kanunu'nun tâdilidir. İngilizler iki memleket arasında ki işbirliğinin her safhasının bu suretle çok daha sıkılaşacağını ileri sürmektedirler.

İngilizler bu arzularında muvaffak olurlarsa, esasen bir hayli ilerlemiş olan Atom araştırmaları yeni bir safhaya girecek ve yeni imkânlar ortaya çıkacaktır.

RUSYA

Hidrojen Bombası Rusya'da gerçek bir korku yaratmıştır dersek pek mübalâğa etmiş olmayız. Rus resmî radyo ve gazetelerindeki neşriyat buna delil olarak gösterilebilir. Bu korku yalnız H. - Bombasından ileri gelmemektedir. Amerikanın önayak olması neticesi gittikçe kuvvetlenen topyekûn savunma sistemleri de onları ciddî olarak düşündürmektedir.

Sovyetler bu hâdiseden çok daha evvel Sibiryada buna benzer bir bomba patlatıklarını iddia ediyorlar. Bugüna kadar memleket iktisadiyatı veya diğer meseleler etrafında en ufak rakamlar vermek âdetinde bile olmayan gazeteler son zamanlarda Atom ve Hidrojen Bombalarının nasıl yapılacağına dair grafikler, şekiller vermekte izahlı makaleler neşretmektedir.

Bunların daha ziyade ordunun sözcülüğünü yapan Kızıl Yıldız gazetesinde çıkması bir başka yönden dikkate şâyandır. Bu bilhassa Rus ordusu içinde uyanmış olan huzursuzluk ve korkudan başka bir şekilde tefsir edilemez.

H. - Bombasının haberi Malenkov hükûmetini çok kötü bir anda yakaladı. Yeni bütçenin hazırlandığı şu günlerde hükûmet çeşitli ihtiyaç maddelerinin satışında esaslı indirmelere girişmişti. Buna mukabil Batılıların yeni silâh seviyesine ulaşmak için ordu bütçesine yeni tahsislerin ayrılması gerekiyor. Bu iki durum yeni bütçenin denkleştirilmesi meselesini gerçekten güçleştirmektedir.

Malenkov bir yandan da halka yeni bir harp olmayacağını vâdetmektedir. Bunun sebepleri Rusyanın on yıldan evvel yeni bir harbe girecek şekilde hazır olmayacağı ve hür dünyanın tam bir savunma kalesi teşkil etmesidir. Sovyetler her hareketleriyle Batı dünyasını bütün kuvvetiyle kabul etmişe benziyor; her komünist çıbanının dünyanın neresinde olursa olsun bastırılacağa aklı yattı artık.

AMERİKA

Amerikan halkı üzerinde H. Bombası iki şekilde tesir etmiştir:

Bir kısmı çılgına dönmüş gibi senatörlere bu işe bir çare bulması hususunda mektup yağdırırken; bir kısmı da hiç bir şeye aldırış etmemektedir.

Sivil Savunma Teşkilâtı epey zamandanberi geliştirmekte oldukları plânlarını bu yeni şartlara göre ayarlamıştır.

Atom ve Hidrojen Bombalarının tahrip sahaları içinde mümkün olduğu kadar az sınaî tesis bulundurmak için New York, Los Angeles ve Detroit gibi sınaî topluluklarının dağıtılmasına teşebbüs edilmiştir.

Bunun yanı sıra kalabalık şehirlerin tehlike ânında en kısa zamanda boşaltılmasını temin edecek plânlar yapılmak, vasıtalar temin olunmaktadır.

Muhtemel bir hücumu çok evvelden haber verecek radar şebekelerinin tekemmül ettirilmesi de alınan tedbirler arasındadır.

Yalnız bütün bunlar henüz tamamlanmış değildir. Yeni bütçenin yapılması sırasında tercih edilecek savunma plânının hangi olacağı meselesi uzun boylu münakaşalara sebep olmuştu. Bu bakımdan bu güne kadar kat'i bir faaliyete geçilememişti.

Yeni olayların memleketteki bu kararsızlığı ortadan kaldırmasını bekleyebiliriz.

İLİM DÜNYASINDA HABERLER

TEPKİLİ UÇAKLAR İNİŞTE DURUŞ

Tepkili uçak mühendislerini en fazla meşgul eden mesele, kısa ve kayganlıktan inebilmek meselesidir. Tepkili uçaklarda pilot, yer sathının zâviyesini dikkatle ve pervaneyi aksi istikamette döndürerek yavaşlamayı ve durmayı temin eder. Halbuki tepkili uçaklarda bu mevzuubahis değildir.

Bir aralık tepkili uçağın kasında inişte açılıverecek paraşütle uçağı yavaşlatma usulüne tevessül edilmesi fikri bu biraz komplikedir.

Şimdi Boeing fabrikası tepkili uçağın tepkisini azaltacak bir aletle teçhiz etmektedir. Bu aletlerin tecrübesinin iyi netice verdiği kaydolunmaktadır.

ADI GEÇENLER

DR. J. ROBERT OPPENHEIMER — Atom bombasının inşa edilmesinde en mühim rol oynayan ve çok ileri gelen bilgini... Komünistlerle bağlantısı olduğu ve Hidrojen bombasının imalini kasden geciktirdiği şüphesiyle vazifesinden uzaklaştırıldı, hakkında tahkikat açıldı. 50 yaşındadır, Harvard, Oksford ve Leyden'de ilim tahsil etti. Einstein'in yakın dostudur ve Princeton ileri araştırma Enstitüsü mensuplarındandır.

SPYROS MARKEZENİS — Papagos tarafından istifa ettirilen Ekonomik Plânlama Bakanı. Yunanistanın ekonomik gelişmesi bakımından mühim bir törü vaziyetindeydi. Papagos arasının açılması âni oldu. 50 yaşında ve pek popüler bir Bakan, Yunanistan'ın iktisadiyatının düzelmesinde çok mühim rol oynamıştı.

HAFTALIK

HOŞ MEMO

"BİTİRİM" - 11

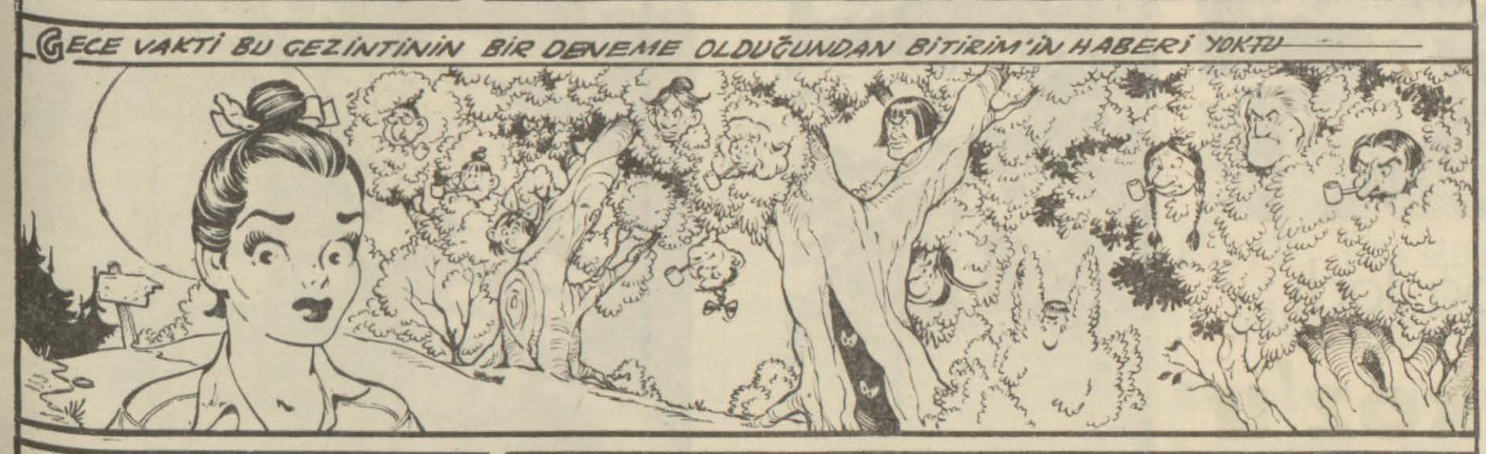

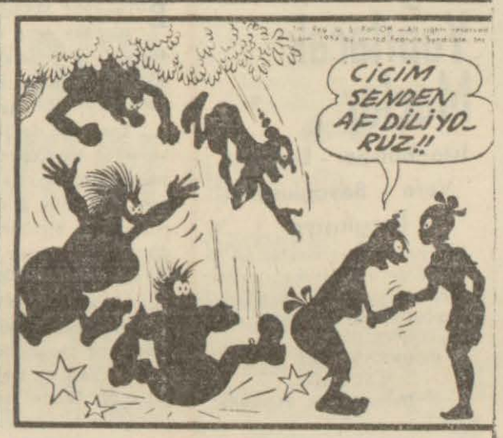

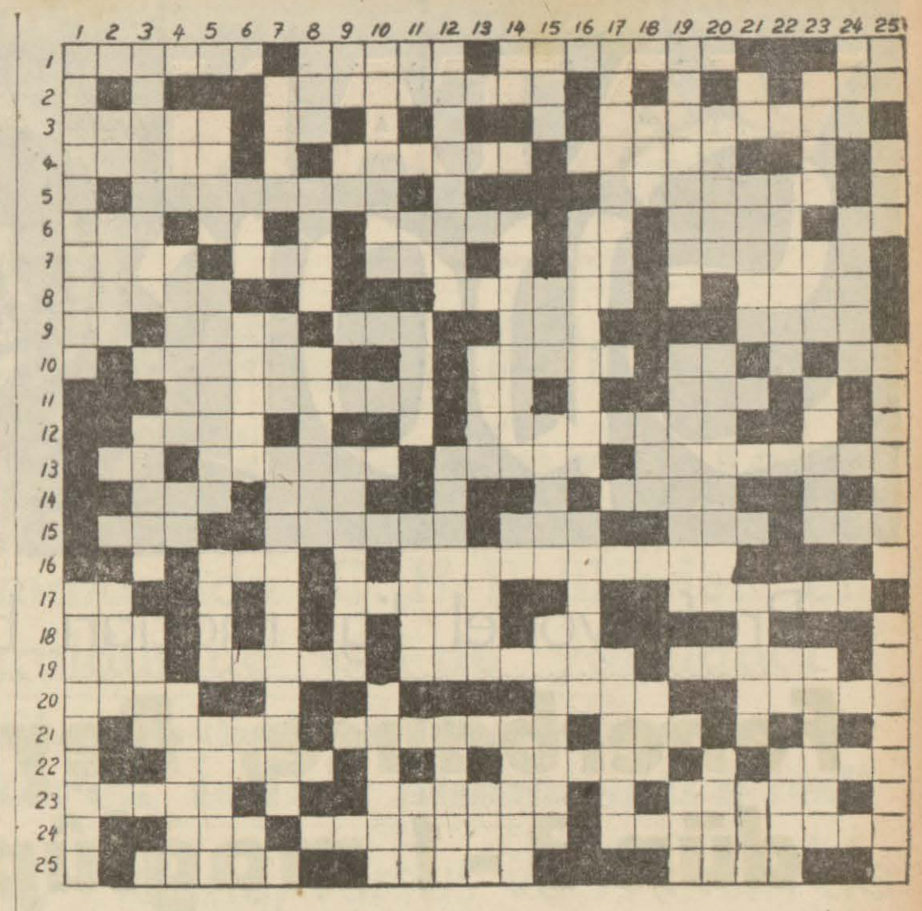

ÇAPRAZ KELİMELER

Hazırlayan: ESAT HAMDUN

(Çapraz kelimelerin halledilmiş şekillerini, bugünkü gazetemizin 5 nci sayfasında bulacaksınız)

Soldan sağa:

1 — Bir kuş; Bir ilim; Memleketimizin su birikintilerinden biri; Bir nota. 2 — Yıldırımsavar; Sene. 3 — Bir araba; Bir renk; Zeki ve sevimli küçük çocuklar hakkında kullanılan bir sıfat. 4 — Bir edat; Şebnem; Yumuşak huylu. 5 — Mertlik; Söylenti. 6 — Boş söz; Bir hayvan; Bir meyve; Ateş; Gramer terimlerinden biri; İşaret sıfatı. 7 — Elden bir şey gelmezlik; Birinci; Hararet; Boru sesi; Bir tatlı. 8 — Bir hayvanın yavrusu; Motörlü taşıtlardan biri; Ümit. 9 — Utanç; Uzak; Büyük davul; Avlamakta kullanılan bazı şeylerin genel adı; Bir edat. 10 — Bir hayvanın dişisi; Kümes hayvanlarından biri; Bir bağ; Ayak. 11 — İçinde hiç bir şey bulunmayan; Kısa zaman; Bir başşehir. 12 — Bir erkek adı; Zevce. 13 — Bir edat; Bir kuş; Budala; Kat kat. 14 — Bir hükümdar; Aile erkânından biri; Geniş. 15 — Cinasla anlatma; Bir kuş; Bir hayvan; Üye; Bir sayı. 16 — Bir bahçıvan âleti; Gönül açıcı; Nezaketsiz. 17 — Bir nota; Bir taşıt; Faydalanma. 18 — Fasıla; Bir yıkanma tarzı; Duman lekesi. 19 — İstiğna; Tanıdık; Kadın giyim eşyasından biri. Yaşlı Rum erkeği. 20 — Uyarma; Katar; Afrika memleketlerinden biri. 21 — Bir sakat; Parasız; Donuk. 22 — Bayrak; Olabilirlik; İç uzuvlarımızdan biri. 23 — Bir erkek adı; Bir vilâyetimiz; Sofra eşyasından biri. 24 — Bir çeşit toprak; Kaabile; Irmaklarımızdan biri; Büro. 25 — Av; Çok kullanılan ilâçlardan biri; Nasyonal Sosyalist.

Yukarıdan aşağıya

1 — Küfür etmek; Avrupa memleketlerinden biri. 2 — Zamanın kısımlarından; Tuttuğunu koparan; Bir ziraat âleti. 3 — Baharattan biri; Müntehap; Eski zamanların mektep tatili. 4 — Bol değil; Emniyet teşkilâtı; Bir Ajans; İstemiye istemiye. 5 — Eski ölçülerden biri; Veznedar; Bir içki; Bir ayakkabı. 6 — Tarihi bir devlet; Helvası yapılan şeylerden biri; Zamanın kısımlarından; Bir nota. 7 — Umumi bahçe; Lezzet; Bitki familyalarından biri. 8 — Şimdiki zaman; Kirli iz; Köşk veya konak. 9 — İlletli şiş; Bir edat; Bir tatlı. 10 — Deniz adamlarından biri; Cezbetmek. 11 — Bir musiki âleti; Yağlı kara; Bir renk; Yazılı veya sözlü beyan. 12 — Suhulet; Örümcek; Sevgili. 13 — Bir musiki âleti; Titreme; Büyükçe. 14 — Bir edat; Motörlü taşıtlardan biri; Bir nota; Aylardan biri. 15 — Bir böcek; Mahal; Bir Padişahın lâkabı; Kayırma 16 — Motörlü taşıtlardan biri; Tutsak. 17 — Bir kumaş Bir müzisyen. 18 — Dört halifeden biri; Bir unvan; Ekmek. 19 — Bir renk, Çalışma mevzuu; Sinirli; Seher. 20 — Hazır; Taraf tutan; Bir renk. 21 — İstikamet işareti; Bir padişahın lâkabı; Vezin; Dokumaların en âdisi. 2 — Seyrekçe dokunmuş bir kumaş; İşaret sıfatı; Ay. 23 — Arka; Işık; Fırka; Eski ve değerli şey. 24 — Fasıl heyeti; Seğirtme. 25 — Vilâyet; Büyük terslik; Bir hayvan.

HER HAFTA BİR KARİKATÜRİST

TAKDİM EDEN : ALTAN

BAYRAM KÜÇÜK (Türk Karikatüristi)

Hususi olarak 1936 da, resmen 1937 da doğan Bayram Küçük, doğduğu memleket olan Kafkasya'nın sert havasını hâlâ kaybetmemişe benziyor. Hareketsiz bir heyecan içinde... «Bence» diyor, «karikatür, desen kalıplarına, renk ve hacim endisesine düşmeden güldürüp, hicvedip düşündürmek gayesiyle yapılan mizahi çizgi kompozisyonlarıdır.» Fikir onun. Karikatüristler ve karikatür sevenler arasında münakaşası ayrı mesele... Bayram Küçük çok serbest olmak, her şeyi bildiği ve dilediği gibi yapmak istiyor. Yapıyor da... Bugün için sağlamlaşmaya giden çizgileriyle, esprileriyle Bayram, bir seyler bulmaya çalışmaktadır. Bu iyi düşüncelerinin arasına desen, renk ve hacim endişesi de girerse takdir ettiği dünya karikatüristlerinden Bosc, Ru, Steinberg ve Dubout gibi kuvvetli şahsiyetli bir sanatkâr olmaması için hiçbir sebep yoktur.

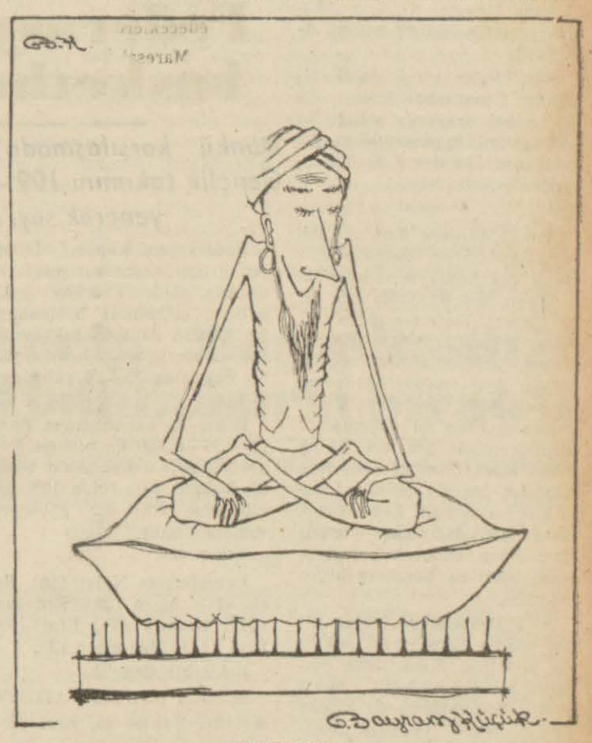

YAZI SIZ

YAZISIZ

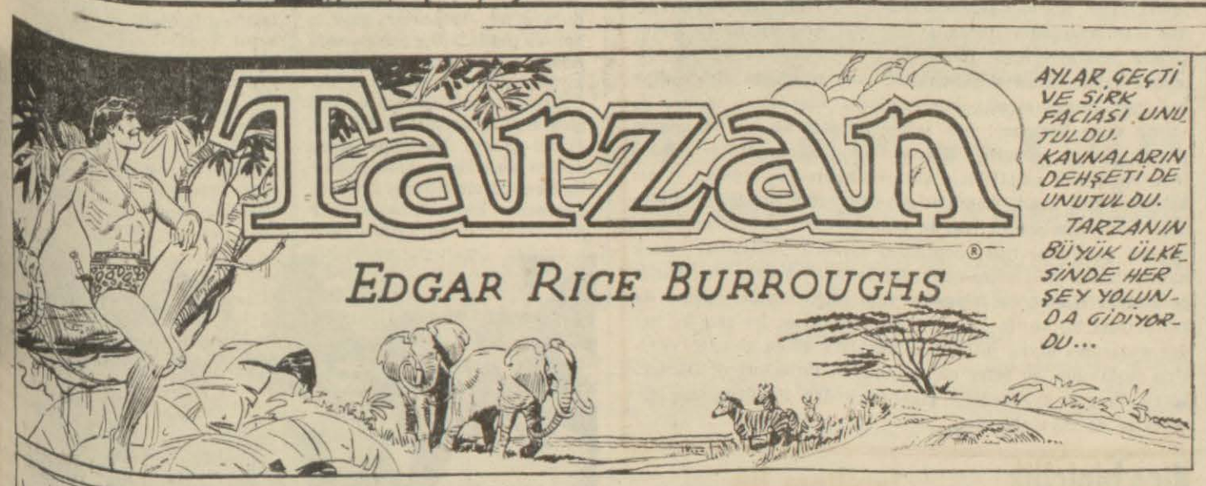

Türkiye — Avusturya Genç Milli Takımları maçından bir enstantane. Bu maç 0—0 berabelikle neticelenmişti.

Profesyonel lig maçları başladı:

Fenerbahçe, Beykoz'u dün 3-1 mağlûp etti

Beykoz, Sarı - Lâcivertlilerin bozuk oyunu karşısında daha iyi bir netice alabilirdi

Uzun bir müddettenberi fâsılaya uğrayan profesyonel küme lig maçları dün Fenerbahçe - Beykoz karşılaşmasiyle yeniden başladı. Havanın güzel olması Mithatpaşa stadına onbeş bin kadar seyirci toplamıştı. Takımlar sahada şu kadrolarla yer aldılar:

FENERBAHÇE :
Salâhattin — Nedim, Basri — Naci, Melih, Akgün — Fikret, Mehmet Ali, Feridun, Burhan, Lefter.

BEYKOZ :
Ali — Mehmet, İsmet — Fikri, Levon, Hilmi — Ziya, Halûk, Nusret, Zekeriya, Gazanfer.

Hakem: Ankaradan Faik Gökay.

Fenerbahçe oldukça düzgün ve hâkim oynamak sayesinde ilk devreyi gol yemeden üç gol atarak bitirmeğe muvaffak oldu Gollerin birincisini yedinci dakikada Lefter yapıdı.

İkinci golün yapılması için aradan altı dakika geçmesi kâfi geldi. Bu golü Burhan kaydetti.

Bu golden sonra Beykozlular on dakika kadar başka gol yaptırmamaya muvaffak oldularsa da yirmi dördüncü dakikada Mehmet Ali Sarı - Lâcivertlilerin üçüncü golünü de çıkardı.

Geri kalan yirmi dakika içinde Fenerbahçelilerin ilk yirmi beş dakikada olduğu kadar tesirli oynamadıkları görülüyordu ve devre 3—0 Beykoz aleyhine bitti.

İkinci devrede Sarı - Lâcivertliler birinci devreye nispetle çok bozuk oynadılar sayılabilir. Bu, Beykozluların fazla gayret sarfetmesinden mi ileri gelmiştir, yoksa Fenerbahçe futbolcularının bütün oyunu aynı tempoyla devam ettirebilecek bir formda olmamalarından mı doğmuştur? Düşüncemizde her ikisi de vârittir. Eğer ikinci devrede Beykozlular bir iki müsait fırsatı kaçırmasalardı, Zekeriyanın dokuzuncu dakikada yaptığı gole ilâve edilecek sayılarla maçı belki de berabere bitirebilirdi.

3—1 Fenerbahçe lehine biten maçın karakterini yukarıda belirttik. Buna ilâve edilecek en ehemmiyetli nokta şudur: Son zamanlarda cidden bilgili, hesaplı ve güzel oynayan Basri, lüzumsuz çalımlar yapmakta, sahanın vazifeli olduğu yerlerini bırakarak ileri ve gitmektedir. Bu hal bize, bu oyuncunun biraz gurura kaçtığı hissini verdi.

A. BAHTİYAR

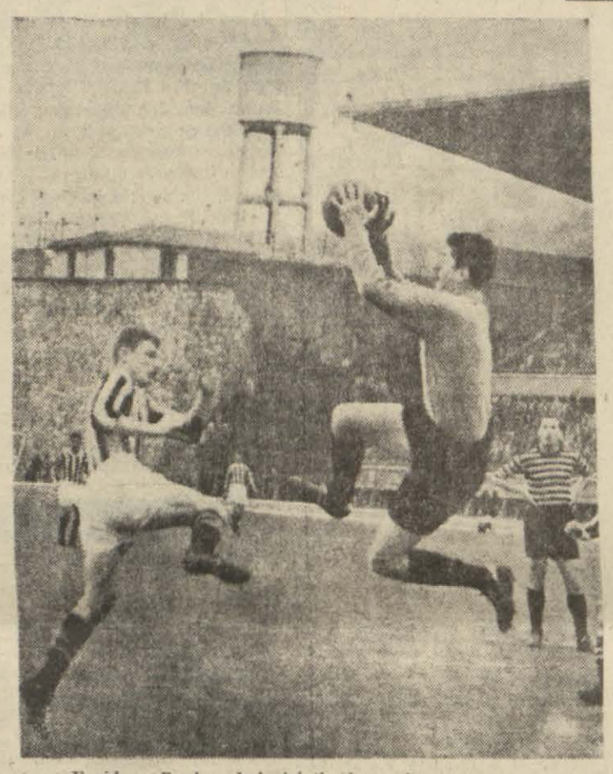

Feridun, Beykoz kalecisi ile karşı karşıya

Bugün Yapılacak Maçlar

İstanbulspor - Emniyet, Vefa - Beyoğluspor karşılaşıyor

Profesyonel lig maçlarına bugün de devam edilecektir. Dolmabahçe Stadında yapılacak müsabakalarda şu takımlar karşılaşacaklardır:

PROFESYONEL LİG MAÇLARI

Dolmabahçe Stadında:

Saat	
14.00	İ. Spor — Emniyet
16.00	Vefa — Beyoğluspor

AMATÖR LİG MAÇLARI

Şeref Stadında:

Saat	
14.00	A. Hisar — Sarıyer
16.00	Boğaziçi — Büyükdere

Fenerbahçe Stadında:

11.00	Fenerbahçe — Adalet
13.00	Y. S. Selim — Adalar

Vefa Stadında :

Saat	
10.15	Alemdar — Haliç
12.15	Davutpaşa — Eyüp
14.00	Hilâl — Galata
16.00	Süleymaniye — Unkapanı

Eyüp Sahasında:

Saat	
10.15	Tepebaşı — Şişli
12.15	Bakırköy — İstiklâl
14.00	Hasköy — Küçükpazar

Federasyon kupası basketbol maçları

Dünkü karşılaşmada Fenerbahçe, Eskişehir Gençlik takımını 109 - 19 gibi büyük bir farkla yenerek sayı rekoru tesis etti

Federasyon Kupası İstanbul grupu basketbol maçlarına dün akşam Kadıköy eski halkevi salonunda başlanmıştır. Günün ilk müsabakasında Edirne Meriç Spor, İzmit Gençlik Takımına 39—36 galip gelmiştir.

İkinci karşılaşmadaysa devreyi 67—8 ileride bitiren Fenerbahçeliler, Eskişehir Gençlik Takımı karşısında 109—19 gibi açık farklı bir galibiyet sağlamışlardır.

Takımlar:

Fenerbahçe: Nejat (18), Sacit (21), Altan (28), Erdoğan (27), Hikmet (7), Erol (5), Erol (11), Muammer (2).

Eskişehir Gençlik:

Mahmut (2), Tahir (7), Yüzel (2), Yüksel 4), Erol (2), Ahmet (2).

Federasyon Kupası Müsabakalarının ikinci gün karşılaşmalarına bugün saat 19 dan itibaren yine aynı salonda devam edilecek ve ilk maç İzmit — Eskişehir Gençlik Kulüpleri, ikinci karşılaşma ise Fenerbahçe — Edirne Meriç Spor arasında yapılacaktır.

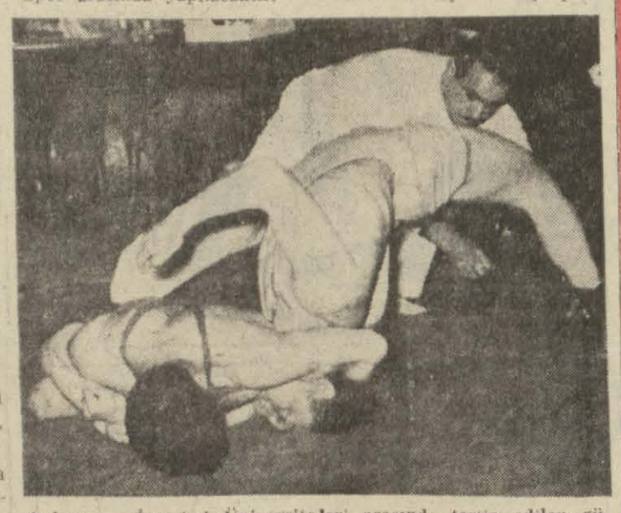

Ankara — İstanbul Üniversiteleri arasında tertip edilen güreş müsabakaları dün gece başlamıştır. Neticeler bugün alınacaktır. Resim, güreşlerden bir enstantaneyi göstermektedir.

Burhan — Ekerbiçer Mehmet mücadelesi

Adâlet, 3-1 Mağlûp oldu

İzmir 17 (Telefonla) — İki maç yapmak üzere şehrimize gelen Adalet futbol takımı bugün Yün Mensucatla oynamış ve 3-1 mağlûp olmuştur. Maçta enteresan bir hâdise cereyan etmiş, hakem Ali Barçın yüzüne isabet eden bir şutla saha ortasında düşüp bayılmıştır. Hakem tedaviyi müteakip oyunu tekrar idare etmiştir.

Fransız - Yugoslav basketbol maçı

Villefranche, 17 (AA) — Lyubliyana'nın «Kosarka» kulübü dün akşam burada Villefranche Spor Kulübüyle yaptığı basketbol maçını 41 e karşı 49 sayı ile kazanmıştır.

GÜNDÜZ GÖZÜYLE

Senin gençliğini de bilirim...

Yazan : Gündüz KILIÇ

Büyükanne sandığından sararmış bir fotoğraf çıkararak içini çeke çeke «O zamanlar ben semtin en alımlı tazesiydim.» diye torunlarına gösterirken, onlar zamanın modası mimiklerle işmarlaşıp, gene zamanın acaip kelimeleriyle matrak geçer, fıkırdaşır dururlar.

Torunlar da iki dirhem bir çekirdek evden çıkarlarken bu sefer büyükanne arkalarından «Lâhavle velâ!» larla karışık «Şu maskaralara bakın hele!» diye söylenir de söylenir..... Bunun gibi herseyde, her mevzuda dün ve bugün geçinemezler bir türlü. Futbolda da böyledir. Bir yeni - eski dâvası her zaman mevcuttur. Eskiler şimdiki gençlerin futbolunu beğenmezler. Parayla spor yapıldığına ise ciddî ve samimî olarak içlenirler. «Ah! bizim zamanımızdaki oyuncular... Nerede onlar... Nerede tâ Beykozda çantasını sırtlayıp Kuşdiline yayan, top oynamağa giden bizim nesil.» derler de derler. Yeniler ise onların anlattıklarını tıpkı meselâ «Muallim Naci»nin bir şiirini okur gibi anlamıyarak ve sıkılarak dinlerler. İçlerinden de: «Sizi seyreden de size para veren de yokmuş ki o zamanlar. Bunun için zügürt zügürt koşuşup durmuşsunuz, kime ne.» diye fısıldaşırlar.

Şurası muhakkak ki eskileri ve yenileri kendi zamanlarının muhit ve imkânları içerisinde mütalâa edip, övmek, kıymetlerini inkâr etmemek en yerinde bir usuldür. Bir an için koca Barbaros'u «Kaptanıderya» kalyonundan alıp Yavuzda Amiral tahayyül ediniz. Fatih Mehmed'in günlerce eli şakağında Bizans surları önünde düşünmesini hatırlayınız. Ne Barbaros'a Yavuz için biçilmiş Amiraldi diyebilirsiniz, ne de Fatih'in şimdi ufacık çaplı bir topla delik deşik edilebilecek surlar karşısındaki durgunluğunu ayıplıyabilirsiniz.....

Fakat biz ne kadar kalem ucu tüketirsek tüketelim, ne kadar misaller sıralarsak sıralayalım bu eski - yeni meselesi insanlar var oldukça mevcut kalacaktır da kalacaktır. Çünkü yaşlılar ekseriya gençliklerini yaşadıkları gibi değil de yaşamak istemiş oldukları gibi hatırlarlar ve anlatırlar. Gençler de bu masum yalansıkları hoş görecek kadar yaşlanmışlardır tabii... Her sosyal dâvanın zarif bir şekilde felsefesini yazmış olan Nasreddin Hocamız bakın bu meseleyi de ne kadar şirince açıklayıvermiş. Hazret ihtiyar zamanında öfleye pöfleye eşeğine binmeye çalışırken: «ah! gençliğim ah!» diye bağırmış. Sonra etrafta kimseciklerin olmadığını sezince de «Uzun etme köftehor! ben senin gençliği de bilirim» deyip gevrek gevrek gülmüş... Muhakkak ki birçok yaşlılar böbürlene böbürlene anlattıkları sürüyle hatıralara rağmen yalnız kaldıklarında kendi kendilerine hoca gibi itiraflarda bulunup, mırıldanmışlardır. Bütün bunları aşağı yukarı her yaşlı insanın geçirmesi tıpkı hepimizin kızamık, kabakulak, çicek hastalıklarına yakalanmamız kadar tabiidir. Yalnız kimi hafifçe atlatır. Kimisi ise şiddetle yakalanıp, ârızalarından da kurtulamaz bir türlü. Bugün: «Şimdi çıksam bu gençler kadar oynarım.» diyen ihtiyar futbolculara gülen gencler yarın olup yaşlanınca bu sefer onlar zamanın futboluna dudak bükerek «Rugan ayakkabiyle çıkar sizlerden iyi oynarım.» diyecekler de diyeceklerdir.

Nice'binicilik Müsabakaları

Nice, 17 (AA) — Ordular arası binicilik müsabakaları bugün burada yedi milletin iştirâkiyle başlamıştır. Müsabakalardan önce Nice Belediye Başkanı Jean Medecih Mısır, İspanyol, İtalyan, Portekiz, İsviçre, Türk ve Fransız takımları mensupları şerefine bir kabul resmi tertip etmiştir. 25 nisana kadar devam edecek olan bu müsabakalar Avrupa'da bu mevsimin en mühim binicilik gösterileri olarak telâkki edilmektedir.

Kadınlararası yeni bir yüzme rekoru

Daytona Beach, 17 (AA) — Walter Reed Hastahanesi eki bi 4×100 yarda kadınlararası dünya yüzme rekorunu bugün 3 dakika 59 saniye 2/10 ile kırmıştır. Eski rekor 1952 de Chicago Town Club tarafından 4 dakika 5 saniye 3/10 olarak tesis edilmişti.

Jandarma gücü, Otoyıldırım'ı yendi

Ankara, 17 (AA) — Bugün 19 Mayıs Stadyomunda Beşiktaş — Gençlerbirliği maçından evvel ikinci küme maçlarında Jandarma Gücü, Oto Yıldırıma 3—2 galip gelmiştir.

İngiltere lig Maçları

Londra, 17 (Nafen) — Dün yapılan futbol maçlarında Arsenal takımı kuvvetli rakibi Portsmouth'u 3—0 yenmeye muvaffak olmuştur. Diğer taraftan Blackpool takımı Cardiff City'yi 4—1 yenmiştir.

Diğer neticeler şunlardır:

Bolton Wanderers 0 — Burnley 0, Chealsea 0 — Manchester City 1, Manchester United 1 — Charlton 0, Middlesborough 0 — Liverpool 1, Newcastle United 3 — Sheffield Wendesday 0, Preston Northend 2 — Tottenham 1, Sunderland 2 — Sheffield 2.

Uludağ'daki karın kalınlığı 4.5 metre

Bursa, 17 (T. H. A.) — Sıcakların basmasına rağmen Uludağ'da karın kalınlığı 4,5 metredir.

Yabancı ve yerli kayakçılar şehrimize gelerek doğruca Uludağ'da karın kalınlığı 4.5 metredir. Yabancı ve yerli kayakçılar şehrimize gelerek doğruca Uludağa çıkmakadırlar.. Bu meyanda 60 — 70 kayakçı Uludağda bulunmaktadır.

ALMANYA MEKTUBU

Genç milli takımın Almanya intıbaları

Bonn 15 — On gündenberi Almanyadayız. Her günümüzün yarısından fazlası otobüste veya otomobilde geçiyor. Ortalama bir hesapla günde 300 kilometre katettiğimize göre, bugüne kadar 3000 kilometre otomobil veya otobüs yolculuğu yaptık. Öyle tahmin ediyorum ki şampiyonanın sonuna kadar, bu yolculuk 6000 kilometreyi geçecek.

Böyle mütemadiyen otomobil yolculuğunun sebebi, otelin, kampın ve maç yaptığımız sahaların birbirlerinden uzak olmasıdır. Bereket versin yolların mükemmeliyeti bu dervişler gibi yaptığımız yolculuğu ağırlaştırmıyor.

Almanya'da bütün yollar fevkalâde.. Hele, yolculuğu otoban adı verilen, Almanya'nın meşhur otomobil yollarında yaparsanız, bu gayetle zevkli ve neşeli bir yolculuk oluyor.

Fakat, şuna işaret edeyim ki, Almanlar, mecburi olarak bu organizasyonu dağıtmışlar. Böyle olmasına rağmen çok muntazam organize etmişler.. Her iş aksaksız bir tarzda ve tam zamanında, yâni dakikası dakikasına yapılıyor.

Gençlerin kamptaki hayatı

Orman içinde, yemyeşil bir sahadaki spor okulunda kalan gençlerimiz, bu güzel yeri adamakıllı benimsemişler.. İçlerinde İngilizce, Fransızca bilen var ama, iki lisan da burada hemen hemen geçmiyor. Fakat hepsi beynelmilel lisanla (işaretle) gayetle güzel anlaşıyorlar. Geçen sene Brükselde çocuklar yemekerin pek karışık olduğundan şikâyet ediyorlardı. Bu sene de yemeklerin bolluğundan şikâyet ediyorlar. Mektepteki Alman idareciler, çocukların kalorisi ve istirahati üzerinde titizlikle duruyorlar. Yemekler, gayetle bol ve nefis... Organizasyonda hemen hiçbir fedakârlıktan çekinilmemiş..

Gençlere mihmandar verilen Her Essen, fevkalâde bir zat, İkinci Dünya Harbinde deniz subayı olan Essen hem kültürlü, hem de mükemmel bir spor idarecisi. Essen'in kafilemize mihmandar oluşu bizim için büyük bir şans..

İdareciler ve gazeteciler

İdareciler ve gazeteciler, evvelce de bildirdiğim gibi spor okulu ile idarecilerin kaldığı Rhöndorf 50 kilometre.. Bir turist oteli olan Park Otelde bütün idarecilerin günlük hayatı yukarıda da belirttiğim gibi otobüs ve otomobilde geçiyor.

Her gün öğleyin «Babil Kulesi» adını verdiğimiz Park Otel boşalıyor. Bütün idareciler ve gazeteciler muhtelif kasaba veya şehirlerde sahalara dağılıyorlar. Dönüş ancak geceleri saat 21 den sonra başlıyor ve 24 e kadar devam ediyor. Tabii kazanan takımların idarecileri memnun, kaybeden takımların idarecileri müteessir..

Gençlerimizin vaziyeti

Maçı kazanınca, soyunma odasında bizim çocuklarda bir ağlaşma başlıyor. On sekiz genç de dakikalarca sevinç gözyaşı döküyorlar. Her şey onlarca bir uğur telâkki ediliyor. Hepsi sahaya sağ adımlarını atarak giriyorlar. Maçtan önce hepsi kendine göre bir takım itiyadlar edinmişler ve bu itiyadları maç günleri büyük bir dikkatle tatbık ediyorlar.

Genç Milli Takım bu sene de, Almanya'da her bakımdan müsbet bir tesir bıraktı. Efendice geziyorlar, efendice oturuyorlar ve efendice oynuyorlar.

Sedat TAYLAN

Türkiye — İsviçre Genç Milli Takımları sahaya çıkıyorlar.

Beşiktaş - G. Birliğini dün 4-2 mağlûp etti

Siyah - Beyaz'lılar gollerinin dördünü de ikinci devrede yaptılar

Ankara, 17 (THA) — İki maç yapmak üzere şehrimize gelen Beşiktaş Futbol Takımı bugün ilk maçını Ankara Gençlerbirliği Takımı ile yapmıştır.

On bin kişinin seyrettiği bu maça Beşiktaş şu kadro ile çıkmıştır:

Bülent — Özcan, Vedii — Eşref, Ali İhsan, Nusret — Ercan, Recep, Coşkun, Fahrettin, Faruk.

Birinci devreyi 2—0 mağlûp bitiren Beşiktaş ikinci devre çok süratli ve teknik bir futbol çıkarmış ve Ankara seyircilerinin büyük tezahürat ve takdirleri arasında 4 gol çıkararak maçı 4—2 kazanmıştır.

Beşiktaşın gollerini sırasiyle Recep, Caşkun, Recep, Ercan yapmışlardır.